

32000L0012

26.5.2000

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 126/1

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2000/12/EÜ,
20. märts 2000,
krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

tegutsedes vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korrale ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 28. juuni 1973. aasta direktiivi 73/183/EMÜ (asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse piirangute kaotamise kohta seoses pankade ja muude finantseerimisasutuste sõltumatu tegevusega), ⁽³⁾ nõukogu 12. detsembri 1977. aasta esimest direktiivi 77/780/EMÜ (krediidasutuste asutamise ja tegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta), ⁽⁴⁾ nõukogu 17. aprilli 1989. aasta direktiivi 89/299/EMÜ (krediidasutuste omavahendite kohta), ⁽⁵⁾ nõukogu 15. detsembri 1989. aasta teist direktiivi 89/646/EMÜ (krediidasutuste asutamise ja tegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta), ⁽⁶⁾ nõukogu

18. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/647/EMÜ (krediidasutuste maksevõime suhtarvu kohta), ⁽⁷⁾ nõukogu 6. aprilli 1992. aasta direktiivi 92/30/EMÜ (krediidasutuste konsolideeritud järelevalve kohta) ⁽⁸⁾ ja nõukogu 21. detsembri 1992. aasta direktiivi 92/121/EMÜ (krediidasutuste suure riskide kontsentreerumise jälgimise ja kontrollimise kohta) ⁽⁹⁾ on sageli ja oluliselt muudetud. Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks nimetatud direktiivid koduleerida ja ühtsesse teksti koondada.

(2) Vastavalt asutamislepingule on asutamise ja teenuste pakumise puhul keelatud igasugune diskrimineeriv kohtlemine kodakondsuse põhjal või seetõttu, et ettevõtja ei paikne liikmesriigis, kus teenuseid pakutakse.

(3) Krediidasutuste asutamise ja tegevuse lihtsustamiseks on vaja kõrvaldada kõige suuremaid takistusi tekitavad erinevused liikmesriikide seadustes kõnealuste asutuste suhtes kohaldatavate eeskirjade osas.

(4) Käesolev direktiiv on peamine vahend ühtse Euroopa akti ja komisjoni valge raamatu ajakava alusel loodava siseturu ülesehitamisel nii asutamisevabaduse kui ka finantsteenuste osutamise vabaduse seisukohalt krediidasutuste vallas.

(5) Krediidasutuste tegevuse koordineerimiseks võetavaid meetmeid tuleb nii hoiuste kaitsmise kui ka krediidasutustevahelises konkurentsivõrdsete tingimuste loomise huvides kohaldada kõigi nimetatud asutuste suhtes. Vajaduse korral tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta siseriiklikest õigusaktidest tulenevaid objektiivseid erinevusi nende põhikirjades ja töö eesmärkides.

⁽¹⁾ EÜT C 157, 25.5.1998, lk 13.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 18. jaanuari 2000. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 13. märtsi 2000. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT L 194, 16.7.1973, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 322, 17.12.1977, lk 30. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 98/33/EÜ (EÜT L 204, 21.7.1998, lk 29).

⁽⁵⁾ EÜT L 124, 5.5.1989, lk 16. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/30/EMÜ (EÜT L 110, 28.4.1992, lk 52).

⁽⁶⁾ EÜT L 386, 30.12.1989, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 95/26/EÜ (EÜT L 168, 18.7.1995, lk 7).

⁽⁷⁾ EÜT L 386, 30.12.1989, lk 14. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 98/33/EÜ.

⁽⁸⁾ EÜT L 110, 28.4.1992, lk 52.

⁽⁹⁾ EÜT L 29, 5.2.1993, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

- (6) Seetõttu peaks nimetatud meetmete reguleerimisala olema võimalikult ulatuslik ja hõlmama kõiki asutusi, mis tegelevad tagasimakstavate vahendite vastuvõtmisega üldsuselt kas hoiustena või muul kujul, näiteks pideva võlakirjade ja muude samalaadsete väärtpaberite väljalaskmisena või oma arvel ja nimel laenude andmisena. Nende krediidasutuste jaoks, mille suhtes käesolevat direktiivi kohaldada ei saa, tuleb ette näha erandid. Käesoleva direktiivi sätteid ei piira selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, milles on sätestatud täiendavad erivolitused lubamaks krediidasutustel teostada teatavaid tegevusi ja võtta ette teatavat liiki toiminguid.
- (7) Valitud lähenemisviis peaks aitama saavutada sellise ühtlustatuse astme, mis on vajalik ja piisav selleks, et tagada tegevuslitsentside andmise ja usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve süsteemide vastastikune tunnustamine, mistõttu on võimalik anda välja üksainus, ühenduse kõigis osades tunnustatud tegevuslitsents ja rakendada asukoha-liikmesriigipoolse usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve põhimõtet. Seetõttu tuleks programmi esitamise nõuet käsitada vahendina, mis võimaldab pädevatel asutustel langetada otsuse objektiivsete kriteeriumite alusel ning täpsemate andmete põhjal. Samas on siiski võimalik teatav paindlikkus krediidasutuste õiguslikku vormi ja pankade kohta kasutatavate nimede kaitset puudutavate nõuete osas.
- (8) Krediidasutustele esitatavad võrdväärsed finantsnõuded on vajalikud selleks, et tagada hoiustajatele sarnased tagatised ja samalaadsetele krediidasutustele õiglasel konkurentsitingimused. Kuni edasise kooskõlastamiseni tuleks kindlaks määrata vajalikud struktuurilised suhtarvud, mis võimaldaksid riikide ametiasutuste vahelise koostöö raames jälgida samalaadsete krediidasutuste seisundit standardmeetodite kohaselt. Selline kord peaks aitama järk-järgult ühtlustada liikmesriikides kehtestatud ja seal kohaldatavate koefitsientide süsteemid. Siiski tuleb eristada krediidasutuste usaldusväärse juhtimise tagamiseks mõeldud koefitsientide neist, mis on kehtestatud majandus- ja rahanduspoliitika jaoks.
- (9) Vastastikuse tunnustamise ja päritoluliikmesriigi järelevalve põhimõtted näevad ette, et liikmesriikide pädevad ametiasutused ei tohi anda tegevusluba või peavad selle tühistama, kui sellised tegurid nagu äriplaanide sisu, geograafiline paiknemine või reaalne tegevus näitavad selgelt, et krediidasutus on teinud valiku ühe liikmesriigi õigussüsteemi kasuks sel eesmärgil, et hoida kõrvale rangematest nõudmistest, mis kehtivad teises liikmesriigis, mille territooriumil ta peamiselt tegutseb või kavatseb tegutseda.
- Juriidilisest isikust krediidasutusel peab olema tegevusluba sellest liikmesriigist, kus on tema registrijärgne asukoht. Juriidilise isiku õigusteta krediidasutuse peakontor peab asuma liikmesriigis, milles talle on tegevusluba antud. Lisaks sellele peavad liikmesriigid nõudma, et krediidasutuse peakontor paikneks alati oma päritoluliikmesriigis ning et ta seal ka tegelikult tegutseks.
- (10) Pädevad ametiasutused ei tohi anda krediidasutusele tegevusluba ega tema luba pikendada, kui on tõenäoline, et märkimisväärse seose tõttu nimetatud asutuse ja teiste füüsiliste või juriidiliste isikute vahel ei saa pädevad ametiasutused järelevalvet tõhusalt teostada. Selles osas peavad juba tegevusloa saanud krediidasutused samuti vastama pädevate asutuste nõuetele. Käesolevas direktiivis sätestatakse "märkimisväärse seose" mõiste miinimumkriteeriumid. See ei takista liikmesriike kohaldamast nimetatud mõistet käesolevast määratlusest erinevates olukordades. Üksnes äriühingu kapitalist märkimisväärse osa omandamine ei tähenda "märkimisväärse seose" määratluse kohast osalust, kui see osalus on saavutatud üksnes ajutise investeerimise, mille puhul pole võimalik mõjutada asutuse struktuuri ega rahanduspoliitikat.
- (11) Järelevalve teostajate töö tõhususele osutamine hõlmab ka konsolideeritud järelevalvet, mida tuleb krediidasutustel puhul teostada, kui ühenduse õigusnormid seda ette näevad. Sellistel juhtudel peavad ametiasutused, kellele on esitatud avaldus tegevusloa saamiseks, suutma välja selgitada ametiasutused, kes on pädevad teostama konsolideeritud järelevalvet nimetatud krediidasutustes.
- (12) Päritoluliikmesriik võib pädevatelt ametiasutustelt tegevusloa saanud asutuste suhtes kehtestada ka eeskirju, mis on artikli 5 lõike 1 esimeses lõigus ja lõikes 2 ning artiklites 7, 16, 30, 51 ja 65 sätestatutest rangemad.
- (13) Ühenduse krediidasutuste filiaalide kohta kehtiva tegevusloa nõude kaotamisega kaasneb vajadus kaotada filiaali asutamiskapitali nõue.
- (14) Tänu vastastikusele tunnustamisele võimaldab valitud lähenemine oma päritoluliikmesriigis tegevuslitsentsi saanud krediidasutusel tegutseda kõigil I lisas loetletud tegevusaladel kogu ühenduses, luues selleks filiaale või osutades teenuseid. Kõnealuses lisas loetlemata aladel on võimalik tegutseda asutamisoigust ja teenuste osutamise vabadust reguleerivate asutamislepingu üldsätete alusel.

- (15) Siiski on otstarbekas laiendada vastastikust tunnustamist I lisas loetletud tegevusaladele, kui seal tegutsevad finantseerimisasutused, mis on krediitiasutuste tütarettevõtjad, tingimusel et nimetatud tütarettevõtjad kuuluvad oma emaettevõtjat hõlmava konsolideeritud järelevalve alla ja et nad vastavad teatavatele rangetele nõuetele.
- (16) Vastuvõttev liikmesriik võib seoses asutamisoiguse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamisega nõuda konkreetsete siseriiklike õigus- ja haldusnormide täitmist asutustelt, kellele nende päritoluliikmesriigis ei ole antud luba tegutseda krediitiasutusena, ja seoses tegevusaladega, mida ei ole I lisas loetletud, tingimusel et nimetatud õigus- ja haldusnormid on ühelt poolt kooskõlas ühenduse õigusaktidega ja toimivad üldise hüvangu nimel, ning teiselt poolt ei kehti selliste asutuste ja tegevusalade suhtes nende päritoluliikmesriigi õigus- või haldusnormides kehtestatud samasugused eeskirjad.
- (17) Liikmesriigid peavad tagama, et miski ei takistaks vastastikku tunnustatavatel tegevusaladel tegutsemist samal moel nagu päritoluliikmesriigis, tingimusel et tegevus ei ole vastuolus vastuvõtva liikmesriigi üldist hüvangut kaitsvate õigusnormidega.
- (18) Käesoleva direktiivi eesmärgi ning ühenduse muude õigusaktidega saavutatava kapitali vaba liikumise vahel on vajalik side. Igal juhul peavad pangateenuste liberaliseerimise meetmed olema kooskõlas kapitali liikumise liberaliseerimise meetmetega.
- (19) Väljaspool ühendust paiknevate peakontoritega krediitiasutuste filiaalide tegevust reguleerivad eeskirjad peaksid olema kõigis liikmesriikides samalaadsed. Käesoleval ajal on oluline sätestada, et sellised eeskirjad ei oleks soodsamad kui mõnest teisest liikmesriigist pärineva asutuse filiaalide tegevust reguleerivad eeskirjad. Tuleks täpsustada, et ühendus võib kolmandate riikidega sõlmida lepinguid, milles sätestatakse eeskirjad, mille alusel tagatakse selliste filiaalide samalaadne kohtlemine kogu ühenduse territooriumil, lähtudes vastastikkuse põhimõttest. Asutamislepingu artikli 49 teises lõigus sätestatud teenuste osutamise vabadus ja asutamisevabadus laienevad kolmandatest riikidest tegevusloa saanud krediitiasutuste filiaalidele ainult neis liikmesriikides, kus nad on asutatud. Kolmandate riikide seaduste alusel tegutsevate ettevõtjate poolt tütarettevõtja tegevusloa saamiseks või osalise omandamiseks esitatud taotluste suhtes kehtib kord, mille eesmärgiks on tagada ühenduse krediitiasutuste võrdväärne vastastikune kohtlemine kõnealustes kolmandates riikides.
- (20) Riigi pädevate ametiasutuste poolt käesoleva direktiivi kohaselt väljastatud krediitiasutuse tegevusload kehtivad mitte ainult riigisiselt, vaid kogu ühenduses. Olemasolevad mõlemapoolsusklauslid seega ei kehti. Seetõttu on ühendusesisese mõlemapoolsuse hindamiseks vaja paindlikku korda. Et ühendus kavatses hoida oma finantsturud ülejäänud maailmale avatuna, siis ei ole kõnealuse korra eesmärk mitte ühenduse finantsturgude sulgemine, vaid ülemaailmsete finantsturgude liberaliseerimine kolmandates riikides. Selleks sätestatakse käesolevas direktiivis kolmandate riikidega läbirääkimise kord ja viimase võimalusena meetmete võtmine, mille hulka kuulub uute tegevusloataotluste vastuvõtu peatamine või uute tegevuslubade väljaandmise piiramine.
- (21) On soovitatav, et ühendus ja kolmandad riigid jõuaksid vastastikusele kokkuleppele, mis võimaldaks konsolideeritud järelevalvet teostada geograafilisel võimalikult ulatuslikus piirkonnas.
- (22) Vastutus krediitiasutuse usaldusväärsuse, eriti maksevõimelisuse järelevalve eest lasub selle krediitiasutuse päritoluliikmesriigi pädevatel ametiasutustel. Vastuvõtva liikmesriigi pädevatele ametiasutustele jääb vastutus likviidsuse ja rahapoliitika järelevalve eest. Tururiski järelevalve osas teevad asukohaliikmesriigi ja võõrustava liikmesriigi pädevad ametiasutused tihedat koostööd.
- (23) Panganduse siseturu tõrgeteta toimimiseks on lisaks õigusnormidele vaja ka tihedat ja regulaarset koostööd liikmesriikide pädevate ametiasutuste vahel. Konkreetsete krediitiasutustega seotud probleeme on kõige otstarbekam käsitleda pankade järelevalveasutuste vahelises kontaktgrupis. Nimetatud grupp on artiklis 28 sätestatud vastastikuseks teabevahetuseks sobiv asutus.
- (24) Vastastikune teabevahetus ei asenda mingil juhul artikliga 28 ettenähtud kahepoolset koostööd. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad ametiasutused võivad, ilma et see piiraks nende tegelikke kontrollivõimusi, jätkata edasilükkamatul juhul omal algatusel või päritoluliikmesriigi pädevate ametiasutuste algatusel järgides kontrolli selle üle, kas nende territooriumil asutatud krediitiasutuse tegevus on kooskõlas vastavate seadustega, heade juhtimis- ja raamatupidamistavade ning piisava sisekontrolli põhimõtetega.
- (25) Otstarbekas on võimaldada teabevahetust pädevate ametiasutuste ja selliste ametiasutuste või organite vahel, kelle ülesandeks on aidata kaasa rahandussüsteemi stabiilsuse

- tugevdamisele. Edastatud andmete konfidentsiaalsuse säilitamiseks peab adressaatide loetelu jääma rangelt piiritletuks.
- (26) Teatavad toimingud nagu pettus ja siseringiinfo valdaja eeskirja rikkumine võivad kahjustada finantsüsteemi stabiilsust ja ühtsust isegi siis, kui need puudutavad teisi asutusi peale krediitiasutuste.
- (27) Tuleb täpsustada, mis tingimustel on selline teabevahetus lubatud.
- (28) Kui on kindlaks määratud, et andmeid võib avalikustada ainult pädevate ametiasutuste selgesõnalise kokkuleppe alusel, võivad ametiasutused vajaduse korral seada kokkuleppele ranged tingimused.
- (29) Teabevahetus peaks olema lubatud ühelt poolt pädevate ametiasutuste ning teiselt poolt keskpankade ja muude rahandusasutustega sarnaste ülesannetega asutuste ning vajaduse korral ka muude maksusüsteemi järelevalve eest vastutavate ametiasutuste vahel.
- (30) Järelevalve tugevdamiseks krediitiasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise üle ning krediitiasutuste klientide kaitseks tuleb ette näha, et audiitor on kohustatud viivitamata teavitama pädevaid ametiasutusi, kui ta käesoleva direktiivi sätete kohaselt saab oma ametiülesandeid täites teadlikuks asjaoludest, millel võib olla tõsine mõju krediitiasutuste finantsolukorrale või haldus- ja raamatupidamiskorraldusele. Võttes arvesse kõnealust eesmärki on soovitatav, et liikmesriigid näeksid ette, et selline kohustus on audiitoril kõikidel nendel juhtudel, kui ta oma tööülesandeid täites avastab nimetatud asjaolud krediitiasutusega märkimisväärselt seotud ettevõtja puhul. Audiitorite kohustus vajaduse korral edastada pädevatele ametiasutustele teatavad krediitiasutust puudutavad asjaolud ja otsused, mida nad avastavad oma tööülesannete täitmise käigus seoses mõne teise ettevõtjaga, kes ei ole finantseerimisasutus, ei muuda nende tööülesannete olemust nimetatud ettevõttes ega nende täitmise korda.
- (31) Krediitiasutuste omavahendite ühised põhistandardid on panganduse siseturu loomisel oluline tegur, sest omavahendid tagavad krediitiasutuste järjepidevuse ja hoiuste kaitse. Selline ühtlustamine tugevdab järelevalvet krediitiasutuste üle ja aitab kaasa täiendavale kooskõlastamisele panganduses.
- (32) Selliseid standardeid tuleb kohaldada kõigi ühenduses tegevusloa saanud krediitiasutuste suhtes.
- (33) Krediitiasutuste omavahendeid võib kasutada nende kahjude korvamiseks, mille katmiseks ei piisa kasumist. Lisaks sellele on omavahendid pädevate asutuste jaoks oluline kriteerium eriti krediitiasutuse maksevõime hindamisel ja seoses muude usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvega.
- (34) Krediitiasutused konkureerivad panganduse siseturul otseselt omavahel ja seetõttu peavad omavahendeid käsitlevad mõisted ja standardid olema ekvivalentsed. Seetõttu ei peaks omavahendite koosseisu kindlaksmääramise kriteeriumide eest vastutama ainuüksi liikmesriigid. Ühiste põhistandardite vastuvõtmine on kooskõlas ühenduse huvidega, sest see aitab vältida konkurentsi moonutamist ja tugevdab ühenduse pangandussüsteemi.
- (35) Käesolevas direktiivis sätestatud omavahendite mõistega nähakse ette võimalikult palju elemente ja piirsummasid ning jäetakse iga liikmesriigi otsustada, kas nad kasutavad mõningaid või kõiki selliseid elemente või võtavad vastu piirsummade madalamad ülempiirid.
- (36) Käesolevas direktiivis täpsustatakse kriteeriumid, millele teatavad omavahendite elemendid peavad vastama, ning liikmesriikidele jääb vabadus kohaldada rangemaid sätteid.
- (37) Esialgu määratakse ühised põhistandardid kindlaks üldiselt, et need hõlmaksid kõik eri liikmesriikides omavahendite koosseisu kuuluvad elemendid.
- (38) Omavahendite koosseisu kuuluvate kirjete olemuse põhjal eristatakse käesolevas direktiivis esmaste omavahendite koosseisu kuuluvad kirjed täiendavate omavahendite kirjetest.
- (39) Kajastamaks tõsiasja, et elemendid, millest moodustuvad täiendavad omavahendid, erinevad oma olemuselt esmaste omavahendite koosseisu kuuluvatest omavahenditest, ei tohi omavahendite koosseisu kuuluvate täiendavate omavahendite hulk olla suurem esmastest omavahenditest. Lisaks sellele ei tohi täiendavate omavahendite teatavaid elemente hõlmata rohkem kui 50 % ulatuses esmastest omavahenditest.
- (40) Konkurentsi moonutamise vältimiseks ei tohi avalikõiguslike krediitiasutuste omavahenditesse kaasata nimetatud asutustele liikmesriigi või kohalike omavalitsuste poolt antud tagatise.

- (41) Kui järelevalve teostamise käigus on vaja kindlaks määrata krediitiasutuste grupi konsolideeritud omavahendite hulk, teostatakse arvutused vastavalt käesoleva direktiivi sätetele.
- (42) Omavahendite ja maksevõime suhtarvu arvutamiseks ning riskide kontsentreerumise hindamiseks kasutatav konkreetne arvutusmeetod peab võtma arvesse nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiivi 86/635/EMÜ (pankade ja muude finantseerimisasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aastaaruannete kohta) ⁽¹⁾, mis sisaldab teatavaid nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiivi 83/349/EMÜ ⁽²⁾ (mis põhineb asutamislepingu artikli 44 lõike 2 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid) sätete muudatusi.
- (43) Omavahendeid käsitlevad sätted on osa ulatuslikumatest rahvusvahelistest jõupingutustest ühtlustada kehtivad omavahendite piisavust käsitlevad eeskirjad tähtsamates riikides.
- (44) Komisjon koostab ettekande ja vaatab omavahendeid käsitlevad sätted regulaarselt läbi, et need rangemaks muuta ja saavutada seega omavahendite ühise mõiste lähendamine. Selline lähendamine võimaldab ühenduse krediitiasutuste omavahendeid koordineerida.
- (45) Maksevõime suhtarvu käsitlevad sätted on panganduse nõuandekomitee töö tulemus; nimetatud komitee vastutab ettepanekute tegemise eest komisjonile seoses liikmesriikides kohaldatavate koefitsientide kooskõlastamisega.
- (46) Krediitiasutuste järelevalve jaoks on oluline vajaliku maksevõime suhtarvu kehtestamine.
- (47) Eriti kasulik maksevõime kriteerium on suhtarv, mille puhul varasid ja bilansiväliseid kirjeid kaalutakse vastavalt krediidiriski ulatusele.
- (48) Omavahendite ühiste standardite väljatöötamine seoses krediidiriskiga kokkupuutuvate varade ja bilansiväliste kirjetega on seetõttu oluline osa järelevalvemeetodite
- vastastikuse tunnustamise saavutamiseks vajalikust harmoneerimisest ja seega panganduse siseturu väljakujundamisest.
- (49) Seoses sellega tuleb maksevõime suhtarvu käsitlevaid sätteid vaadelda koos krediitiasutuste järelevalve põhimeetodite ühtlustamiseks mõeldud muude konkreetsete vahenditega.
- (50) Panganduse siseturul peavad asutused üksteisega otseselt konkureerima ning minimaalse suhtarvuna sätestatud ühised maksevõime standardid aitavad välistada konkurentsi moonutamist ja tugevdada ühenduse pangandust.
- (51) Käesolevas direktiivis sätestatakse eri finantseerimisasutuste väljaantavatele tagatistele omistatav kaal. Seetõttu kohustub komisjon kontrollima, kas käesolev direktiiv tervikuna moonutab märkimisväärselt konkurentsi krediitiasutuste ja kindlustusseltside vahel, ning nimetatud kontrollimist silmas pidades kaaluma võimalike korrigeerivate meetmete põhjendatust.
- (52) III lisa sätestatakse, kuidas käsitleda bilansiväliseid kirjeid seoses krediitiasutuste kapitalinõuete arvutamise ja siseturu ladusa toimimise huvides ja eelkõige võrdsete võimaluste tagamiseks on liikmesriigid kohustatud püüdma saavutada seda, et nende pädevad asutused hindaksid ühetaoliselt lepingujärgseid tasaarvelduskokkuleppeid. III lisa on kooskõlas pangandusjärelvalve rahvusvahelise foorumi tööga, mis käsitleb kahepoolse tasaarvelduse tunnustamist järelevalves, eelkõige võimalust arvutada teatavate tehingute omavahendite nõuded mitte bruto- vaid netosumma põhjal, tingimusel, et olemas on juriidiliselt siduvad kokkulepped, mis tagavad, et krediidirisk piirdub netosummaga. Rahvusvaheliselt tegutsevate krediitiasutuste ja krediitiasutuste gruppide puhul, mis tegutsevad hulgas kolmandates riikides ja konkureerivad ühenduse krediitiasutustega, kaasneb laiemal rahvusvahelisel tasandil vastuvõetud eeskirjadega börsiväliste tuletisinstrumentide täiustatud järelevalve. Kõnealuse täiustamise tulemuseks on asjakohasem sundkapitali nõue, mille puhul on arvesse võetud järelevalve poolt tunnustatud lepingujärgsete tasaarvelduskokkulepete riski vähendavat mõju võimalike tulevaste krediidiriskide puhul. Keskse osalejana tegutsevate arvelduskodade teostatav börsiväliste tuletisinstrumentide kliiring mängib teatavates liikmesriikides olulist rolli. On otstarbekas tunnustada krediidiriski ja sellega seotud süsteemiriski vähenemise osas sellisest kliiringust tulenevat kasu krediidiriski usaldatavusnormatiivide kohase käsitlemise puhul. Tasaarveldatud börsiväliste tuletisinstrumentide lepingutest tulenevad praegused ja võimalikud tulevased riskid tuleb täielikult tagada ja arvelduskoja

⁽¹⁾ EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 90/605/EMÜ (EÜT L 317, 16.11.1990, lk 60).

riskide kogunemise oht tasutud tagatise turuväärtust ülevõttes mahus tuleb välistada selleks, et tasaarveldatud börsiväliste tuletisinstrumentide usaldatavusnormatiivide kohane käsitlemine üleminekuajal oleks sama kui börsil kaubeldavatel tuletisinstrumentidel. Nõutavad esialgsed ja muudetud tagatised ning tasutud tagatisega saavutatava kaitse kvaliteet ja ulatus peavad rahuldama pädevaid asutusi. III lisaga luuakse liikmesriikides asutatud krediitiasutuste jaoks samalaadsed võimalused kahepoolse tasaarvelduse tunnustamiseks pädevate asutuste poolt ja seega pakutakse neile võrdseid konkurentsitingimusi. Eeskirjad on hästi tasakaalustatud ja krediitiasutuste suhtes usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve meetmete kohaldamise edaspidiseks tugevdamiseks otstarbekad. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid tagama selle, et hinnalisandite arvutamisel lähtutakse tegelikest ja mitte nähtavatest nominaalsummadest.

- (53) Käesolevas direktiivis sätestatud minimaalne suhtarv tugevdab ühenduse krediitiasutuste kapitali taset. 1988. aasta alguses kehtinud kapitalinõudeid käsitletud statistilise vaatluse põhjal on vastu võetud 8 %-line tase.
- (54) Krediitiasutuste suure riskide kontsentreerumise jälgimise põhieeskirjad tuleks ühtlustada. Liikmesriikidel peaks sellegipoolest olema võimalik vastu võtta rangemaid eeskirju, kui on sätestatud käesolevas direktiivis.
- (55) Krediitiasutuse suure riskide kontsentreerumise jälgimine ja kontroll moodustavad lahutamatu osa tema üle teostatavast järelevalvest. Riskide liigse kontsentreerumisega ühele kliendile või omavahel seotud klientide grupile võib kaasnedagi liiga suur kahjurisk. Sellist olukorda võib pidada krediitiasutuse maksevõimet kahjustavaks.
- (56) Panganduse siseturul konkureerivad krediitiasutused otseselt üksteisega ning seetõttu peaksid ühenduse kõigis osades olema ühesugused jälgimisnõuded. Seetõttu peaksid suure riskide kontsentreerumise kindlakstegemise kriteeriumid olema reguleeritud juriidiliselt siduvate normidega ühenduse tasandil ja neid ei saa jätta täielikult liikmesriikide otsustada. Ühiste eeskirjade vastuvõtmine teenib seetõttu kõige paremini ühenduse huve, sest see aitab vältida erinevusi konkurentsitingimustes ning tugevdab samal ajal ühenduse pangandussüsteemi.
- (57) Krediitiasutuste maksevõime suhtarvu käsitlevad sätted sisaldavad nende krediitiriskide loetelu, mida krediitiasutused võivad kanda. Seetõttu peaks nimetatud loetelu

kasutatama ka riskide määramiseks suure riskide kontsentreerumise piiramisel. Siiski ei ole põhimõtteliselt õige viidata kõnealustes sätetes ettenähtud riski kaalumistele või riskiasmetele. Riski kaalumise ja riskiasmeted võeti kasutusse selleks, et kehtestada krediitiasutuste krediitiriski katmiseks üldine maksevõime nõue. Suure riskide kontsentreerumise reguleerimise puhul on eesmärgiks piirata maksimaalset kahju, mida krediitiasutus võib kanda üksikliendi või omavahel seotud klientide grupi tõttu. Seetõttu on otstarbekas kasutada ettevaatlikumat lähenemisviisi, võttes üldjuhul arvesse riskide nominaalväärtusi ilma riski kaalumata või riskiasmeteid määramata.

- (58) Eriti ettevaatlikult tuleb toimida siis, kui krediitiasutus võtab oma emattevõtja või oma emattevõtja teiste tütar-ettevõtjate riskid. Krediitiasutuste võetud riskide haldamine peab toimuma täiesti sõltumatult, kooskõlas heade pangandustavadega ja arvestamata mingeid muid kaalutlusi peale nimetatud tavade. Käesoleva direktiivi sätteid eeldavad, et kui krediitiasutuses otseselt või kaudselt olulist osalust omavate isikute tegevus mõjub negatiivselt kõnealuse krediitiasutuse arukale ja usaldusväärsele juhtimisele, võtavad pädevad ametiasutused vajalikke meetmeid sellise olukorra lõpetamiseks. Suure riskide kontsentreerumise puhul tuleks kehtestada eri reeglid riskidele, mille krediitiasutus võtab oma kontserni sees, ning sellisel juhul on õigustatud rangemad piirangud kui muude riskide puhul. Rangemaid piiranguid ei ole vaja kohaldada siis, kui emattevõtja on finantsvaldusettevõtja või krediitiasutus või kui teised tütar-ettevõtjad on kas krediidi- või finantseerimis- asutused või krediitiasutuse abiettevõtjad, tingimusel et kõigi selliste ettevõtjate üle toimub konsolideeritud järelevalve. Sellistel juhtudel võimaldab kontserni konsolideeritud jälgimine piisava järelevalve ning riskidele pole vaja kehtestada rangemaid piiranguid. Kõnealuse lähenemisviisi puhul soovitatakse pangakontsernidel korraldada oma struktuur selliselt, et oleks võimalik teostada konsolideeritud järelevalvet, mis on soovitatav, sest see võimaldab teostada järelevalvet ulatuslikumal tasandil.
- (59) Selleks, et konsolideeritud järelevalve oleks tõhus, tuleb seda kohaldada kõikide pangakontsernide suhtes, sealhulgas nende suhtes, mille emattevõtjad ei ole krediitiasutused. Pädevatel asutustel peavad olema selliseks järelevalveks vajalikud õiguslikud vahendid.
- (60) Mitmete tegevusaladega kontsernide puhul, mille emattevõtja kontrollib vähemalt üht tütar-ettevõtjat, peab pädevatel asutustel olema võimalik hinnata krediitiasutuse

varalist seisundit sellises kontsernis. Kuni edaspidise kooskõlastamiseni võivad liikmesriigid sätestada käesoleva direktiivi eesmärgi saavutamiseks vajalikud konsolideerimismeetodid. Pädevatel asutustel peavad olema vähemalt oma ametiülesannete täitmiseks kõikidelt kontserni kuuluvatelt äriühingutelt vajalike andmete saamise vahendid. Mitmekülgse finantsmajandusliku tegevusega kontsernide puhul tuleb sisse seada koostöö asutuste vahel, kes vastutavad eri rahandussektorite järelevalve eest.

- (61) Liikmesriigid võivad keelduda pangale tegevusloa andmisest või selle tühistada teatavate kontsernistruktuuride puhul, mida peetakse pangandustegevuse jaoks ebasobivateks, eriti seetõttu, et selliste struktuuride üle ei saa teostada tõhusat järelevalvet. Seoses sellega on pädevatel asutustel volitused, mida on nimetatud käesoleva direktiivi artikli 7 lõike 1 esimeses lõigus, artikli 7 lõikes 2, artikli 14 lõike 1 punktis c ja artiklis 16, selleks, et tagada krediitiasutuste arukas ja usaldusväärne juhtimine.
- (62) Liikmesriigid võivad vajalikke järelevalvemeetodeid samaväärselt kohaldada ka kontsernide suhtes, mille struktuuri käesolev direktiiv ei hõlma. Kui sellised struktuurid muutuvad üldlevinuks, tuleks käesolevat direktiivi laiendada ka neile.
- (63) Konsolideeritud järelevalve peab hõlmama kõik I lisas määratletud toimingud. Seetõttu tuleb kõik peamiselt sellistel tegevusaladel tegutsevad äriühingud võtta konsolideeritud järelevalve alla. Selle tulemusena tuleb finantseerimisasutuste mõistet laiendada nii, et see hõlmaks selliseid toiminguid.
- (64) Direktiividega 86/635/EMÜ ja 83/349/EMÜ nähti ette krediitiasutuste avaldatud konsolideeritud aastaaruannete suhtes kohaldatavad konsolideerimiseeskirjad. Seetõttu on võimalik täpsemalt kindlaks määrata usaldatavusnormatiivide täitmise konsolideeritud järelevalves kasutatavad meetodid.
- (65) Krediitiasutuste konsolideeritud järelevalve eesmärk peab olema eelkõige nimetatud asutuste hoiustajate huvide kaitse ja rahandussüsteemi stabiilsuse tagamine.
- (66) Käesolevas direktiivis või muudes krediitiasutuste tegevust reguleerivates direktiivides käsitletud teemadega seonduvate probleemide uurimine eeldab pädevate asutuste ja komisjoni koostööd panganduse nõuandekomitees,

eelkõige tihedama kooskõlastamise saavutamiseks. Liikmesriikide pädevate asutuste panganduse nõuandekomitee ei välista muid koostöövõimalusi asutuste vahel, mis tegelevad krediitiasutuste asutamise ja tegevuse järelevalvega, eelkõige koostööd pankade järelevalveasutuste vahelises kontaktgrupis.

- (67) Selleks, et võtta arvesse panganduse arengut, võib aeg-ajalt osutada vajalikuks teha tehnilisi muudatusi käesolevas direktiivis sätestatud üksikasjalistes eeskirjades. Komisjon teeb talle asutamislepinguga usaldatud rakendamisolituste piires vastavad vajalikud muudatused pärast konsulteerimist panganduse nõuandekomiteega. Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusolitusete kasutamise menetlused. ⁽¹⁾
- (68) Käesoleva direktiivi artikli 36 lõikega 1 lubatakse ühistute või fondidena tegutsevate krediitiasutuste puhul laenusaaajate ühiskohustusi käsitleda artikli 34 lõike 2 punktile 7 vastavate omavahenditena. Taani valitsus on ilmutanud suurt huvi selle vastu, et tema mõned ühistute või fondidena tegutsevad hüpoteegikrediitiasutused muudetaktsiaseltsideks. Sellise ümberkorraldamise soodustamiseks või selle võimaldamiseks on vaja ajutist erandit, mis lubaks neil hõlmata osa oma ühiskohustustest omavahenditena. Selline ajutine erand ei tohiks kahjustada konkurentsi krediitiasutuste vahel.
- (69) Krediitiasutustele kuuluvate hüpoteekvõlakirjade kaalumine 20 protsendiga võib tasakaalust välja viia siseriikliku kapitalituru, kus sellistel vahenditel on oluline roll. Sellisel juhul võetakse 10 %-lise riskikaalu kohaldamiseks ajutisi meetmeid. Väärtpaberitele ülemineku turg areneb kiiresti. Seetõttu on soovitatav, et komisjon vaataks koos liikmesriikidega läbi varaga kindlustatud väärtpaberite usaldatavusnormatiivide kohase käsitlemise ja esitaks enne 22. juunit 1999 kehtivate õigusaktide kohandamise ettepanekud, et määrata kindlaks varaga kindlustatud väärtpaberite otsustavaks usaldatavusnormatiivide kohane käsitlemine. Kuni 31. detsembrini 2006 võivad pädevad asutused lubada 50 %-list kaalu varade puhul, mis on tagatud bürooruumide või muude mitmeotstarbeliste äriruumide hüpoteekidega. Hüpoteegialust vara tuleb rangete kriteeriumite

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- põhjal regulaarselt ja korduvalt hinnata, et võtta arvesse ärikinnisvara turu arengut. Omanik peab kõnealust vara kasutama või seda välja üürima. 50-line kaal ei hõlma kinnisvara arendamiseks võetavaid laene.
- (70) Selleks et tagada riskide kontsentratsiooni käsitlevate sätete tõrgeteta kohaldamine, tuleks liikmesriikidel lubada uusi piiranguid kohaldada kahes järgus. Väiksematele krediidasutustele võib anda pikema üleminekuperioodi, sest 25 %-lise piirnormi liiga kiire kohaldamine võiks nende laenugevust liiga järsult vähendada.
- (71) Lisaks sellele jätkub ka krediidasutuste reorganiseerimise ja lõpetamise tingimuste ühtlustamine.
- (72) Ühtlustada tuleb ka likviidsusriskide järelevalveks vajalik kord.
- (73) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud V lisa B osas esitatud õigusaktide ülevõtmise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

SISUKORD

I JAOTIS	MÕISTED JA REGULEERIMISALA	283
Artikkel 1	Mõisted	283
Artikkel 2	Reguleerimisala	285
Artikkel 3	Keeld, mille kohaselt muud ettevõtjad peale krediidasutuste ei tohi tegeleda avalikkuselt hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite kaasamisega	286
II JAOTIS	KREDIIDIASUTUSTE ASUTAMISE JA TEGEVUSE EELTINGIMUSED	287
Artikkel 4	Tegevusluba	287
Artikkel 5	Algkapital	287
Artikkel 6	Krediidasutuse juhtorgan ja peakontori asukoht	287
Artikkel 7	Osanikud või aktsionärid ning liikmed	288
Artikkel 8	Tegevuskava ja organisatsiooni struktuur	288
Artikkel 9	Majanduslik põhjendatus	288
Artikkel 10	Tegevusloa andmisest keeldumine	288
Artikkel 11	Komisjoni teavitamine tegevusloa väljaandmisest	288
Artikkel 12	Eelnev konsulteerimine teiste liikmesriikide pädevate asutustega	288
Artikkel 13	Teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuste filiaalid	289
Artikkel 14	Tegevusloa tühistamine	289
Artikkel 15	Nimi	289
Artikkel 16	Oluline osalus krediidasutuses	289
Artikkel 17	Kord ja sisekontrolli mehhanismid	290
III JAOTIS	ASUTAMISVABADUST JA TEENUSTE OSUTAMISE VABADUST REGULEERIVAD SÄTTED	290
Artikkel 18	Krediidasutused	290
Artikkel 19	Finantseerimisasutused	290
Artikkel 20	Asutamisoiguse kasutamine	291
Artikkel 21	Teenuste osutamise vabaduse kasutamine	292
Artikkel 22	Vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste volitused	292
IV JAOTIS	SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA	293
Artikkel 23	Kolmandate riikide ettevõtjate tütarettvõtjatest teatamine ja kõnealuste riikide turgudele pääsemise tingimused	293
Artikkel 24	Väljaspool ühendust paiknevate peakontoritega krediidasutuste filiaalid	294
Artikkel 25	Konsolideeritud järelevalvet käsitlev koostöö kolmandate riikide pädevate asutustega...	294
V JAOTIS	USALDATAVUSNORMATIIVIDE TÄITMISE JÄRELEVALVE PÕHIMÕTTED JA TEHNILISED VAHENDID	295
I peatükk	Usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve põhimõtted	295
Artikkel 26	Päritoluliikmesriigi kontrollipädevus	295
Artikkel 27	Vastuvõtva liikmesriigi pädevus	295
Artikkel 28	Järelevalvealane koostöö	295

Artikkel 29	Teises liikmesriigis asutatud filiaalide kontroll kohapeal	295
Artikkel 30	Teabevahetus ja ametisalus	295
Artikkel 31	Aastaruannete ja konsolideeritud aastaruannete seadusjärgse kontrollimise eest vastutavate isikute kohustused	297
Artikkel 32	Pädevate asutuste volitused kohaldada sanktsioone	298
Artikkel 33	Õigus pöörduda kohtu poole	298
II peatükk	Usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve tehnilised vahendid	298
<i>1. jagu</i>	<i>Omavahendid</i>	<i>298</i>
Artikkel 34	Üldpõhimõtted	298
Artikkel 35	Muud kirjed	299
Artikkel 36	Muud omavahendeid käsitlevad sätted	300
Artikkel 37	Omavahendite konsolideeritud arvutamine	300
Artikkel 38	Mahaarvamised ja piirmäärad	301
Artikkel 39	Tõendusmaterjali esitamine pädevatele asutustele	301
<i>2. jagu</i>	<i>Maksevõime suhtarv</i>	<i>301</i>
Artikkel 40	Üldpõhimõtted	301
Artikkel 41	Suhtarvu lugeja: omavahendid	301
Artikkel 42	Suhtarvu nimetaja: riskiga kaalutud varad ja bilansivälised kohustused	301
Artikkel 43	Riskikaalud	302
Artikkel 44	Liikmesriikide piirkondlikele omavalitsustele ja kohalikele omavalitsustele esitatavate nõuete kaalumise	304
Artikkel 45	Muud kaalud	304
Artikkel 46	Haldusasutused ja mitteäriilised ettevõtjad	304
Artikkel 47	Maksevõime suhtarvu tase	304
<i>3. jagu</i>	<i>Suur riskide kontsentreerumine</i>	<i>305</i>
Artikkel 48	Suurest riskide kontsentreerumisest teatamine	305
Artikkel 49	Suure riskide kontsentreerumise piirmäärad	305
Artikkel 50	Suure riskide kontsentratsiooni konsolideeritud või konsolideerimata järelevalve	307
<i>4. jagu</i>	<i>Oluline osalus väljaspool rahandussektorit</i>	<i>307</i>
Artikkel 51	Piirangud olulisele osalusele väljaspool rahandussektorit	307
III peatükk	Konsolideeritud järelevalve	308
Artikkel 52	Krediitiasutuste konsolideeritud järelevalve	308
Artikkel 53	Konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused	309
Artikkel 54	Konsolideerimise viis ja ulatus	310
Artikkel 55	Segavaldusettevõtjate ja nende tütarettevõtjate poolt esitatav teave	310
Artikkel 56	Meetmed konsolideeritud järelevalve hõlbustamiseks	311
VI JAOTIS	PANGANDUSE NÕUANDEKOMITEE	312
Artikkel 57	Panganduse nõuandekomitee koosseis ja ülesanded	312
Artikkel 58	Tegevusloa andmise nõuete kontrollimine	312
Artikkel 59	Järelevalves kasutatavad suhtarvud	312

VII JAOTIS	TÄITEVVOLITUSED	313
Artikkel 60	Tehnilised kohandused	313
VIII JAOTIS	ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED	313
I peatükk	Üleminekusätted	313
Artikkel 61	Artiklit 36 käsitlevad üleminekusätted	313
Artikkel 62	Artiklit 43 käsitlevad üleminekusätted	314
Artikkel 63	Artiklit 47 käsitlevad üleminekusätted	315
Artikkel 64	Artiklit 49 käsitlevad üleminekusätted	315
Artikkel 65	Artiklit 51 käsitlevad üleminekusätted	316
II peatükk	Lõppsätted	316
Artikkel 66	Komisjoni teavitamine	316
Artikkel 67	Kehtetuks tunnistatud direktiivid	316
Artikkel 68	Rakendamine	316
Artikkel 69	Adressaadid	316
I LISA	Vastastikku tunnustatavate tegevuste loetelu	317
II LISA	Bilansivälise kirjete liigitus	318
III LISA	Bilansivälise kirjete käsitlemine	319
IV LISA	Bilansivälise kirjete liigid	323
V LISA A osa	Kehtetuks tunnistatud direktiivid ja nende hilisemad muudatused	324
V LISA B osa	Rakendustähtjad	325
VI LISA	Vastavustabel	326

I JAOTIS

MÕISTED JA REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *krediidiasutus* — ettevõtja, kelle tegevuseks on hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine avalikkuselt ning oma arvel ja nimel laenu andmine.

Konsolideeritud järelevalve kohaldamisel käsitatakse krediitiasutustena kõiki esimese lõigu sätetele vastavaid krediitiasutusi ja kõiki eraettevõtjaid või avalik-õiguslikke isikuid, kes vastavad esimeses lõigus sätestatud mõistele ja on saanud tegevusloa kolmandas riigis.

Riskide kontsentratsiooni järelevalve ja kontrollimise kohaldamisel käsitatakse krediitiasutustena kõiki esimese lõigu sätetele vastavaid krediitiasutusi, kaasa arvatud krediitiasutuste kolmandates riikides paiknevad filiaalid, ning kõiki eraettevõtjaid või avalik-õiguslikke isikuid koos nende filiaalidega, kes vastavad esimeses lõigus sätestatud mõistele ja on saanud tegevusloa kolmandas riigis;
2. *tegevusluba* — ametiasutuse poolt mis tahes kujul välja antud juriidiline dokument, millega antakse luba tegutsemiseks krediitiasutusena;
3. *filiaal* — äritegevusüksus, mis on krediitiasutuse juriidiliselt sõltuv osa ning mis teostab otseselt kõiki või mõningaid krediitiasutuste äritegevusele omaseid tehinguid; kõiki tegutsemiskohti, mille ühes liikmesriigis on asutanud teises liikmesriigis peakontorit omav krediitiasutus, käsitatakse ühe filiaalina;
4. *pädevad asutused* — riikide ametiasutused, kellele on seaduse või määrusega tehtud ülesandeks järelevalve krediitiasutuste üle;
5. *finantseerimisasutus* — ettevõtja, mis ei ole krediitiasutus ning mille põhitegevuseks on osaluse omandamine või tegelemine I lisa punktides 2-12 loetletud tegevusaladega;
6. *päritoluliikmesriik* — liikmesriik, kus krediitiasutus on saanud tegevusloa vastavalt artiklitele 4–11;
7. *vastuvõttev liikmesriik* — liikmesriik, kus krediitiasutusel on filiaal või kus ta osutab teenuseid;
8. *kontroll* — direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 1 määratletud suhe emaettevõtja ja tütarvõtja vahel või samasugune suhe mis tahes füüsilise või juriidilise isiku ja ettevõtja vahel;
9. *osalus* — konsolideeritud järelevalve kohaldamisel tähendab see otseselt või kaudselt vähemalt 20 % omamist ettevõtja hääleõigusest või kapitalist;
10. *oluline osalus* — otsene või kaudne osalus äriühingus, kui osalus on vähemalt 10 % äriühingu kapitalist või hääleõigusest või kui osalus võimaldab avaldada olulist mõju selle äriühingu juhtimisele, milles osaletakse;
11. *algkapital* — artikli 34 lõike 2 punktides 1 ja 2 määratletud kapital;
12. *emaettevõtja* — direktiivi 83/349/EMÜ artiklites 1 ja 2 määratletud emaettevõtja.

Konsolideeritud järelevalve ja riskide kontrollimise puhul tähendab see emaettevõtjat direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses ja kõiki ettevõtjaid, kellel on pädevate asutuste arvates ülekaalukas mõjuvõim mõne teise äriühingu üle;
13. *tütarettevõtja* — direktiivi 83/349/EMÜ artiklites 1 ja 2 määratletud tütarvõtja.

Konsolideeritud järelevalve ja riskide kontrollimise puhul tähendab see tütarvõtjat direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses ja kõiki ettevõtjaid, kelle üle pädevate asutuste arvates mõnel teisel äriühingul on ülekaalukas mõjuvõim.

- Kõiki tütarettevõtjate tütarettevõtjaid käsitletakse esialgse emaettevõtja tütarettevõtjatena;
14. *A-tsoon* — kõik liikmesriigid, kõik teised riigid, mis on Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) täisliikmed, ja need riigid, mis on sõlminud spetsiaalsed laenulepingud Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) fondi üldiste laenukokkulepete (GAB) alusel. Riike, kes korraldavad ümber oma välislaenu, ei käsitata siiski viie aasta jooksul A-tsooni riikidena;
15. *B-tsoon* — kõik riigid, mis ei kuulu A-tsooni;
16. *A-tsooni krediidiasutused* — kõik liikmesriikides vastavalt artiklile 4 tegevusloa saanud krediidiasutused, sealhulgas ka nende kolmandates riikides paiknevad filiaalid, ning kõik punkti 1 esimeses lõigus sätestatud mõistele vastavad ja muudes A-tsooni riikides tegevusloa saanud eraettevõtjad või avalik-õiguslikud isikud, sealhulgas nende filiaalid;
17. *B-tsooni krediidiasutused* — kõik väljaspool A-tsooni tegevusloa saanud ja punkti 1 esimeses lõigus sätestatud mõistele vastavad eraettevõtjad või avalik-õiguslikud isikud, sealhulgas nende ühenduses paiknevad filiaalid;
18. *pangandusväline sektor* — kõik laenusaajad peale punktides 16 ja 17 määratletud krediidiasutuste, keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike omavalitsuste ja kohalike ametiasutuste, Euroopa ühenduste, Euroopa Investeeringuspanga (EIP) ja punktis 19 määratletud rahvusvaheliste arengupankade;
19. *rahvusvahelised arengupangad* — Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Rahvusvaheline Finantskorporatsioon, Ameerika Arengupank, Aasia Arengupank, Aafrika Arengupank, Euroopa Nõukogu Ümberasumisfond, Põhjamaade Investeeringuspank, Kariibi Arengupank, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Euroopa Investeeringusfond ja Ameerika Investeeringuskorporatsioon;
20. *täisriskiga, keskmise riskiga, keskmise/madala riskiga ja madala riskiga bilansivälised kirjed* — artikli 43 lõikes 2 kirjeldatud ja II lisas loetletud kirjed;
21. *finantsvaldusettevõtja* — finantseerimisasutus, mille tütarettevõtjad on eranditult või põhiliselt krediidid- või finantseerimisasutused, millest vähemalt üks on krediidiasutus;
22. *segavaldusettevõtja* — emaettevõtja, mis ei ole finantsvaldusettevõtja ega krediidiasutus ja mille tütarettevõtjatest vähemalt üks on krediidiasutus;
23. *krediidiasutuse abiettevõtja* — ettevõtja, kelle põhitegevus on kinnisvara omamine või haldamine, andmetöötlusteenuste korraldamine või mõni muu sarnane tegevus, millel on ühe või mitme krediidiasutuse põhitegevusala suhtes abistav funktsioon;
24. *risk* — artiklite 48, 49 ja 50 kohaldamisel tähendab see artiklis 43 ning II ja IV lisas nimetatud vara ja bilansiväliseid kirjeid, kohaldamata neis sätestatud riski kaalumist ja riskiastmeid; IV lisas osutatud riskid tuleb välja arvutada ühe III lisas sätestatud meetodi kohaselt, ilma tehingu vastaspoole riski kaalumata; pädevate asutuste nõusolekul võib riski mõistest välja jätta kõik täielikult omavahenditega kaetud elemendid, tingimusel et niisuguseid omavahendeid ei ole arvesse võetud maksevõime suhtarvu või muude ühenduse õigusaktide kohaselt järelevalvega seotud suhtarvude arvutamisel; riskide hulka ei kuulu:
- valuutatehingute puhul riskid, mis tekkivad tavaliste arvelduste korral 48 tunni jooksul pärast makse sooritamist, ja
 - väärtpaberite ostu või müügi puhul riskid, mis tekkivad tavaliste arvelduste korral viie tööpäeva jooksul pärast makse sooritamist või väärtpaberite üleandmist, olenevalt sellest, kumb toiming leiab aset varem;
25. *omavahel seotud klientide grupp*
- vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut, kes moodustavad riski seisukohast terviku, sest üks neist kontrollib kas otseselt või kaudselt teist või teisi, juhul kui pole osutatud teisiti, või
 - vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut, kelle vahel ei ole esimeses taandes määratletud kontrollivat seost, kuid keda tuleb riski seisukohast pidada tervikuks, sest nad on omavahel selliselt seotud, et kui üks neist peaks sattuma finantsraskustesse, võib teisel või kõigil teistel tekkida makseprobleeme;

26. *märkimisväärne seos* — olukord, kus vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut on seotud:

- a) osaluse kaudu, mis tähendab otseselt või kontrollsuhte kaudu vähemalt 20 % omamist ettevõtja hääleõigusest või kapitalist, või
- b) kontrolli kaudu, mis tähendab ema- ja tütarettevõtja suhet kõikidel direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel või samasugust suhet füüsilise või juriidilise isiku ja ettevõtja vahel; kõiki tütarettevõtjate tütarettevõtjaid loetakse samuti kõnealuste ettevõtjate eesotsas oleva emaettevõtja tütarettevõtjateks.

Olukorda, kus vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut on kontrollisuhte kaudu ühe ja sama isikuga alaliselt seotud, käsitletakse samuti nimetatud isikute vahelise märkimisväärse seosena;

27. *tunnustatud börsid* — pädevate asutuste poolt heaks kiidetud börsid,

- i) mis töötavad korrapäraselt;
- ii) millel on börsi asukohamaa ametiasutuste poolt välja antud või heaks kiidetud eeskirjad, milles määratakse kindlaks börsi tegevuse ja börsile pääsemise tingimused ning tingimused, millele leping peab enne börsile viimist vastama;
- iii) millel peab olema tasaarveldussüsteem IV lisas loetletud lepingute puhul selliste igapäevaste tagatiste nõudmiseks, mis tagaksid pädevate asutuste arvates vajaliku kaitse.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolev direktiiv käsitleb krediidasutuste asutamist ja tegevust. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi krediidasutuste suhtes.

2. Artikleid 25 ja 52-56 kohaldatakse ka finantsvaldusettevõtjate ja segavaldusettevõtjate suhtes, mille peakontorid paiknevad ühenduses.

Lõikega 3 välistatud asutusi, välja arvatud liikmesriikide keskpangad, käsitletakse artiklite 25 ja 52-56 kohaldamisel finantseerimis-asutustena.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmiste asutuste suhtes:

— liikmesriikide keskpangad,

— postizhiiroasutused,

— Belgias "Institut de Réescompte et de Garantie/ Herdiscontering- en Waarborginstituut",

— Taanis "Dansk Eksportfinansieringsfond", "Danmarks Skibskreditfond" ja "Dansk Landbrugs Realkreditfond",

— Saksamaal "Kreditanstalt für Wiederaufbau", ettevõtjad, keda "Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz" — seaduse põhjal peetakse osaks riiklikust elamumajanduspoliitikast ja mille peamine tegevusvaldkond ei ole pangandustegevus, ning ettevõtjad, mida nimetatud seaduse alusel peetakse mittetulunduslikeks elamumajanduse ettevõtjateks,

— Kreekas "Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως", (Elliniki Trapeza Viomichanikis Anartyxeos), "Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων" (Tamio Parakatathikon kai Danion), ja "Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο" (Tachidromiko Tamieftirio),

— Hispaanias "Instituto de Crédito Oficial",

— Prantsusmaal "Caisse des dépôts et consignations",

— Iirimaa krediidikassad (*credit unions*) ja vastastikuse abistamise ühingud (*friendly societies*),

— Itaalias "Cassa depositi e prestiti",

— Madalmaades "Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV", "NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij", "NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering" ja "Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV",

— Austrias ettevõtjad, keda käsitletakse üldistes huvides tegutsevate ehitusettevõtjatena, ja "Österreichische Kontrollbank AG",

- Portugalis 1. jaanuaril 1986 olemasolevad “Caixas Económicas”, välja arvatud need, mis on asutatud osühingutena, ja “Caixa Económica Montepio Geral”,
- Soomes “Teollisen yhteistyön rahasto Oy/Fonden för industriellt samarbete AB” ja “Kera Oy/Kera Ab”,
- Rootsis “Svenska Skeppshypotekskassan”,
- Ühendkuningriigis “National Savings Bank”, “Commonwealth Development Finance Company Ltd”, “Agricultural Mortgage Corporation Ltd”, “Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd”, “Crown Agents for overseas governments and administrations”, krediitkassad ja munitsipaalpangad.

4. Nõukogu otsustab lõike 3 võimalikud muudatused ettepaneku põhjal, mille komisjon teeb pärast konsulteerimist artiklis 57 nimetatud komiteega (edaspidi panganduse nõuandekomitee).

5. Ühes ja samas liikmesriigis paiknevad krediidasutused, mis olid 15. detsembril 1977. aastal nende üle järelevalvet teostava ja samas liikmesriigis paikneva keskasutusega püsivalt liidetud, võidakse vabastada artikli 6 lõikes 1, artiklis 8 ja artiklis 59 sätestatud nõuete täitmisest, kui hiljemalt 15. detsembril 1979 on siseriiklikes õigusaktides sätestatud, et:

- keskasutuse ja sellega liidetud asutuste kohustused on nende solidaarvastutusel või keskasutus tagab täies ulatuses temaga liitunud asutuste kohustused,
- keskasutuse ja kõigi sellega liitunud asutuste maksevõimet ja likviidsust jälgitakse tervikuna konsolideeritud aastaaruannete põhjal,
- keskasutuse juhtkond on volitatud andma juhtnööre liitunud asutuste juhtkondadele.

Kohalikul tasandil tegutsevate krediidasutuste suhtes, mis on pärast 15. detsembril 1977 liitunud esimeses lõigus sätestatud mõistele vastava keskasutusega, kohaldatakse nimetatud lõigus sätestatud tingimusi, kui nende näol on tegemist keskasutuse juurde kuuluva võrgustiku tavapärase laienemisega.

Muude krediidasutuste puhul peale nende, mis on asutatud hiljuti merest tammidega eraldatud piirkondades või mis on tekkinud olemasolevate, keskasutustest sõltuvate või nende ees vastutavate asutuste jagunemise või ühinemise tagajärjel, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal, mille see teeb pärast konsulteerimist panganduse nõuandekomiteega, ette näha teise lõigu kohaldamise täiendavad eeskirjad, sealhulgas esimeses lõigus sätestatud vabastuse kehtetuks tunnistamise, kui ta leiab, et selliste uute asutuste liitumine, kelle suhtes kehtiks teises lõigus sätestatud kord, kahjustaks konkurentsi. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud hääletamusega.

6. Krediidasutuse, mis lõike 5 esimeses lõigus määratletud viisil on liitunud samas liikmesriigis asuva keskasutusega, võib vabastada artiklite 5, 40-51 ja 65 sätete täitmisest tingimuse ja ilma et see mõjutaks nimetatud sätete kohaldamist keskasutuse suhtes, et eespool nimetatud sätted kehtivad ühistel alustel terviku kohta, mille moodustavad keskasutus ja temaga liitunud krediidasutused.

Vabastuse puhul kohaldatakse artikleid 13, 18, 19, artikli 20 lõikeid 1-6 ning artikleid 21 ja 22 terviku suhtes, mille moodustavad keskasutus ja temaga liitunud asutused.

Artikkel 3

Keeld, mille kohaselt muud ettevõtjad peale krediidasutuste ei tohi tegeleda avalikkuselt hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite kaasamisega

Liikmesriigid keelavad teistel isikutel ja ettevõtjatel peale krediidasutuste tegeleda avalikkuselt hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite kaasamisega. Käesolev keeld ei kehti hoiuste ega muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmise kohta liikmesriigilt, liikmesriigi piirkondlikelt või kohalikele omavalitsustele ja avalik-õiguslikele rahvusvahelistele organitele, mille liikmeks on vähemalt üks liikmesriik, samuti mitte siseriiklikes või ühenduse õigusaktides selgelt sätestatud juhtudel, tingimuse et kõnealuste toimingute suhtes kohaldatakse hoiustajate ja investorite kaitsmiseks mõeldud eeskirju ja järelevalvet ning et need on kõnealustel juhtudel kohaldatavad.

II JAOTIS

KREDIIDIASUTUSTE ASUTAMISE JA TEGEVUSE EELTINGIMUSED

Artikkel 4

Tegevusluba

Liikmesriigid nõuavad, et krediidasutused omandaksid enne tegevuse alustamist tegevusloa. Kui artiklite 5-9 sätetest ei tulene teisiti, sätestavad nad tegevusloa tingimused ning teatavad need nii komisjonile kui ka panganduse nõuandekomiteele.

Artikkel 5

Algkapital

1. Pädevad asutused ei anna tegevusluba, kui krediidasutusel ei ole eraldi omavahendeid ning juhul kui algkapital on väiksem kui 5 miljonit eurot, ilma et see piiraks siseriiklike õigusaktidega sätestatud muude üldtingimuste kohaldamist.

Liikmesriigid võivad otsustada, et 15. septembril 1979. aastal eksisteerinud krediidasutused, mis ei vasta eraldi omavahendite nõudele, võivad oma tegevust jätkata. Sellised krediidasutused võidakse vabastada artikli 6 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud nõude täitmisest.

2. Liikmesriikidel on siiski võimalus anda tegevusluba teatavat liiki krediidasutustele, mille aktsiakapital on väiksem kui lõikega 1 ettenähtud summa. Sellistel juhtudel:

- a) peab algkapital olema vähemalt 1 miljon eurot;
- b) peavad asjaomased liikmesriigid teatama komisjonile käesolevas lõikes sätestatud võimaluse kasutamise põhjused;
- c) tuleb iga krediidasutuse puhul, kellel ei ole lõikes 1 ettenähtud miinimumkapitali, teha sellekohane märge artiklis 11 osutatud nimekirjas.

3. Krediidasutuse omavahendite suurus ei tohi langeda madalamale kui vastavalt lõigetele 1 ja 2 tegevusloa andmise ajal nõutava algkapitali suurus.

4. Liikmesriigid võivad otsustada, et enne 1. jaanuari 1993 eksisteerinud krediidasutused, mille omavahendid ei vasta lõigetes 1 ja 2 ettenähtud algkapitali tasemele, võivad jätkata oma tegevust. Sellisel juhul ei või nende omavahendite tase langeda madalamale kõrgeimast pärast 22. detsembrist 1989 saavutatud tasemest.

5. Kui kontroll lõikes 4 nimetatud krediidasutuse üle läheb seda varem kontrollinud isikult mõnele teisele füüsilisele või juriidilisele isikule, peavad nimetatud krediidasutuse omavahendid vastama vähemalt lõigetes 1 ja 2 sätestatud algkapitali suurusele.

6. Teatavatel konkreetsetel asjaoludel ning pädevate ametiasutuste nõusolekul ei või kahe või enama lõikes 4 osutatud krediidasutuse ühinemise tulemusena asutatud krediidasutuse omavahendid langeda madalamale kui ühinenud krediidasutuste summaarsed omavahendid ühinemise ajal, kui ei ole saavutatud lõigete 1 ja 2 ettenähtud algkapitali suurust.

7. Kui lõigetes 3, 4 ja 6 nimetatud juhtudel peaksid omavahendid vähenema, võivad pädevad ametiasutused mõjuvatel põhjustel määrata krediidasutusele tähtaja, mille jooksul see peab olukorra lahendama või tegevuse lõpetama.

Artikkel 6

Krediidasutuse juhtorgan ja peakontori asukoht

1. Pädevad asutused annavad krediidasutusele tegevusloa ainult juhul, kui krediidasutuse tegevust juhib tegelikult vähemalt kaks inimest.

Lisaks sellele ei anna asjaomased asutused tegevusluba ka juhul, kui kõnealustel isikutel ei ole piisavalt hea maine või puuduvad neil oma ülesannete täitmiseks vajalikud kogemused.

2. Kõik liikmesriigid nõuavad, et

- igal juriidilisest isikust krediidasutusel, kellel on vastavalt sise-riiklikule õigusele registrisse kantud asukoht, peab peakontor olema samas liikmesriigis,
- kõigi teiste krediidasutuste peakontorid peavad asuma liikmesriigis, kus on välja antud tegevusluba ja kus krediidasutus tegelikult tegutseb.

Artikkel 7

Osanikud või aktsionärid ning liikmed

1. Pädevad ametiasutused ei anna tegevusluba krediidasutuse asutamiseks enne, kui neile on teatatud kõigi kaudselt või otseselt krediidasutuses olulist osalust omavate, nii füüsilisest kui juriidilisest isikust aktsionäride ja osanike või liikmete nimed ning nende osaluste suurused.

Käesoleva artikli kohaldamisel võetakse olulise osaluse kindlaksmääramisel arvesse nõukogu direktiivi 88/627/EMÜ⁽¹⁾ artiklis 7 osutatud hääleõigust.

2. Pädevad ametiasutused keelduvad tegevusloa andmisest, kui nad krediidasutuse aruka ja usaldusväärse juhtimise tagamise vajadusest lähtudes ei ole veendunud eespool nimetatud aktsionäride või osanike või liikmete sobivuses.

3. Kui krediidasutuse ja mõne teise füüsilise või juriidilise isiku vahel on märkimisväärne seos, annavad pädevad ametiasutused tegevusloa ainult sel juhul, kui nimetatud seos ei takista tõhusat järelevalvet.

Samuti keelduvad pädevad ametiasutused tegevusloa andmisest, kui krediidasutusega märkimisväärselt seotud ühe või enama füüsilise või juriidilise isiku tegevust reguleerivad kolmanda riigi õigus- ja haldusnormid või nimetatud õigusaktide rakendamise seotud raskused takistavad neid oma järelevalvega seotud kohustuste täitmisel.

⁽¹⁾ Nõukogu 12. detsembri 1988. aasta direktiiv 88/627/EMÜ väärtpapieribörsil noteeritud äriühingus olulise osaluse omandamise või võõrandamise puhul avaldamisele kuuluva info kohta (EÜT L 348, 17.12.1988, lk 62).

Pädevad ametiasutused nõuavad, et krediidasutused esitaksid neile andmed, mis on vajalikud selleks, et pidevalt jälgida käesolevas lõikes toodud tingimuste täitmist.

Artikkel 8

Tegevuskava ja organisatsiooni struktuur

Liikmesriigid nõuavad, et igale tegevusloa taotlusele lisataks tegevuskava, kus muu hulgas esitatakse kõik kavandatavad tegevusvaldkonnad ja kõnealuse krediidasutuse organisatsiooni struktuur.

Artikkel 9

Majanduslik põhjendatus

Liikmesriigid ei või nõuda, et tegevusloa taotlust kontrollitaks lähtuvalt turu majanduslikest vajadustest.

Artikkel 10

Tegevusloa andmisest keeldumine

Tegevusloa andmisest keeldumist põhjendatakse alati ja sellest teatatakse taotlejale kuue kuu jooksul pärast taotluse laekumist või, mittetäieliku taotluse puhul, kuue kuu jooksul pärast seda, kui taotleja on saanud otsuse langetamiseks vajalikud andmed. Igal juhul langetatakse otsus 12 kuu jooksul pärast taotluse laekumist.

Artikkel 11

Komisjoni teavitamine tegevusloa väljaandmisest

Komisjoni tuleb teavitada igast väljaantud tegevusloast. Iga krediidasutus kantakse loetellu, mille komisjon avaldab *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja mida ta ajakohastab.

Artikkel 12

Eelnev konsulteerimine teiste liikmesriikide pädevate asutustega

Teise liikmesriigi pädevate asutustega tuleb konsulteerida enne tegevusloa andmist, juhul kui:

— krediidiasutus on teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutuse tütarettevõtja või

Artikkel 15

— krediidiasutus on teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutuse emaettevõtja tütarettevõtja või

Nimi

— krediidiasutust kontrollivad samad füüsilised või juriidilised isikud, kes kontrollivad teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutust.

Olenemata kõigist sõnu "pank", "hoiupank" ja muid võimalikke vastuvõtvas liikmesriigis pankade kohta kasutatavaid nimesid käsitlevatest sätetest, võivad krediidiasutused oma tegevuses kasutada kogu ühenduse territooriumil sama nime, mida nad kasutavad selles liikmesriigis, kus asub nende peakontor. Võimaliku segaduse korral võib vastuvõttev liikmesriik selguse huvides nõuda, et nimele lisataks selgitav täiend.

Artikkel 13

Teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutuste filiaalid

Teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutuste filiaalide puhul ei või vastuvõtvd liikmesriigid nõuda tegevusluba ega asutamiskapitali. Selliste filiaalide asutamine ja järelevalve toimuvad vastavalt artikli 17, artikli 20 lõigete 1-6 ning artiklite 22 ja 26 sätetele.

Artikkel 16

Oluline osalus krediidiasutuses

Artikkel 14

Tegevusloa tühistamine

1. Pädevad asutused võivad krediidiasutusele antud tegevusloa tühistada ainult juhul, kui selline asutus:

- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, selgesõnaliselt loobub tegevusloast või on lõpetanud tegevuse vähemalt kuueks kuuks, juhul kui kõnealune liikmesriik ei ole ette näinud, et sellistel juhtudel tegevusluba aegub;
- b) on saanud tegevusloa valeandmete alusel või mõnel muul ebaausal teel;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba on välja antud;
- d) ei valda enam piisavaid omavahendeid või on põhjust uskuda, et ta ei suuda täita kohustusi oma võlausaldajate suhtes, ja eelkõige ei suuda tagada talle usaldatud varade turvalisust;
- e) vastab ühele muudest tingimustest, mille puhul siseriiklikud õigusaktid näevad ette tegevusloa tühistamise.

2. Tegevusloa tühistamist tuleb põhjendada ning sellest teatada asjaomastele isikutele; sellisest tühistamisest teatatakse komisjonile.

1. Liikmesriigid kohustavad iga füüsilist või juriidilist isikut, kes soovib kas otseselt või kaudselt omandada olulise osaluse krediidiasutuses, teatama kõigepealt pädevatele asutustele omandatava osaluse suuruse. Samuti peab selline isik teatama pädevatele asutustele oma kavatsusest, juhul kui ta kavatab suurendada olulist osalust selliselt, et talle kuuluva hääleõiguse või kapitali osa saavutaks või ületaks 20 %, 33 % või 50 % või selliselt, et krediidiasutusest saaks tema tütarettevõtja.

Ilma et see mõjutaks lõike 2 sätete kohaldamist, on pädevatel asutustel aega kuni kolm kuud alates esimeses lõigus osutatud teatamise kuupäevast sellisele kavatsusele vastuväiteid esitada, kui nad krediidiasutuse aruka ja usaldusväärse juhtimise tagamise vajadust silmas pidades ei ole veendunud esimeses lõigus nimetatud isiku sobivuses. Kui nad ei ole esimeses lõigus nimetatud kavatsuse vastu, siis võivad nad määrata selle elluviimiseks tähtaja.

2. Kui lõikes 1 nimetatud osalust omandav isik on teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutus või teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutuse emaettevõtja või füüsiline või juriidiline isik, kes kontrollib teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidiasutust, ja kui asutus, milles omandaja soovib omandada osaluse, muutuks selle tulemusena omandaja tütarettevõtjaks või tema kontrollile alluvaks, peab omandamisele hinnangu andmist käsitlema artiklis 12 nimetatud eelneva konsulteerimise käigus.

3. Liikmesriigid kohustavad iga füüsilist või juriidilist isikut, kes soovib kas otseselt või kaudselt võõrandada olulist osalust krediidiasutuses, sellest teatama kõigepealt pädevatele asutustele ja

teatama neile võõrandatava osaluse suuruse. Samuti peab selline isik teatama pädevatele asutustele oma kavatsusest vähendada oma olulist osalust nii, et temale kuuluva hääleõiguse või kapitali osa langeks alla 20 %, 33 % või 50 % või et krediidiasutus lakkaks olemast tema tütarettevõtja.

4. Saanud teada osaluste omandamisest või võõrandamisest oma kapitalis, mille tõttu osalused ületavad või langevad allapoole lõigetes 1 ja 3 nimetatud künnist, teatab krediidiasutus sellest pädevatele asutustele.

Samuti teatavad krediidiasutused pädevatele asutustele vähemalt kord aastas aktsionäride või osanike ja liikmete nimed, kellele kuuluvad olulised osalused, näidates osaluste suuruse, nagu see on esitatud aktsionäride või osanike ja liikmete üldkoosolekul või saadud börsil noteeritud äriühingutele kehtestatud eeskirjade täitmise tulemusena.

5. Liikmesriigid nõuavad, et juhul kui lõikes 1 nimetatud isikute mõju võib kahjustada krediidiasutuse arukat ja usaldusväärset juhtimist, võtavad pädevad asutused vajalikke meetmeid sellise olukorra lõpetamiseks. Sellisteks meetmeteks võivad olla näiteks ettekirjutused, sanktsioonid juhtkonna suhtes või asjassepuutuvate aktsionäride või osanike või liikmete aktsiatest või osadest tulevane hääleõiguse peatamine.

Samasuguseid meetmeid kohaldatakse füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes ei täida lõikes 1 sätestatud eelneva teatamise kohustust. Kui osalus omandatakse pädevate asutuste vastuseisust hoolimata, siis näevad liikmesriigid olenemata mis tahes muudest sanktsioonidest ette kas vastava hääleõiguse peatamise, hääletamisel antud hääle õigustühiseks tunnistamise või võimaluse need kehtetuks tunnistada.

6. Käesoleva artikli kohaldamisel võetakse olulise osaluse ja muude osalustasemetega kindlaksmääramisel arvesse nõukogu direktiivi 88/627/EMÜ artiklis 7 osutatud hääleõigust.

Artikkel 17

Kord ja sisekontrolli mehhanismid

Päritoluliikmesriigi pädevad asutused nõuavad igalt krediidiasutusest aruka juhtimis- ja raamatupidamiskorra ning sisekontrolli mehhanismide rakendamist.

III JAOTIS

ASUTAMISVABADUST JA TEENUSTE OSUTAMISE VABADUST REGULEERIVAD SÄTTED

Artikkel 18

Krediidiasutused

Liikmesriigid näevad ette, et I lisas loetletud tegevusaladega võivad nende territooriumil vastavalt artikli 20 lõigetele 1-6, artikli 21 lõigetele 1 ja 2 ning artiklile 22 kas filiaali asutamise või teenuste osutamise teel tegeleda kõik teise liikmesriigi pädevalt asutuselt tegevusloa saanud ja viimase järelevalve all olevad krediidiasutused, tingimusel et nende tegevusloa hõlmab selliseid tegevusalasid.

Artikkel 19

Finantseerimisasutused

Samuti näevad liikmesriigid ette, et I lisas loetletud tegevusaladega võivad nende territooriumil vastavalt artikli 20 lõigetele 1-6, artikli 21 lõigetele 1 ja 2 ning artiklile 22 kas filiaali asutamise või

teenuste osutamise teel tegeleda kõik teise liikmesriigi finantseerimisasutused, olenemata sellest, kas tegemist on krediidiasutuse tütarettevõtjaga või vähemalt kahe krediidiasutuse ühisomandis oleva tütarettevõtjaga, mille asutamislepingus ja põhikirjas on lubatud tegelemine sellistel tegevusaladel ja mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- emaettevõtja või -ettevõtjate tegevusloa krediidiasutusena tegutsemiseks peab olema saadud liikmesriigis, mille seadused reguleerivad tütarettevõtja tegevust,
- nimetatud tegevusaladega peab tegelema sellesama liikmesriigi territooriumil,
- emaettevõtjal või -ettevõtjatel peab olema 90 % või rohkem tütarettevõtja aktsiate või osadega esindatud häälest,
- pädevad asutused peavad olema veendunud, et emaettevõtja või -ettevõtjad tagavad tütarettevõtja usaldusväärse juhtimise; lisaks sellele peavad emaettevõtja või -ettevõtjad olema

asjaomase päritoluliikmesriigi pädevate ametiasutuste nõusolekul teatanud, et nad tagavad solidaarselt tütarettevõtja võetud kohustuste täitmise,

— tütarettevõtja peab, eelkõige kõnealuste tegevusalade osas, kuuluma emaettevõtja või iga oma emaettevõtja konsolideeritud järelevalve alla vastavalt artiklitele 52-56, eriti maksevõime suhtarvu arvutamise, suure riskide kontsentreerumise kontrollimise ja artiklis 51 sätestatud osaluspiirangute puhul.

Päritoluliikmesriigi pädevad asutused peavad kontrollima kõnealuste tingimuste täitmist ja andma tütarettevõtjale selle kohta tõendi, mis tuleb lisada artikli 20 lõigetes 1-6 ning artikli 21 lõigetes 1 ja 2 nimetatud teatisele.

Päritoluliikmesriigi pädevad asutused tagavad järelevalve tütarvõtja üle vastavalt artikli 5 lõikele 3 ning artiklitele 16, 17, 26, 28, 29, 30 ja 32.

Käesolevas artiklis mainitud sätteid kohaldatakse tütarvõtjate suhtes *mutatis mutandis*, võttes arvesse vajalikke muudatusi. Eelkõige tuleb sõna "krediidiasutus" asemel lugeda "artiklis 19 sätestatud tingimustele vastav finantseerimisasutus" ning sõna "tegevusluba" asemel "asutamisleping ja põhikiri".

Artikli 20 lõike 3 teine lõik lugeda järgmiselt:

"Samuti teevad päritoluliikmesriigi pädevad asutused teatavaks finantseerimisasutuse tütarvõtja omavahendite summa suuruse ning tema emaettevõtjaks oleva krediidiasutuse konsolideeritud maksevõime suhtarvu."

Kui käesoleva artikli nõuetele vastav finantseerimisasutus ei täida enam mõnd esitatud tingimust, teatab päritoluliikmesriik sellest vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ning kõnealuse finantseerimisasutuse tegevust vastuvõtvas liikmesriigis hakkavad reguleerima vastuvõtva liikmesriigi õigusaktid.

Artikkel 20

Asutamiseõiguse kasutamine

1. Krediidiasutus, kes soovib asutada teise liikmesriigi territooriumil filiaali, teatab sellest oma liikmesriigi pädevatele asutustele.

2. Liikmesriik nõuab, et iga teises liikmesriigis filiaali asutada sooviv krediidiasutus esitaks lõikes 1 nimetatud teatamisel järgmised andmed:

a) liikmesriik, mille territooriumil kavatakse filiaal luua;

b) tegevuskava, kus muu hulgas esitatakse kavandatavad tegevusvaldkonnad ja filiaali organisatsiooniline struktuur;

c) aadress vastuvõtvas liikmesriigis, kust on võimalik dokumente saada;

d) filiaali juhtimise eest vastutavate isikute nimed.

3. Juhul kui päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel pole kavandatavaid tegevusalasid arvesse võttes kahtlusi krediidiasutuse haldusstruktuuri ja varalise seisundi adekvaatsuse suhtes, edastavad nad kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 nimetatud andmete saamist need vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ja teatavad sellest asjaomasele krediidiasutusele.

Samuti teevad päritoluliikmesriigi pädevad asutused teatavaks krediidiasutuse omavahendite summa suuruse ja maksevõime suhtarvu.

Kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused keelduvad edastamast lõikes 2 nimetatud andmeid vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, teatavad nad keeldumise põhjused asjaomasele krediidiasutusele kolme kuu jooksul pärast kõigi andmete saamist. Andmete edastamisest keeldumine või vastamata jätmine annab õiguse pöörduda päritoluliikmesriigi kohtu poole.

4. Enne kui krediidiasutuse filiaal alustab tegevust, valmistuvad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kahe kuu jooksul lõikes 3 nimetatud andmete saamisest järelevalve alustamiseks krediidiasutuse üle vastavalt artiklile 22 ja teatavad vajaduse korral tingimused, mille kohaselt üldise hüvangu nimel tuleb vastuvõtvas liikmesriigis tegutseda.

5. Filiaali võib asutada ja see võib tegevust alustada pärast teate saamist vastuvõtva liikmesriigi pädevatelt asutustelt või kui nimetatud teadet ei ole saadetud, pärast lõikes 4 sätestatud tähtaja möödumist.

6. Juhul kui lõike 2 punktide b, c või d põhjal edastatud üksikasjad muutuvad, teatab krediidiasutus kõnesolevast muudatusest kirjalikult nii päritoluliikmesriigi kui ka vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele vähemalt üks kuu enne muudatuse tegemist, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused saaksid vastu võtta lõike 3 kohase otsuse ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused lõike 4 kohase otsuse muudatuse kohta.

7. Filiaalid, mis on alustanud tegevust vastavalt vastuvõtvas liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele enne 1. jaanuari 1993, loetakse lõigetes 1-5 sätestatud korrale vastavateks. Alates eespool nimetatud kuupäevast kohaldatakse nende suhtes lõiget 6 ja artikleid 18, 19, 22 ja 29.

Artikkel 21

Teenuste osutamise vabaduse kasutamine

1. Kui krediidasutus soovib esimest korda kasutada teenuste osutamise vabadust, tegutsedes teise liikmesriigi territooriumil, teatab ta oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele, milliste I lisas loetletud tegevusaladega ta kavatseb tegelema hakata.

2. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 nimetatud teate saamist kõnealuse teate vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele.

3. Käesolev artikkel ei mõjuta õigusi, mille teenuseid osutavad krediidasutused on omandanud enne 1. jaanuari 1993.

Artikkel 22

Vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste volitused

1. Statistiliste andmete saamise eesmärgil võivad vastuvõtva liikmesriigid nõuda, et kõik krediidasutused, kellel on tema territooriumil filiaale, esitaksid kõnealuste vastuvõtvas liikmesriikide pädevatele asutustele regulaarselt aruandeid oma tegevuse kohta kõnealuses vastuvõtvas liikmesriigis.

Täites artiklis 27 sätestatud kohustusi, võivad vastuvõtva liikmesriigid nõuda teiste liikmesriikide krediidasutuste filiaalidelt samasuguste andmete esitamist, mida sellisel juhul nõutakse oma riigi krediidasutustelt.

2. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused teevad kindlaks, et krediidasutus, millel on filiaal või mis osutab teenuseid tema territooriumil, ei täida selles riigis käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusnorme, mis sisaldavad ka vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste volitusi, nõuavad need asutused, et asjaomane krediidasutus lõpetaks eeskirjade eiramise.

3. Kui asjaomane krediidasutus ei astu vajalikke samme, teavitavad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused sellest päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused võtavad võimalikult kiiresti vajalikud meetmed tagamaks, et kõnealune krediidasutus lõpetab eeskirjade eiramise. Nende meetmete laad teatatakse vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele.

4. Kui krediidasutus jätkab vastuvõtvas liikmesriigis kehtivate lõikes 2 nimetatud eeskirjade rikkumist hoolimata päritoluliikmesriigi võetud meetmetest või seetõttu, et need meetmed osutuvad ebapiisavaks või neid ei saa vastuvõtvas riigis rakendada, võib vastuvõttev riik pärast päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele teatamist võtta vajalikke meetmeid edasise rikkumise takistamiseks või selle eest karistamiseks ning vajaduse korral kõnealuse krediidasutuse edasiste tehingute sooritamise tõkestamiseks oma territooriumil. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil on võimalik krediidasutustele nende meetmete rakendamiseks vajalikke õigusdokumente üle anda.

5. Lõigete 1-4 sätteid ei mõjuta vastuvõtvas liikmesriikide õigust võtta meetmeid, selleks et takistada oma territooriumil üldiseks hüvanguks vastuvõetud õigusnormide rikkumist või selle eest karistada. Nimetatud meetmete hulka kuulub võimalus takistada rikkuvale krediidasutusel uute tehingute algatamine antud liikmesriigi territooriumil.

6. Lõigete 3, 4 ja 5 alusel võetud meetmed, mis sisaldavad sanktsioone või teenuste osutamise vabaduse piiranguid, peavad olema põhjendatud ning neist tuleb teatada asjaomasele krediidasutusele. Kõigi selliste meetmete osas võib esitada kaebuse meetmeid võtnud liikmesriigi kohtutele.

7. Enne lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud menetluse rakendamist võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused edasilükkamatul juhul võtta mis tahes ettevaatusabinõusid, et kaitsta hoiustajate, investorite ja muude selliste isikute huve, kellele osutatakse teenuseid. Komisjoni ja teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi tuleb sellistest abinõudest teavitada nii kiiresti kui võimalik.

Pärast konsulteerimist asjaomase liikmesriigi pädevate asutustega võib komisjon otsustada, et kõnealune liikmesriik peab võetud meetmeid muutma või need tühistama.

8. Vastuvõtva liikmesriigid võivad neile käesoleva direktiiviga antud volituste rakendamiseks võtta vajalikke meetmeid oma territooriumil toimepandud rikkumiste vältimiseks või nende eest karistamiseks. Nimetatud meetmete hulka kuulub võimalus takistada krediidasutustel uute tehingute algatamist antud liikmesriigi territooriumil.

9. Tegevusloa tühistamisest teatatakse vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, kes võtavad vajalikud meetmed, et takistada asjaomast krediitiasutust algatamast uusi tehinguid kõnealuse riigi territooriumil ja kaitsta hoiustajate huve. Iga kahe aasta järel esitab komisjon panganduse nõuandekomiteele ettekande selliste juhtumite kohta.

10. Liikmesriigid teatavad komisjonile, mitu korda ja missugusel juhul on esinenud artikli 20 lõigete 1-6 kohast keeldumist või on

võetud meetmeid vastavalt käesoleva artikli lõikele 4. Iga kahe aasta järel esitab komisjon panganduse nõuandekomiteele ettekande selliste juhtumite kohta.

11. Käesolev artikkel ei takista mingil moel krediitiasutustel, mille peakontorid asuvad teistes liikmesriikides, reklaamida oma teenuseid vastuvõtvas liikmesriigis kõigi võimalike sidevahendite abil vastavalt sellise reklaami vormi ja sisu käsitlevatele üldise heaolu huvides vastuvõetud eeskirjadele.

IV JAOTIS

SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA

Artikkel 23

Kolmandate riikide ettevõtjate tütarettevõtjatest teatamine ja kõnealuste riikide turgudele pääsemise tingimused

1. Liikmesriikide pädevad asutused teatavad komisjonile:

- a) igast tegevusloa andmisest tütarettevõtjale, mida otseselt või kaudselt kontrollib vähemalt üks kolmanda riigi seaduste alusel tegutsev emaettevõtja. Komisjon teatab sellest panganduse nõuandekomiteele;
- b) kui selline emaettevõtja omandab sellise osaluse ühenduse krediitiasutuses, et sellest saab tema tütarettevõtja. Komisjon teatab sellest panganduse nõuandekomiteele.

Kui tegevusloa on antud tütarettevõtjale, mida otseselt või kaudselt kontrollib vähemalt üks kolmanda riigi seaduste alusel tegutsev emaettevõtja, täpsustavad pädevad asutused sellise kontserni struktuuri teatistes, mis esitatakse komisjonile vastavalt artiklile 11.

2. Liikmesriigid informeerivad komisjoni üldistest raskustest, mis nende krediitiasutustel ette tulevad seoses asutamise või pangandustegevusega kolmandas riigis.

3. Komisjon koostab lõigetes 4 ja 5 sätestatud tingimusi arvestades regulaarselt ettekande ühenduse krediitiasutuste kohtlemise kohta kolmandates riikides seoses asutamise ja pangandustegevusega ning kolmandate riikide krediitiasutustes osaluse omandamisega. Komisjon esitab nimetatud ettekanded koos asjakohaste ettepanekutega nõukogule.

4. Kui komisjonile selgub lõikes 3 nimetatud ettekannete või muude andmete põhjal, et kolmas riik ei võimalda ühenduse krediitiasutustele tegelikku turulepääsu samadel alustel, nagu seda võimaldab ühendus kõnealuse kolmanda riigi krediitiasutustele, võib komisjon pöörduda nõukogu poole ettepanekuga saada vajalikud volitused läbirääkimisteks, et saavutada ühenduse krediitiasutustele samalaadsed konkurentsivõimalused. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud hääleteenamusega.

5. Kui komisjonile selgub lõikes 3 nimetatud ettekannete või muude andmete põhjal, et kolmandas riigis ei kohelda ühenduse krediitiasutusi riiklikul tasandil nii, et neile oleksid tagatud samad konkureerimisvõimalused, mida võimaldatakse oma riigi krediitiasutustele, ning et tõhusa turulepääsu tingimused ei ole täidetud, võib komisjon olukorra parandamiseks algatada läbirääkimised.

Esimeses lõigus kirjeldatud olukorras võidakse ükskõik milal lisaks läbirääkimiste algatamisele artikli 60 lõikes 2 sätestatud korras otsustada, et liikmesriikide pädevad asutused peavad piirama otsuste tegemist või peatama otsuste tegemist, mis on seotud juba esitatud või edaspidi esitatavate taotlustega tegevusloa saamiseks või osaluse omandamiseks otsest või kaudset kontrolli omavate kõnealuse kolmanda riigi seaduste alusel tegutsevate emaettevõtjate poolt. Niisuguseid meetmeid ei tohi rakendada kauem kui kolme kuu jooksul.

Arvestades läbirääkimiste tulemusi võib nõukogu enne kõnealuse kolmekuulise ajavahemiku lõppu komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud hääleteenamusega otsustada, kas meetmete kohaldamist jätkatakse.

Sellist piiramist ja taotluste rahuldamise peatamist ei kohaldata, kui ühenduses nõuetekohaselt tegevusloa saanud krediitiasutus või selle tütarettevõtja asutab tütarettevõtja või omandab osaluse ühenduse krediitiasutustes.

6. Kui komisjon tuvastab lõigetes 4 ja 5 kirjeldatud olukorra, teatab liikmesriik komisjonile viimase nõudmisel:

- a) igast sellise tütarettevõtja tegevusloa taotlusest, mida otseselt või kaudselt kontrollib vähemalt üks kõnesoleva kolmanda riigi seaduste alusel tegutsev emaettevõtja;
- b) igast liikmesriikidele vastavalt artiklile 16 teatatud kolmanda riigi ettevõtja kavatsusest omandada ühenduse krediitiasutuses niisugune osalus, mis muudab viimase tema tütarettevõtjaks.

Teatamiskohustust pole vaja enam täita, kui lõikes 4 või 5 osutatud kolmanda riigiga saavutatakse kokkulepe või kui lõike 5 teises ja kolmandas lõigus osutatud meetmete rakendamine lõpetatakse.

7. Käesoleva artikli kohaselt võetavad meetmed on kooskõlas ühenduse kohustustega, mis tulenevad igasugustest krediitiasutuste asutamist ja tegevust reguleerivatest rahvusvahelistest kahe- või mitmepoolsetest lepingutest.

Artikkel 24

Väljaspool ühendust paiknevate peakontoritega krediitiasutuste filiaalid

1. Liikmesriigid ei kohalda väljaspool ühendust paiknevate peakontoritega krediitiasutuste filiaalide asutamise ega tegevuse suhtes sätteid, millega kaasneks soodsam kohtlemine kui see, mis saab osaks ühenduses paiknevate peakontoritega krediitiasutuste filiaalidele.

2. Pädevad asutused teavitavad komisjoni ja panganduse nõuandekomiteed kõigist filiaalide tegevuslubadest, mis antakse väljaspool ühendust paiknevate peakontoritega krediitiasutustele.

3. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib ühendus asutamislepingu alusel ühe või mitme riigiga sõlmitud kokkulepetega

nõustuda selliste sätete kohaldamisega, mis vastastikkuse põhimõttel võimaldavad väljaspool ühendust paiknevate peakontoritega krediitiasutuste filiaalidele samasugust kohtlemist kogu ühenduse territooriumil.

Artikkel 25

Konsolideeritud järelevalvet käsitlev koostöö kolmandate riikide pädevate asutustega

1. Komisjon võib liikmesriigi taotlusel või omal algatusel pöörduda nõukogu poole ettepanekuga pidada ühe või mitme kolmanda riigiga läbirääkimisi, et sõlmida kokkulepped, mis käsitlevad vahendeid konsolideeritud järelevalve teostamiseks järgmiste asutuste üle:

- krediitiasutused, mille emaettevõtjate peakontorid paiknevad kolmandas riigis, ja
- kolmandas riigis asuvad krediitiasutused, mille krediitiasutuse või finantsvaldusettevõtjana tegutsevate emaettevõtjate asukoht on ühenduses.

2. Lõikes 1 nimetatud kokkulepetega püütakse eelkõige tagada, et:

- liikmesriikide pädevatele asutustele on kättesaadav vajalik teave, et teostada konsolideeritud finantsseisundil põhinevat järelevalvet ühenduses asuvate krediitiasutuste ja finantsvaldusettevõtjate üle, mille tütarettevõtjad on väljaspool ühendust asuvad krediidi- või finantseerimisasutused või mis omavad sellistes äriühingutes osalust,
- kolmandate riikide pädevatele asutustele on kättesaadav vajalik teave, et teostada järelevalvet emaettevõtjate üle, mille peakontorite asukoht on nende territooriumil ja mille tütarettevõtjad on ühes või mitmes liikmesriigis asuvad krediidi- või finantseerimisasutused või mis omavad sellistes äriühingutes osalust.

3. Komisjon ja panganduse nõuandekomitee tutvuvad põhjalikult lõikes 1 nimetatud läbirääkimiste tulemustega ja nendest johutuva olukorraga.

V JAOTIS

USALDATAVUSNORMATIIVIDE TÄITMISE JÄRELEVALVE PÕHIMÕTTED JA TEHNILISED VAHENDID

I PEATÜKK

Artikkel 29

USALDATAVUSNORMATIIVIDE TÄITMISE JÄRELEVALVE PÕHIMÕTTED

Teises liikmesriigis asutatud filiaalide kontroll kohapeal

Artikkel 26

Päritoluliikmesriigi kontrollipädevus

1. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused vastutavad krediidasutuse usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve eest, sealhulgas artiklite 18 ja 19 kohase tegevuse järelevalve eest, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi nende sätete kohaldamist, mille kohaselt vastutus on vastuvõtva liikmesriigi ametiasutustel.

2. Lõige 1 ei takista käesoleva direktiivi kohast konsolideeritud järelevalvet.

Artikkel 27

Vastuvõtva liikmesriigi pädevus

Kuni edaspidise kooskõlastamiseni säilib vastuvõtva liikmesriigi vastutus koostöös päritoluliikmesriigi pädevate asutustega järelevalve eest krediidasutuste filiaalide likviidsuse üle. Ilma et see piiraks Euroopa Rahasüsteemi tugevdamiseks vajalike meetmete kohaldamist, jäävad vastuvõtavad liikmesriigid täies ulatuses vastutavaks meetmete eest, mis tulenevad nende rahapoliitika elluviimisest. Selliste meetmetega ei tohi kaasneda diskrimineeriv ega piirav kohtlemine selle põhjal, et krediidasutus on saanud tegevusloa mõnes teises liikmesriigis.

Artikkel 28

Järelevalvealane koostöö

Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused teevad tihedat koostööd järelevalve teostamisel selliste krediidasutuste töö üle, kes tegutsevad, eelkõige filiaalide asutamise näol, ühes või mitmes liikmesriigis peale selle liikmesriigi, kus paiknevad nende peakontorid. Pädevad asutused jagavad üksteisega kõiki selliste krediidasutuste juhtimist ja omandilist kuuluvust käsitlevaid andmeid, mis tõenäoliselt hõlbustavad järelevalve teostamist ning tegevuslubade andmiseks vajalike tingimustega tutvumist ning kõiki andmeid, mis tõenäoliselt hõlbustavad selliste asutuste kontrollimist, eelkõige seoses likviidsuse, maksejõulisuse, hoiuste tagamise, riskide kontsentreerumise piiramise, juhtimis- ja raamatupidamiskorra ning sisekontrolli mehhanismidega.

1. Kui mõnes teises liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutus tegutseb filiaali kaudu, näeb vastuvõttev liikmesriik ette, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused võivad pärast vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele teatamist iseseisvalt või nende poolt selleks määratud isikute kaudu kohapeal kontrollida artiklis 28 osutatud andmeid.

2. Filiaalide kontrollimiseks võivad päritoluliikmesriigi pädevad asutused kasutada üht artikli 56 lõikes 7 sätestatud muud menetlust.

3. Käesolev artikkel ei mõjuta vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste õigust käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise raames kohapeal kontrollida nende territooriumil asutatud filiaale.

Artikkel 30

Teabevahetus ja ametisaladus

1. Liikmesriigid näevad ette, et kõik isikud, kes töötavad või on töötanud pädevate asutuste heaks, ning pädevate asutuste huvides tegutsevad audiitorid ja eksperdid on kohustatud hoidma ametisaladust. See tähendab, et nad ei tohi avaldada ühelegi isikule ega asutusele neile ametikohustuste täitmisel teatavaks saanud konfidentsiaalset informatsiooni, välja arvatud andmed, mis on esitatud kokkuvõttena või selliselt koostatud, et üksikuid krediidasutusi pole võimalik identifitseerida; eelõeldu ei puuduta kriminaalõiguse valdkonda kuuluvaid juhtumeid.

Sellest olenemata võib krediidasutuse pankroti või sundlikvideerimise korral tsiviil- või kaubandusõigusliku menetluse käigus avalikustada konfidentsiaalset informatsiooni, mis ei puuduta kolmanda isikuid, kes on seotud kõnealuse krediidasutuse päästmise katsetega.

2. Lõige 1 ei takista eri liikmesriikide pädevate asutuste vahelist teabevahetust käesoleva direktiivi või muude krediidasutusi käsitlevate direktiivide alusel. Nimetatud teabe kohta kehtivad lõikes 1 sätestatud ametisaladuse hoidmise tingimused.

3. Liikmesriigid võivad sõlmida kolmandate riikide pädevate asutuste või lõigetes 5 ja 6 määratletud asutuste või organitega teabevahetust sätestavaid koostöölepinguid ainult tingimusel, et edastatava informatsiooni kohta kehtivad vähemalt samaväärsed ametisaladuse hoidmise tagatised, kui on nimetatud käesolevas artiklis. Sellise teabevahetuse eesmärk peab olema nimetatud asutuste või organite järelevalveülesande täitmine.

Kui informatsioon pärineb mõnest teisest liikmesriigist, võib seda avalikustada ainult selgesõnalisel kokkuleppel informatsiooni avaldanud pädevate asutustega ja vajaduse korral üksnes nende asutustega kokkulepitud eesmärkidel.

4. Pädevad asutused, kes saavad konfidentsiaalset informatsiooni lõigete 1 ja 2 alusel, võivad seda kasutada ainult oma ametikohustuste täitmisel:

— selleks et kontrollida krediitiasutuste asutamise tingimuste täitmist ning kergendada konsolideerimata või konsolideeritud kontrolli krediitiasutuste tegevuse üle, pidades eriti silmas likviidsuse, maksevõime, riskide kontsentreerumise, juhtimis- ja raamatupidamiskorra ning sisekontrolli mehhanismide kontrollimist, või

— selleks et rakendada sanktsioone või

— halduskaebuse korral pädeva asutuse otsuse vastu või

— kohtuasjades, mis on algatatud vastavalt artiklile 33 või vastavalt käesoleva direktiivi või muude krediitiasutusi käsitlevate direktiividega ettenähtud erisätetele.

5. Lõiked 1 ja 4 ei välista informatsioonivahetust liikmesriigi piires, kui ühes ja samas liikmesriigis on kaks või rohkem pädevat asutust, ega liikmesriikide vahel pädevate asutuste ja:

— nende ametiasutuste vahel, kes vastutavad muude finantsasutuste ja kindlustusseltside järelevalve eest, ning nende ametiasutuste vahel, kes vastutavad kapitaliturude järelevalve eest,

— organite vahel, kes tegelevad krediitiasutuste likvideerimise ja pankroti ning muude selliste menetlustega,

— isikute vahel, kes vastutavad krediitiasutuste ja finantseerimisasutuste raamatupidamisaruannete seadusjärgse auditeerimise eest,

täites oma järelevalvefunktsiooni ning avaldades hoiuste tagamise süsteeme haldavatele organitele nende ametikohustuste täitmiseks vajalikke andmeid. Saadud andmete kohta kehtivad lõikes 1 sätestatud ametisaladuse hoidmise nõuded.

6. Olenemata lõigetest 1-4 võivad liikmesriigid anda loa teabevahetuseks pädevate asutuste ja:

— ametiasutuste vahel, kes vastutavad nende organite kontrollimise eest, kes on seotud krediitiasutuste likvideerimise ja pankroti ning muude sarnaste menetlustega, või

— ametiasutuste vahel, kes vastutavad nende isikute kontrollimise eest, kellele on ülesandeks tehtud kindlustusseltside, krediitiasutuste, investeerimisühingute ja muude finantseerimisasutuste raamatupidamisaruannete seadusjärgne auditeerimine.

Liikmesriigid, kes kasutavad esimeses lõigus sätestatud võimalust, nõuavad vähemalt järgmiste tingimuste täitmist:

— nimetatud andmed on mõeldud esimeses lõigus osutatud järelevalveülesande teostamiseks,

— selliselt saadud andmete kohta kehtib lõikes 1 kehtestatud ametisaladuse hoidmise kohustus,

— kui informatsioon pärineb mõnest teisest liikmesriigist, võib seda avalikustada ainult selgesõnalisel kokkuleppel informatsiooni avaldanud pädevate asutustega ja vajaduse korral üksnes nende asutustega kokkulepitud eesmärkidel.

Liikmesriigid teevad komisjonile ja teistele liikmesriikidele teatavaks nende ametiasutuste nimed, kes vastavalt käesolevale lõikele võivad informatsiooni saada.

7. Olenemata lõigetest 1-4 võivad liikmesriigid finantsüsteemi stabiilsuse ja ühtsuse tugevdamise eesmärgil anda loa teabe vahetamiseks pädevate asutuste ja nende asutuste või organite vahel, kes seaduse järgi vastutavad äriühinguõiguse rikkumiste tuvastamise ja uurimise eest.

Liikmesriigid, kes kasutavad esimeses lõigus sätestatud võimalust, nõuavad vähemalt järgmiste tingimuste täitmist:

- nimetatud andmed on mõeldud esimeses lõigus osutatud ülesande teostamiseks,
- selliselt saadud andmete kohta kehtib lõikes 1 kehtestatud ametisladuse hoidmise kohustus,
- kui informatsioon pärineb mõnest teisest liikmesriigist, võib seda avalikustada ainult selgesõnalisel kokkuleppel informatsiooni avaldanud pädevate asutustega ja vajaduse korral üksnes nende asutustega kokkulepitud eesmärkidel.

Kui ühe liikmesriigi pädevad asutused või organid, millele on osutatud esimeses lõigus, täidavad oma tuvastamis- ja uurimisülesandeid selleks ametisse nimetatud eripädevusega isikute kaasabil, kes ei tööta riiklikus sektoris, võib esimeses lõigus ettenähtud informatsiooni vahetamise võimalus laieneda nimetatud isikutele teises lõigus kindlaksmääratud tingimustel.

Teise lõigu kolmanda taande rakendamiseks teatavad esimeses lõigus nimetatud ametiasutused või organid andmed avalikustanud pädevatele asutustele nende isikute nimed ja täpsed kohustused, kellele nimetatud andmed tuleb saata.

Liikmesriigid teevad komisjonile ja teistele liikmesriikidele teatavaks nende ametiasutuste ja organite nimed, kes vastavalt käesolevale lõikele võivad informatsiooni saada.

Komisjon koostab enne 31. detsembrit 2000 ettekande käesoleva lõike sätete kohaldamise kohta.

8. Käesolev artikkel ei takista pädevat asutust edastamast:

- keskpankadele ja muudele rahandusasutustega samasugustes ülesannetes olevatele organitele,
- vajaduse korral ka teistele maksusüsteemide kontrollimise eest vastutavatele riigiasutustele

nende tööülesannete täitmiseks mõeldud andmeid, samuti ei takista see neid ametiasutusi ega organeid edastamast pädevatele asutustele lõike 4 kohaldamiseks vajalikke andmeid. Selliselt saadud andmete kohta kehtib käesolevas artiklis kehtestatud ametisladuse hoidmise kohustus.

9. Lisaks sellele võivad liikmesriigid olenemata lõigetest 1 ja 4 vastavalt seaduses sätestatud eeskirjadele lubada teatavate andmete edastamist ka teistele keskvalitsuse asutustele, kes vastutavad krediidasutuste, finantseerimisasutuste, investeerimisteemuste ja kindlustusseltside järelevalvealase seadusandluse eest, ning nende asutuste nimel tegutsevatele inspektoritele.

Sellistel tingimustel võib informatsiooni edastada siiski vaid usaldatavusnormatiivide täitmise kontrollimiseks.

Liikmesriigid peavad siiski sätestama, et lõigete 2 ja 5 alusel ning artikli 29 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kohapealse kontrollimise käigus saadud informatsiooni võib käesolevas lõikes osutatud juhtudel avalikustada ainult siis, kui selleks on selgesõnaline nõusolek andmed avalikustanud pädevatelt asutustelt või selle liikmesriigi pädevatelt asutustelt, kus toimus kohapealne kontroll.

10. Käesolev artikkel ei takista pädevatel asutustel edastamast lõigetes 1-4 osutatud andmeid arvelduskojale või mõnele teisele oma liikmesriigi turu tarbeks siseriikliku õiguse alusel asutatud arveldus- ja tasaarveldusteenuseid osutavale organile, eeldades, et nimetatud andmete edastamine on vajalik selleks, et tagada nende organite nõuetekohane funktsioneerimine, kui turul osalejad ei täida kohustusi või võivad neid mitte täita. Selliselt saadud andmete kohta kehtib lõikes 1 kehtestatud ametisladuse hoidmise kohustus. Liikmesriigid tagavad siiski, et lõike 2 kohaselt saadud andmeid ei avalikustata käesolevas lõikes nimetatud asjaoludel ilma andmed avalikustanud pädevate asutuste selgesõnalise nõusolekuta.

Artikkel 31

Aastaruannete ja konsolideeritud aastaruannete seadusjärgse kontrollimise eest vastutavate isikute kohustused

1. Liikmesriigid sätestavad vähemalt, et

- a) kõik isikud, kellele on antud luba direktiivi 84/253/EMÜ⁽¹⁾ tähenduses, ning kes täidavad krediidasutuses nõukogu direktiivi 78/660/EMÜ⁽²⁾ artiklis 51, nõukogu direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 37 või direktiivi

(1) 10. aprilli 1984. aasta kaheksas nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 44 lõike 2 punktil g ja käsitleb raamatupidamisdokumentide põhikirjajärgse auditeerimise eest vastutavate isikute tunnustamist (EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20).

(2) 25. juuli 1978. aasta neljas nõukogu direktiiv 78/660/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 44 lõike 2 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaruandeid (EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 1999/60/EÜ (EÜT L 62, 26.6.1999, lk 65).

85/611/EMÜ⁽¹⁾ artiklis 31 kirjeldatud või muid seadusjärgseid tööülesandeid, on kohustatud viivitamata teavitama pädevaid ametiasutusi kõigist ülesannete täitmise jooksul teatavaks saanud kõnealust krediidasutust puudutavatest asjaoludest või otsustest, mis võivad:

- anda tunnistust tegevusloa andmise tingimuste või spetsiaalselt krediidasutuste tegevust sätestavate õigus- ja haldusnormide olulisest rikkumisest või
 - kahjustada krediidasutuse tegevuse jätkamist või
 - viia raamatupidamisaruannete kinnitamata jätmiseni või tuua kaasa lisatingimusi;
- b) samuti on nimetatud isik kohustatud ette kandma kõikidest punktis a kirjeldatud tööülesannete täitmise käigus temale teatavaks saanud asjaoludest ja otsustest äriühingus, millel on kontrollisuhetest tulenevalt märkimisväärsed sidemed sellise krediidasutusega, kus ta oma eespool nimetatud tööülesandeid täidab.

2. Kui isikud, kes on saanud direktiivi 84/253/EMÜ kohase loa, edastavad pädevatele asutustele mis tahes lõikes 1 osutatud asjaolude või otsuste kohta informatsiooni heauskselt, ei käsitleta seda lepinguga või õigus- ja haldusnormidega informatsiooni avaldamisele kehtestatud piirangute rikkumisena ning nimetatud isikud ei kannaks selle eest mingit vastutust.

Artikkel 32

Pädevate asutuste volitused kohaldada sanktsioone

Ilma et see mõjutakstegevuslubade tühistamise korda ja kriminaalõiguse sätete kohaldamist, sätestavad liikmesriigid, et nende vastavad pädevad asutused võivad krediidasutuste järelevalvet või tegevust käsitlevaid õigus- ja haldusnorme rikkuvate krediidasutuste või isikute suhtes, kes tegelikult kontrollivad nimetatud krediidasutuste tegevust, määrata või rakendada sanktsioone või meetmeid, mille abil kavatsetakse lõpetada tuvastatud rikkumine või kõrvaldada selle põhjusel.

(¹) Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/611/EMÜ avatud investeerimisfondide (UCITS) käsitlevate õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 95/26/EÜ (EÜT L 168, 18.7.1995, lk 7).

Artikkel 33

Õigus pöörduda kohtu poole

Liikmesriigid tagavad, et vastavalt käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud õigus- ja haldusnormidele krediidasutuste suhtes langetatud otsuste puhul võib kasutada õigust pöörduda kohtu poole. Sama kehtib juhul, kui tegevusloa taotluse kohta, mis sisaldab kõiki kehtivate õigusaktide alusel nõutavaid andmeid, ei ole kuue kuu jooksul taotluse esitamisest alates vastu võetud otsust.

II PEATÜKK

USALDATAVUSNORMATIIVIDE TÄITMISE JÄRELEVALVE TEHNILISED VAHENDID

1. jagu

Omavahendid

Artikkel 34

Üldpõhimõtted

1. Kui liikmesriik näeb õigus- või haldusnormidega ühenduse õiguse rakendamiseks ette tegutseva krediidasutuse usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet käsitleva sätte, milles kasutatakse terminit "omavahendid" või viidatakse sellele mõistele, siis ühitatakse see termin või mõiste lõigetes 2, 3 ja 4 ning artiklites 35-38 esitatud määratlusega.

2. Arvestades artiklis 38 kehtestatud piiranguid, koosnevad krediidasutuse konsolideerimata omavahendid järgmistest kirjetest:

- 1) kapital direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 22 määratletud tähenduses, kui võrd see on sissemakstud, ning aazio, välja arvatud kumulatiivsed eelisaktiad;
- 2) reservid direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 23 määratletud tähenduses ning eelmiste aastate jaotamata kasum või kahjum. Liikmesriigid võivad lubada aruandeperioodi vahekasumi kajastamist enne ametliku otsuse langetamist ainult juhul, kui raamatupidamisaruannete auditeerimise eest vastutavad isikud on kõnealust kasumit kontrollinud ja kui pädevad asutused on veendunud, et kõnealuse summa suurus on hinnatud vastavalt direktiivis 86/635/EMÜ sätestatud põhimõtetele ja neist on maha arvestatud kõik võimalikud maksud ja dividendid;
- 3) üldine pangandusreserv direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 38 määratletud tähenduses;

- 4) ümberhindamisreserv direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 33 määratletud tähenduses;
- 5) väärtuse korrigeerimised direktiivi 86/635/EMÜ artikli 37 lõikes 2 määratletud tähenduses;
- 6) muud kirjed artiklis 35 määratletud tähenduses;
- 7) ühistuna asutatud krediidasutuste liikmete kohustused ning teatavate artikli 36 lõikes 1 osutatud, fondidena tegutsevate krediidasutuste laenusaaajate solidaarkohustused;
- 8) tähtajalised kumulatiivsed eelisaktsiad ja artikli 36 lõikes 3 osutatud allutatud laenukapital.

Artikli 38 kohaselt arvatakse maha järgmised kirjed:

- 9) krediidasutusele kuuluvad arvestusliku väärtusega oma aktsiad;
- 10) immateriaalne põhivara direktiivi 86/635/EMÜ artikli 4 lõikes 9 ("Aktiva") määratletud tähenduses;
- 11) jooksva aruandeaasta kahjum;
- 12) osalused teistes krediidi- ja finantseerimisasutustes, mis moodustavad vähemalt 10 % nende kapitalist, allutatud nõuded ja artiklis 35 osutatud instrumendid, mida krediidasutus valdab krediidi- ja finantseerimisasutustes, milles tema osalus ületab igal juhul 10 % kapitalist.

Pädevad asutused võivad loobuda käesoleva sätte rakendamisest juhul, kui teise krediidi- või finantseerimisasutuse aktsiaid või osasid vallatakse ajutiselt seoses kõnealuse asutuse ümberkorraldamiseks või päästmiseks mõeldud finantsabitehinguga;

- 13) osalused teistes krediidi- ja finantseerimisasutustes, mis moodustavad kuni 10 % nende kapitalist, allutatud nõuded ja artiklis 35 osutatud instrumendid, mida krediidasutus valdab punktis 12 nimetatud krediidi- ja finantseerimisasutustes, kui sellise osaluse, allutatud nõuete ja instrumentide kogusumma on suurem kui 10 % kõnealuse krediidasutuse omavahenditest enne, kui sellest arvatakse maha punktis 12 ja käesolevas lõikes nimetatud kirjed.

Kuni konsolideerimist käsitlevate sätete edasise kooskõlastamiseni võivad liikmesriigid ette näha, et konsolideerimata omavahendite arvutamiseks ei pea konsolideeritud järelevalve alla kuuluvad emattevõtjad maha arvama oma osalusi teistes konsolideerimisega hõlmatud krediidi- või finantseerimisasutustes. Käesolevat

sätet kohaldatakse kõigi ühenduse õigusaktidega ühtlustatud usaldatavusnormatiivide suhtes.

3. Lõike 2 punktides 1-8 määratletud omavahendite mõiste hõlmab kirjete ja summade suurima võimaliku hulga. Kõnealuste kirjete kasutamine ja madalamate ülemmäärade fikseerimine ning lõike 2 punktides 9-13 nimetatud kirjete mahaarvamine jäetakse liikmesriikide otsustada. Liikmesriigid on siiski kohustatud arvesse võtma suuremat lähendamist selleks, et saavutada omavahendite ühine määratlus.

Selleks esitab komisjon hiljemalt 1. jaanuariks 1996 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettekande käesoleva artikli ja artiklite 35-39 kohaldamise kohta, lisades vajaduse korral vajalikud muudatusettepanekud. Tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega, vaatavad Euroopa Parlament ja komisjon hiljemalt 1. jaanuariks 1998 läbi omavahendite mõiste, et saavutada ühise mõiste ühetaoline kohaldamine.

4. Lõike 2 punktides 1-5 loetletud kirjed peavad olema krediidasutuse käsutuses, et neid piiramatult ja viivitamata kasutada riskide või kahjumi katmiseks kohe, kui need tekkivad. Summast tuleb maha arvestada kõik arvutamise ajal ettenähtud maksud või tuleb summastid korrigeerida, niivõrd kui need sellised maksud vähendavad summat, mille ulatuses võib nimetatud kirjeid kasutada riskide või kahjumi katmiseks.

Artikkel 35

Muud kirjed

1. Liikmesriigis kasutatav omavahendite mõiste võib hõlmata ka muid kirjeid tingimusel, et olenemata nende juriidilisest või raamatupidamislikust nimetusest on neil järgmised omadused:

- a) krediidasutused saavad neid vabalt kasutada tavapärase pangandusriskide katmiseks enne tulude või kahjumi kindlaksmääramist;
- b) nende olemasolu avalikustatakse asutusesisestes raamatupidamisdokumentides;
- c) nende summa määrab kindlaks krediidasutuse juhtkond, seda kontrollivad sõltumatud audiitorid ja see teatatakse pädevatele asutustele, kelle järelevalve alla see jääb.

2. Muude kirjetena võib aktsepteerida ka määramata tähtajaga väärtapabereid ja muid instrumente, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- a) neid ei saa tagasi maksta esitaja algatusel ega ilma pädeva asutuse eelneva nõusolekuta;
- b) laenulepingus peab olema sätestatud võimalus, et krediidasutus võib laenuintresside tasumise edasi lükata;
- c) laenuandja krediidasutusele esitatavad nõuded peavad olema täielikult allutatud kõigile allutamata võlausaldajate nõuetele;
- d) väärtpaberite väljalaskmist reguleerivates dokumentides peab olema sätestatud, et võlgu ja tasumata intresse peab saama kasutada kahjude korvamiseks ilma, et krediidasutus peaks oma tegevust katkestama;
- e) arvesse võetakse ainult täies ulatuses sissemakstud summasisid.

Neile võib lisada artikli 34 lõike 2 punktis 8 loetlemata kumulatiivsed eelisaktsiad.

Artikkel 36

Muud omavahendeid käsitlevad sätted

1. Artikli 34 lõike 2 punktis 7 nimetatud ühistuna asutatud krediidasutuste liikmete kohustused hõlmavad kõnealuste ühistute sissenõudmata aktsiakapitali ning kõnealuste ühingute liikmete juriidilised kohustused teha täiendavaid tagasimaksmisele mittekuuluvaid makseid juhul, kui krediidasutus kannab kahjumit ning sellisel juhul peab olema võimalik nimetatud maksed sisse nõuda viivitamatult.

Fondidena tegutsevate krediidasutuste laenusaaajate solidaarkohustusi käsitatakse sarnaselt eelmiste kirjetega.

Kõik sellised kirjed võib hõlmata omavahendite koosseisu, kui siseriiklikes õigusaktides käsitletakse neid kõnealuse kategooria krediidasutuste omavahenditena.

2. Liikmesriigid ei hõlma avalik-õiguslike krediidasutuste omavahendite koosseisu enda või oma kohalike omavalitsuste poolt sellistele krediidasutustele antud tagatise.

3. Liikmesriigid või pädevad asutused võivad omavahendite koosseisu hõlmata artikli 34 lõike 2 punktis 8 nimetatud tähtajalised kumulatiivsed eelisaktsiad ja samas punktis nimetatud allutatud laenukapitali, kui on olemas siduvad kokkulepped, mille alusel nad krediidasutuse pankroti või likvideerimise korral reastatakse kõigi teiste võlausaldajate nõuete järele ning neid ei tule tagasi maksta enne, kui kõik ülejäänud sel hetkel tasumata võlad on tagasi makstud.

Lisaks sellele peab allutatud laenukapital vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) arvesse võib võtta ainult täies ulatuses sissemakstud rahalisi vahendeid;
- b) kaasatud laenude esialgne tähtaeg peab olema vähemalt viis aastat ja pärast seda võib need tagasi maksta; kui võlanõude tähtaeg ei ole fikseeritud, makstakse laenud tagasi alles pärast viie aasta pikkust etteteatamisega, välja arvatud juhul kui laene ei käsitleta enam omavahenditena või kui varasemaks tagasimaksmiseks on vaja pädevate asutuste eelnevat nõusolekut. Pädevad asutused võivad anda loa selliste laenude varasemaks tagasimaksmiseks tingimusel, et taotlus esitatakse emittendi algatusel ja see ei mõjuta kõnealuse krediidasutuse maksejõulisust;
- c) ulatust, mil määral neid käsitatakse omavahenditena, tuleb järk-järgult vähendada vähemalt viimase viie tagasimaksmiskuupäevale eelneva aasta jooksul;
- d) laenuleping ei või sisaldada klausleid, mille kohaselt teatud asjaoludel, välja arvatud krediidasutuse lõpetamise puhul, kuulub võlg tagasimaksmisele enne kokkulepitud tagasimaksmiskuupäeva.

Artikkel 37

Omavahendite konsolideeritud arvutamine

1. Kui arvutamine toimub konsolideeritud andmete põhjal, kasutatakse artikli 34 lõikes 2 loetletud kirjetele vastavaid konsolideeritud summasisid vastavalt artiklites 52-56 sätestatud eeskirjadele. Lisaks sellele võib omavahendite arvutamisel konsolideeritud reservidena käsitleda ka järgmisi kirjeid, juhul kui need on kreedikirjed ("negatiivsed"):

- kõik vähemusosalused direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 21 määratletud tähenduses, kui kasutatakse globaalse integratsiooni meetodit,
- esimese konsolideerimise vahe direktiivi 83/349/EMÜ artiklites 19, 30 ja 31 määratletud tähenduses,
- konsolideeritud reservis sisalduvad ümberarvutamisest tulenevad vahed vastavalt direktiivi 86/635/EMÜ artikli 39 lõikele 6,
- kõik vahed, mis tulenevad teatavate osaluste hõlmamisest vastavalt direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 33 sätestatud meetodiile.

2. Kui eespool nimetatud kirjed on deebetkirjed ("positiivsed"), tuleb need konsolideeritud omavahendite arvutamisel maha arvata.

Artikkel 38

Mahaarvamised ja piirmäärad

1. Artikli 34 lõike 2 punktides 4-8 nimetatud kirjade suhtes kohaldatakse järgmisi piirmäärasid:

- a) punktides 4-8 loetletud kirjade kogusumma ei või olla suurem kui 100 % punktides 1, 2 ja 3 nimetatud kirjade summast, millest lahutatakse kirjed 9, 10 ja 11;
- b) punktides 7 ja 8 loetletud kirjade kogusumma ei või olla suurem kui 50 % punktides 1, 2 ja 3 nimetatud kirjade summast, millest lahutatakse kirjed 9, 10 ja 11;
- c) punktides 12 ja 13 nimetatud kirjade kogusumma arvatakse maha kõigi kirjade kogusummast.

2. Pädevad asutused võivad krediitiasutustel lubada lõikes 1 sätestatud piirmäärasid ületada ajutiselt ja erandlike asjaolude korral.

3. Emaettevõtjast krediitiasutuse maksevõime suhtarv arvutatakse konsolideeritud andmete põhjal vastavalt käesolevas direktiivis ja direktiivis 86/635/EMÜ sätestatud meetoditele.

4. Pädevad asutused, mis vastutavad krediitiasutusest emaettevõtjale tegevusloa andmise ja sellise krediitiasutuse järelevalve eest, võivad nõuda ka osaliselt konsolideeritud või konsolideerimata suhtarvu arvutamist kõnealuse emaettevõtja ja kõigi selle tütarettevõtjate puhul, kellele kõnealune asutus annab tegevusloa ja kes on tema järelevalve all. Kui sellist kontrolli pangakontsernisese kapitali rahuldava jaotumise üle ei toimu, tuleb selle saavutamiseks kasutada muid vahendeid.

5. Ilma et see piiraks lõigetes 2, 3 ja 4 ning artikli 52 lõigetes 8 ja 9 sätestatud nõuete täitmist krediitiasutuste poolt, tagavad pädevad asutused, et suhtarv arvutatakse vähemalt kaks korda aastas kas krediitiasutustes, kes teatavad pädevatele asutustele tulemused ja kõik arvutamiseks vajalikud andmed, või pädevates asutustes krediitiasutuste esitatud andmete põhjal.

6. Varade ja bilansiväliste kirjade hindamine toimub vastavalt direktiivile 86/635/EMÜ.

Artikkel 39

Tõendusmaterjali esitamine pädevatele asutustele

Artikli 34 lõigetes 2, 3 ja 4 ning artiklites 35-38 sätestatud tingimuste täitmise kohta tuleb esitada pädevaid asutusi rahuldavad tõendid.

2. jagu

Maksevõime suhtarv

Artikkel 40

Üldpõhimõtted

1. Maksevõime suhtarv väljendab artiklis 41 määratletud omavahendite ning artikli 42 kohaselt riskiga kaalutud kõigi varade ja bilansiväliste kirjade suhet.

2. Selliste krediitiasutuste, mis ei ole direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 1 määratletud emaettevõtjad ega selliste emaettevõtjate tütar-ettevõtjad, maksevõime suhtarv arvutatakse igal üksikjuhtumil eraldi.

Artikkel 41

Suhtarvu lugeja: omavahendid

Suhtarvu lugejaks on käesolevas direktiivis määratletud omavahendid.

Artikkel 42

Suhtarvu nimetaja: riskiga kaalutud varad ja bilansivälised kirjed

1. Varakirjade kaaluprotsentides väljendatud krediidiriski kategooriad määratakse kindlaks vastavalt artiklitele 43 ja 44 ja erandkorras vastavalt artiklitele 45, 62 ja 63. Seejärel korrutatakse iga vara bilansiline väärtus riskiga kaalutud väärtuse saamiseks vastava kaaluga.

2. II lisas loetletud bilansiväliste kirjade puhul kasutatakse artikli 43 lõikes 2 sätestatud kaheetapilist arvutusmeetodit.

3. Artikli 43 lõikes 3 nimetatud bilansiväliste kirjade puhul arvutatakse kulud, mis võivad tekkida lepingu asendamisel seetõttu, et lepingupartner on jätnud kohustused täitmata, vastavalt ühele kahest III lisas sätestatud meetodist. Nimetatud kulud korrutatakse artikli 43 lõikes 1 sätestatud asjaomase, lepingupartnerile vastava

kaaluga, kuid nimetatud lõikes sätestatud 100%-line kaal asenda takse riskiga kaalutud väärtuse saamiseks 50 %-lise kaaluga.

4. Varade ja lõigetes 2 ja 3 nimetatud bilansiväliste kirjete riskiga kaalutud väärtuste kogusumma on maksevõime suhtarvu nimetaja.

Artikkel 43

Riski kaalumine

1. Varade eri kategooriate suhtes kohaldatakse järgmisi riskikaa- le, kuigi pädevad asutused võivad vajaduse korral fikseerida ka kõrgemad kaalud:

a) Kaal 0 %

- 1) sularaha ja selle ekvivalendid;
- 2) varakirjed, milleks on nõuded A-tsooni keskvalitsustele ja keskpankadele;
- 3) varakirjed, milleks on nõuded Euroopa ühendustele;
- 4) varakirjed, milleks on A-tsooni keskvalitsuste ja keskpankade või Euroopa ühenduste otseselt tagatud nõuded;
- 5) varakirjed, milleks on nõuded B-tsooni keskvalitsustele ja keskpankadele, mis on vääringustatud ja väljastatud laenu- nusaaja omavääringus;
- 6) varakirjed, milleks on B-tsooni keskvalitsuste ja keskpankade otseselt tagatud nõuded, mis on vääringustatud ja väljastatud tagaja ja laenusaja ühises omavääringus;
- 7) varakirjed, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud A-tsooni keskvalitsuste või keskpankade väärtpaberitega või Euroopa ühenduste väljalastud väärtpaberite või laenu andvasse krediidasutusse paigutatud rahaliste hoiuste või hoiusesertifikaatide või muude samalaadsete vahenditega, mille kõnealune krediidasutus on välja lasknud ja mis on talle hoiule antud;

b) kaal 20 %

- 1) varakirjed, milleks on nõuded Euroopa Investeerimispan- gale;
- 2) varakirjed, milleks on nõuded rahvusvahelistele arengu- pankadele;

3) varakirjed, milleks on Euroopa Investeerimispanga otse- selt tagatud nõuded;

4) varakirjed, milleks on rahvusvaheliste arengupankade otseselt tagatud nõuded;

5) varakirjed, milleks on nõuded A-tsooni piirkondlikele omavalitsustele või kohalikele omavalitsustele, kui artik- list 44 ei tulene teisiti;

6) varakirjed, milleks on A-tsooni piirkondlike omavalit- suste või kohalike omavalitsuste otseselt tagatud nõuded, kui artiklist 44 ei tulene teisiti;

7) varakirjed, milleks on sellised nõuded A-tsooni krediidi- asutustele, mis ei kuulu selliste krediidasutuste omava- hendite koosseisu;

8) varakirjed, milleks on kuni aastase tähtajaga nõuded B-tsooni krediidasutustele, välja arvatud selliste krediidi- asutuste väljalastud väärtpaberid, mida peetakse nende omavahendite hulka kuuluvateks;

9) varakirjed, millel on A-tsooni krediidasutuste kindlad tagatised;

10) varakirjed, milleks on kuni aastase tähtajaga nõuded, mil- lel on B-tsooni krediidasutuste kindlad tagatised;

11) varakirjed, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil taga- tud Euroopa Investeerimispanga või rahvusvaheliste arengupankade väljalastud väärtpaberitega;

12) sissenõudmisel olevad sularahakirjed;

c) kaal 50 %

1) laenud, mis on pädevaid asutusi rahuldaval moel täielikult tagatud hüpoteegiga eluasemena kasutatavale kinnisvara- le, milles laenusaja elab või millesse ta kavatseb elama asuda või mille ta on üürile andnud, ning laenud, mis on pädevaid asutusi rahuldaval moel täielikult tagatud Soome 1991. aasta elamuühinguseaduse või hilisemate vastavate õigusaktide kohaselt tegutsevate Soome elamuühingute osadega sellise eluasemena kasutatava kin- nisvara puhul, milles laenusaja elab või millesse ta kavat- seb elama asuda või mille ta on üürile andnud;

“hüpoteegiga kindlustatud väärtpaberid”, mida võib käsit- leda esimeses lõigus või artikli 62 lõikes 1 nimetatud lae- nudena, kui pädevad asutused leiavad, et võttes arvesse igas liikmesriigis kehtivat õiguslikku raamistikku, on need krediidiriski seisukohast samaväärsed. Ilma et see piiraks käesoleva punkti 1 reguleerimisalasse kuuluvate ja käes- olevas punktis sätestatud tingimustele vastavate

väärtpaberite liike, võivad "hüpoteegiga kindlustatud väärtpaberite" hulka kuuluda instrumendid nõukogu direktiivi 93/22/EMÜ⁽¹⁾ lisa B jao lõike 1 punktides a ja b määratletud tähenduses. Eelkõige peavad pädevad asutused olema veendunud, et:

- i) sellised väärtpaberid on täielikult ja otseselt tagatud sellise hüpoteekide kogumiga, mis on sama liiki kui esimeses lõigus või artikli 62 lõikes 1 määratletud hüpoteegid ja mis on hüpoteegiga kindlustatud väärtpaberite loomise ajal täiemahuliselt jõus;
 - ii) hüpoteegi alusvaraüksuste puhul on aktsepteeritav eelisõigus kas vahetult hüpoteegiga kindlustatud väärtpaberitesse investeerijal või tema huvides tegutselval usaldusisikul või tema volitatud esindajal, vastavalt neile kuuluvate väärtpaberite hulgaile;
- 2) ettemaksud ja viitlaekumised: need varad kaalutakse vastavalt lepingupartnerile, kui krediitiasutus on võimeline selle kindlaks määrama vastavalt direktiivile 86/635/EMÜ. Kui aga krediitiasutus ei suuda lepingupartnerit kindlaks määrata, kohaldab ta fikseeritud 50 %-list kaalu.
- d) kaal 100 %
- 1) varakirjed, milleks on B-tsooni keskvalitsustele ja keskpankadele esitatavad nõuded, mis ei ole vääringustatud ega väljastatud laenusaaaja omavääringus;
 - 2) varakirjed, milleks on nõuded B-tsooni keskvalitsustele ja kohalikele omavalitsustele;
 - 3) varakirjed, milleks on üle aastase tähtajaga nõuded B-tsooni krediitiasutustele;
 - 4) varakirjed, milleks on nõuded A- ja B-tsoonide pangandusvälisele sektorile;
 - 5) materiaalne "põhivara" direktiivi 86/635/EMÜ artikli 4 lõikes 10 määratletud tähenduses;

⁽¹⁾ Nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiiv 93/22/EMÜ väärtpaberiturul pakutavate investeerimisteenuste kohta (EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 97/9/EÜ (EÜT L 84, 26.3.1997, lk 22).

6) omatavad aktsiad ja osad, osalused ja muud teiste krediidiasutuste omavahendite koostisosad, mida ei arvata maha laenu andvate asutuste omavahenditest;

7) kõik muud varad, välja arvatud omavahenditest mahaarvatavad varad.

2. Lõikega 3 hõlmamata bilansiväliste kirjete suhtes kohaldatakse järgmist menetlust. Kõigepealt need rühmitatakse vastavalt II lisas esitatud riskigruppidele. Täisriskiga kirjed võetakse arvesse täisväärtusega, keskmise riskiga kirjed 50 %-lise väärtusega, keskmise/madala riskiga kirjed 20 %-lise väärtusega ja madala riskiga kirjed nullväärtusega. Teises etapis korrutatakse eespool kirjeldatud viisil riskiga kaalutud bilansiväliste kirjete väärtused asjaomastele vastaspooltele vastavate kaaludega lõikes 1 ja artiklis 44 varakirjete käsitlemiseks ettenähtud viisil. Varade müügi- ja tagasiostulepinguid ja tähtpäeva ostutehinguid kaalutakse kõnealustele varadele, mitte tehingute vastaspooltele määratud kaaludega. Euroopa Investeerimisfondi märgitud kapitali osa võib kaaluda 20 %-ga.

3. III lisas sätestatud meetodit kohaldatakse IV lisas loetletud bilansiväliste kirjete suhtes, välja arvatud:

— lepingud, millega kaubeldakse tunnustatud börsidel,

— valuutakursside lepingud (välja arvatud kulda käsitlevad lepingud), mille esialgne tähtaeg on kuni 14 päeva.

Liikmesriikide pädevad asutused võivad kuni 31. detsembrini 2006 vabastada III lisas sätestatud meetodite kohaldamisest sellised arvelduskogas tasaarveldatud börsivälised lepingud, mille puhul arvelduskoda on juriidiline lepingupartner ja kõik osalejad tagavad iga päev täies mahus riski, mille nad arvelduskogajale tekitavad, pakkudes seega kaitset nii olemasoleva kui ka tulevikus tekkida võiva riski osas. Pädevad asutused peavad olema veendunud, et seatud tagatisest tulenev kaitse on samal tasemel kui lõike 1 punkti a alapunktile 7 vastav tagatis ning et arvelduskoja riskide kogunemise oht seatud tagatiste turuväärtusest suuremas mahus on välistatud. Liikmesriigid teatavad komisjonile, kuidas nad käesolevat võimalust kasutavad.

4. Kui bilansivälised kirjed on otseselt tagatud, kaalutakse neid nii, nagu oleksid nad tehtud tagaja, mitte vastaspoole nimel. Kui bilansivälisest tehingutest tulenev võimalik risk on pädevaid asutusi rahuldaval viisil täielikult tagatud mõne lõike 1 punkti a alapunkti 7 või punkti b alapunkti 11 nimetatud varakirjega, mida tunnustatakse tagatisena, kohaldatakse olenevalt kõnealusest tagatisest 0 %-list kaalu või 20 %-list kaalu.

Liikmesriigid võivad kohaldada 50 %-list kaalu bilansivälisete kirjete suhtes, milleks on käendused või krediiti asendavad tagatised, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil täielikult tagatud lõike 1 punkti c alapunktis 1 sätestatud tingimustele vastavate hüpoteekidega tingimusel, et tagajal on vahetu õigus sellisele tagatisele.

5. Kui varadele ja bilansivälisetele kirjetele antakse väiksem kaal otsese tagatise või pädevatele asutustele vastuvõetava tagatise olemasolu tõttu, kohaldatakse väiksemat kaalu üksnes selle osas, mis on tagatud või tagatisega täielikult kaetud.

Artikkel 44

Liikmesriikide piirkondlikele omavalitsustele ja kohalikele omavalitsustele esitatavate nõuete kaalumise

1. Olenemata artikli 43 lõike 1 punkti b nõuetest võivad liikmesriigid määrata oma piirkondlikele omavalitsustele ja kohalikele ametiasutustele kaalu 0 %, kui nende ja liikmesriikide keskvalitsuste vastu esitatavate nõuete risk ei erine piirkondlike omavalitsuste ja kohalike ametiasutuste maksukogumisõiguste ning nende lepinguliste kohustuste täitmatajätmise riski vähendava institutsionaalse erikorra olemasolu tõttu. Nende kriteeriumide kohaselt määratud 0 %-list kaalu kohaldatakse kõnealuste piirkondlike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste vastu esitatavate nõuete ja nende nimel tehtud bilansivälisete kirjete ning kolmandate isikute vastu esitatavate nõuete ja nende nimel tehtud bilansivälisete kirjete suhtes, mis on kõnealuste piirkondlike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste tagatud või mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud kõnealuste piirkondlike omavalitsuste või kohalike omavalitsuste väljalastud väärtpaberitega.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile, kui nad leiavad, et 0 %-line kaal on lõikes 1 sätestatud nõuete kohaselt põhjendatud. Komisjon levitab seda teavet. Teised liikmesriigid võivad pakkuda oma pädevate asutuste järelevalve all olevatele krediitiasutustele võimalust kohaldada 0 %-list kaalu, kui nad toetavad kõnealuseid piirkondlike omavalitsusi või kohalike omavalitsusi nende tegevuses või kui neil on viimaste poolt tagatud nõudeid, sealhulgas väärtpaberites sissemakstud tagatiseid.

Artikkel 45

Muud kaalud

1. Ilma et see piiraks artikli 44 lõike 1 kohaldamist, võivad liikmesriigid kohaldada 20 %-list kaalu varakirjete suhtes, mis on

pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud A-tsooni piirkondlike omavalitsuste või kohalike omavalitsuste väljalastud väärtpaberite, A-tsooni muudesse krediitiasutustesse kui laenu andnud asutusse paigutatud rahalise hoiuse või nende krediitiasutuste väljalastud hoiusesertifikaatide või sarnaste vahenditega.

2. Liikmesriigid võivad kohaldada 10 %-list kaalu nõuetele selliste krediitiasutuste vastu, kelle tegevus keskendub pankadevahelistele turgudele ja valitsemissektori võlaturgudele päritoluliikmesriikides ja kes on pädevate asutuste range järelevalve all, kui kõnealused varakirjed on päritoluliikmesriikide pädevaid asutusi rahuldaval viisil täielikult tagatud artikli 43 lõike 1 punktides a ja b nimetatud varakirjete sellise kogumiga, mida kõnealused asutused tunnustavad piisava tagatisena.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist lõigete 1 ja 2 kohaselt vastuvõetud sätetest ja nende vastuvõtmise põhjustest. Komisjon edastab selle teabe teistele liikmesriikidele. Komisjon kontrollib regulaarselt nende sätete kohaldamise mõju tagamaks, et need ei põhjusta konkurentsimoonutusi.

Artikkel 46

Haldusasutused ja mitteäriilised ettevõtjad

Artikli 43 lõike 1 punkti b kohaldamisel võivad pädevad asutused hõlmata piirkondlike ja kohalike omavalitsuste mõistesse ka piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ees vastutavad mitteäriilised haldusasutused, mis pädevate asutuste arvates täidavad samu kohustusi kui piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused.

Pädevad asutused võivad piirkondlike ja kohalike omavalitsuste mõistesse hõlmata ka avalik-õiguslikest juriidilistest isikutest kirikud ja kogudused, kuivõrd nad seadusandlusega neile antud volituste kohaselt koguvad makse. Sellisel juhul ei kohaldata siiski artiklis 44 sätestatud võimalust.

Artikkel 47

Maksevõime suhtarvu tase

1. Krediitiasutused on kohustatud artiklis 40 sätestatud suhtarvu pidevalt hoidma vähemalt 8 % tasemel.

2. Olenemata lõikest 1 võivad pädevad asutused sätestada kõrgema miinimumsuhtarvu, kui nad seda vajalikuks peavad.

3. Kui suhtarv langeb allapoole 8 % piiri, tagavad pädevad asutused, et kõnealune krediitiasutus võtab vajalikke meetmeid viimaks suhtarvu võimalikult kiiresti kokkulepitud miinimumini.

3. jagu

Suur riskide kontsentreerumine

Artikkel 48

Suurest riskide kontsentreerumisest teatamine

1. Ühe kliendi või omavahel seotud klientide grupi puhul võetud riski, mis võrdub 10 %-ga või ületab 10 % krediitiasutuse omavahenditest, loetakse suureks riskide kontsentreerumiseks.

2. Krediitiasutus teatab pädevatele asutustele igast suurest riskide kontsentreerumisest, mis vastab lõikes 1 esitatud määratlusele. Liikmesriigid sätestavad kõnealuse teatamiskorra oma äranägemisel vastavalt ühele järgmisest kahest meetodist:

- kõigist suurtest riskide kontsentreerumistest teatatakse vähemalt üks kord aastas, kusjuures aasta jooksul teatatakse igast uuest suurest riskide kontsentreerumisest ning olemasolevate suurte riskide kontsentreerumiste vähemalt 20 %-lisest suurenemisest võrreldes eelmise teatamisega,
- kõigist suurtest riskide kontsentreerumistest teatatakse vähemalt neli korda aastas.

3. Artikli 49 lõike 7 punktide a, b, c, d, f, g ja h alusel vabastatud riskide kohta ei ole vaja lõike 2 kohaselt teateid saata. Lõike 2 teises taandes sätestatud teatamissagedust võib artikli 49 lõike 7 punktides e ja i ning lõigetes 8, 9 ja 10 nimetatud riskide puhul vähendada kahe korrani aastas.

4. Pädevad asutused nõuavad, et iga krediitiasutus rakendaks arukat juhtimis- ja raamatupidamiskorda ning piisavaid sisekontrollimehhanisme selleks, et selgitada välja ja pidada arvestust kõikide suurte riskide kontsentreerumiste ja nende hilisema muutumise üle vastavalt käesolevas direktiivis esitatud määratlustele ja nõuetele ning selleks, et jälgida nende vastavust iga krediitiasutuse enda laenupoliitikale.

Kui krediitiasutus tugineb lõike 3 sätetele, on ta kohustatud säilitama andmed vabastuse aluseks olnud põhjuste kohta vähemalt

ühe aasta jooksul pärast sündmust, mille alusel vabastus anti, selleks et pädevad asutused saaksid kontrollida selle põhjendatust.

Artikkel 49

Suure riskide kontsentreerumise piirmäärad

1. Krediitiasutuse risk ei tohi ühe kliendi või omavahel seotud klientide grupi puhul ületada 25 % krediitiasutuse omavahenditest.

2. Kui kõnealune klient või omavahel seotud klientide grupp on krediitiasutuse ema- või tütarettevõtja ja/või moodustab kõnealuse emaettevõtja ühe või mitu tütarettevõtjat, vähendatakse lõikes 1 sätestatud määra 20 %-ni. Liikmesriigid võivad selliste klientide puhul võetud riskid vabastada 20 %-lisest piirmäärast, kui nad näevad selliste riskide jälgimiseks ette erimeetmed või -menetlused. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja panganduse nõuandekomiteele selliste meetmete või menetluste sisu.

3. Krediitiasutuse suurte riskide kontsentreerumiste kogusumma ei tohi olla suurem kui 800 % tema omavahenditest.

4. Liikmesriigid võivad kehtestada rangemad piirmäärad, kui on ette nähtud lõigetega 1, 2 ja 3.

5. Krediitiasutus peab võetud riskide suhtes alati järgima lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud piirmäärasid. Kui erandjuhul ületavad võetud riskid neid piirmäärasid, peab krediitiasutus sellest viivitamata teatama pädevatele asutustele, kes võivad juhul, kui asjaolud seda võimaldavad, anda krediitiasutusele kindla tähtaja võetud riskide vastavusseviimiseks nimetatud ülempiiridega.

6. Liikmesriigid võivad täielikult või osaliselt loobuda lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisest riskide suhtes, mis krediitiasutus on võtnud seoses oma emaettevõtja, selle emaettevõtja teiste tütarettevõtjate või krediitiasutuse oma tütarettevõtjatega, tingimusel et need ettevõtjad kuuluvad koos krediitiasutusega konsolideeritud järelevalve alla vastavalt käesolevale direktiivile või vastavalt kolmandas riigis kehtivatele samaväärsetele reeglitele.

7. Liikmesriigid võivad täielikult või osaliselt loobuda lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisest järgmiste riskide suhtes:

- a) varakirjed, milleks on nõuded A-tsooni keskvalitsustele ja keskpankadele;
- b) varakirjed, milleks on nõuded Euroopa ühendustele;

- c) varakirjed, milleks on A-tsooni keskvalitsuste või keskpankade või Euroopa ühenduste otseselt tagatud nõuded;
- d) muud A-tsooni keskvalitsustele, keskpankadele või Euroopa ühendustele omistatavad või nende poolt tagatud riskid;
- e) varakirjed, milleks on laenusaaaja omavääringus vääringustatud ja võimaluse korral laenusaaaja omavääringus väljastatud nõuded ja muud B-tsooni keskvalitsuste ja keskpankadega seotud riskid;
- f) varakirjed ja muud riskid, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud A-tsooni keskvalitsuste või keskpankade väärt-paberitega või Euroopa ühenduste või liikmesriikide piirkondlike või kohalike omavalitsuste väljalastud väärt-paberitega, millele on maksevõime osas artikliga 44 ette nähtud kaal 0 %;
- g) varakirjed ja muud riskid, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud rahaliste hoiustega, mis on paigutatud laenu andvasse asutusse või krediidasutusse, mis on laenu andva asutuse emattevõtja või tütarattevõtja;
- h) varakirjed ja muud riskid, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud hoiusesertifikaatidega, mille on välja andnud laenu andev asutus või krediidasutus, mis on laenu andva asutuse emattevõtja või tütarattevõtja, ja mis on hoiustatud ühes nimetatud asutustest;
- i) varakirjed, milleks on sellised kuni aastase tähtajaga nõuded ja krediidasutustega seotud riskid, mis ei kuulu selliste asutuste omavahendite koosseisu;
- j) varakirjed, milleks on artikli 45 lõike 2 kohaselt tagatud kuni aastase tähtajaga nõuded ja riskiga laenu asutustele, mis ei ole krediidasutused, kuid mis vastavad nimetatud lõikes sätestatud nõuetele;
- k) kuni aastase tähtajaga kaubavekslid ja muud samalaadsed vekslid, mis kannavad teise krediidasutuse allkirja;
- l) võlakirjad direktiivi 85/611/EMÜ artikli 22 lõikes 4 määratletud tähenduses;
- m) kuni edaspidise kooskõlastamiseni, artikli 51 lõikes 3 nimetatud krediidasutuste osalus kindlustusseltsides, mis ei ületa 40 % krediidasutuse omavahenditest;
- n) varakirjed, milleks on nõuded piirkondlikele või üleriigilistele krediidasutustele, millega laenu andev asutus vastavalt õigusaktidele või põhikirjale on ühisesse võrku ühendatud ja mis vastutavad nende sätete kohaselt võrgusiseste kliiringtehingute sooritamise eest;
- o) riskid, mis on pädevaid asutusi rahuldaval viisil tagatud punktis f nimetatata väärt-paberitega, tingimusel et neid väärt-pabereid ei ole välja andnud krediidasutus ise, tema emattevõtja, ükski nende tütarattevõtjatest, kõnealune klient ega omavahel seotud klientide grupp. Tagatisena kasutatavaid väärt-pabereid tuleb hinnata turuhinna järgi, nende väärtus peab olema suurem kui tagatava riski summa, nendega peab saama börsil kaubelda või nad peavad olema turukõlblikud ning regulaarselt noteeritavad turul, millel tegutsevad tunnustatud väärt-paberituru kutselised osalised, ning mis võimaldavad krediidasutuse päritoluliikmesriigi pädevate ametiasutuste nõudmisi rahuldaval viisil kindlaks teha objektiivse hinna, nii et väärt-paberite laenusummat ületavat väärtust võib igal ajal kontrollida. Laenusumma peab olema ületatud 100-protsendiliselt; aktsiate ja osade puhul on see protsent 150 ning krediidasutuste, liikmesriikide piirkondlike või kohalike omavalitsuste, välja arvatud artiklis 44 nimetatud asutuste, väljaantud võlakirjade ja Euroopa Investeeringupanga ja rahvusvaheliste arengupankade väljaantud võlakirjade puhul on see protsent 50. Tagatisena kasutatavad väärt-paberid ei tohi kuuluda krediidasutuste omavahendite koosseisu;
- p) laenu, mis on pädevaid asutusi rahuldaval moel täielikult tagatud hüpoteegiga eluasemena kasutatavale kinnisvarale või Soome 1991. aasta elamuühinguseaduse või hilisemate vastavate õigusaktide kohaselt tegutsevate Soome elamuühingute osadega ja liisingtehingutega, mille puhul liisinguandja on liisitud eluasemena kasutatava kinnisvara täieõiguslik omanik senikaua, kuni liisinguvõtja ei ole kasutanud oma väljaostu-õigust, igal juhul kuni 50 % ulatuses kõnealuse eluasemena kasutatava kinnisvara väärtusest. Kinnisvara väärtus arvutatakse välja pädevate ametiasutuste nõudmisi rahuldaval viisil õigus- ja haldusnormides kehtestatud hindamisreeglite põhjal. Hindamine toimub vähemalt kord aastas. Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab eluasemena kasutatav kinnisvara elukohta, milles laenusaaaja elab või mille ta on üürile andnud;
- q) 50 % II lisas nimetatud keskmise/madala riskiga bilansivälisest kirjetest;
- r) pädevate ametiasutuste nõusolekul õigusnormide põhjal välja antud muud tagatised peale laenu tagatiste, mida annavad oma liikmetele krediidasutuste staatust omavad vastastikuse garantii ühingud, kusjuures nende summa kuulub kaalumisele 20 % ulatuses.

Tagamaks, et see ei kahjusta konkurentsi, teatavad liikmesriigid komisjonile, kuidas nad käesolevat võimalust kasutavad;

- s) II lisas nimetatud madala riskiga bilansivälised kirjed, kuivõrd kliendi või omavahel seotud klientide grupiga on sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt võib riski enda kanda võtta ainult siis, kui on kindlaks tehtud, et see ei põhjusta lõigete 1, 2 ja 3 alusel kohaldatavate piirmäärade ületamist.

8. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel võivad liikmesriigid kohaldada 20 %-list kaalu liikmesriikide piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele esitatud nõuetest varakirjete ning muude nende puhul võetud riskide või nende antud tagatiste puhul; arvestades artiklis 44 sätestatud tingimusi, võivad liikmesriigid alandada nimetatud määra 0 %-ni.

9. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel võivad liikmesriigid kohaldada 20 %-list kaalu varakirjete suhtes, milleks on sellised nõuded krediitiasutustele või muud krediitiasutustega seotud riskid, mille tähtaeg on vähemalt üks aasta ja mitte rohkem kui kolm aastat, ning 50 %-list kaalu varakirjete suhtes, milleks on üle kolmeaastase tähtajaga nõuded krediitiasutustele tingimusel, et viimasena mainitud nõueteks on krediitiasutuse välja antud võlakirjad ja et kõnealused võlakirjad on pädevate asutuste arvates turukõlblikud turul, millel tegutsevad väärtipaberituru kutselised osalised, ja et nende hindu noteeritakse nimetatud turul iga päev, või mille väljaandmiseks on andnud loa võlakirja väljaandnud krediitiasutuse päritoluriigi pädevad asutused. Ükski nimetatud kirjetest ei tohi mingil juhul kuuluda omavahendite koosseisu.

10. Erandina lõike 7 punktist i ja lõikest 9 võivad liikmesriigid kohaldada 20 %-list kaalu varakirjete suhtes, milleks on nõuded krediitiasutustele ja muud krediitiasutustega seotud riskid, olenemata nende tähtajast.

11. Kui kliendi laenu tagab kolmas isik või kui tagatiseks on antud kolmanda isiku väljaantud väärtipaberid vastavalt lõike 7 punkti o tingimustele, võivad liikmesriigid:

- käsitleda riski nii, nagu oleks see võetud seoses kolmanda isiku, mitte aga kliendiga, kui kõnealune kolmas isik tagab riski otseselt ja tingimusteta pädevate asutuste nõudmisi rahuldaval viisil,
- käsitleda riski nii, nagu oleks see võetud seoses kolmanda isiku, mitte aga kliendiga, kui lõike 7 punktis o määratletud risk on tagatud selles punktis sätestatud tingimuste kohaselt antud tagatiseaga.

12. Hiljemalt 1. jaanuaril 1999 kontrollib nõukogu komisjoni ettekande põhjal lõike 7 punktis i ning lõigetes 9 ja 10 sätestatud

pankadevaheliste riskide käsitlemist. Nõukogu otsustab komisjoni ettepaneku põhjal muudatuste tegemise vajaduse.

Artikkel 50

Suure riskide kontsentratsiooni konsolideeritud või konsolideerimata järelevalve

1. Kui krediitiasutus ei ole ei emaettevõtja ega tütarettevõtja, teostatakse artiklites 48 ja 49 või muudes selles valdkonnas kohaldatavates ühenduse õigusnormides kehtestatud kohustuste täitmise üle konsolideerimata järelevalvet.

2. Muudel juhtudel teostatakse artiklites 48 ja 49 või muudes selles valdkonnas kohaldatavates ühenduse õigusnormides kehtestatud kohustuste täitmise üle konsolideeritud järelevalvet vastavalt artiklitele 52-56.

3. Liikmesriigid võivad loobuda individuaalsest või osaliselt konsolideeritud järelevalvest artiklites 48 ja 49 või muudes kõnealuses valdkonnas kohaldatavates ühenduse õigusnormides kehtestatud kohustuste täitmise üle krediitiasutuse puhul, mis emaettevõtjana kuulub konsolideeritud järelevalve alla, ja sellise krediitiasutuse tütarettevõtjate puhul, millele tegevusloa andmine ja mille üle järelevalve korraldamine on nende pädevuses ning mis kuuluvad konsolideeritud järelevalve alla.

Liikmesriigid loobuvad sellisest järelevalvest juhul, kui krediitiasutuse emaettevõtja on finantsvaldusettevõtja, mis on asutatud krediitiasutusega samas liikmesriigis, tingimusel et kõnealune äriühing kuulub krediitiasutustega sama järelevalve alla.

Esimeses ja teises lõigus nimetatud juhtudel tuleb võtta meetmed tagamaks riski rahuldav jaotumine kontserni piires.

4. jagu

Oluline osalus väljaspool rahandussektorit

Artikkel 51

Piirangud olulisele osalusele väljaspool rahandussektorit

1. Ükski krediitiasutus ei tohi äriühingus, mis polekrediitiasutus, finantseerimisasutus ega direktiivi 86/635/EMÜ

artikli 43 lõike 2 punkti f teises alapunktis nimetatud alal tegutsev ettevõtja, omada olulist osalust, mis ületab 15 % tema omavahenditest.

III PEATÜKK

KONSOLIDEERITUD JÄRELEVALVE

2. Krediidiasutuse oluliste osaluste kogusumma äriühingutes, mis pole krediidiasutused, finantseerimisasutused ega direktiivi 86/635/EMÜ artikli 43 lõike 2 punkti f teises alapunktis nimetatud alal tegutsevad äriühingud, ei tohi olla suurem kui 60 % tema omavahenditest.

Artikkel 52

Krediidiasutuste konsolideeritud järelevalve

3. Liikmesriigid ei pea lõigetes 1 ja 2 sätestatud piiranguid kohaldama osaluste suhtes kindlustusseltsides, mis vastavad direktiivis 73/239/EMÜ⁽¹⁾ ja direktiivis 79/267/EMÜ⁽²⁾ sätestatud mõistetele.

4. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangute arvutamisel ei võeta olulise osalusena arvesse aktsiaid või osi, mis on krediidiasutuse valduses ajutiselt saneerimise, päästeoperatsiooni või väärtpaperite emissiooni tagamise tõttu, või on krediidiasutuse nimel, kuid teiste arvel. Arvesse ei võeta aktsiaid või osi, mis pole direktiivi 86/635/EMÜ artikli 35 lõikes 2 määratletud finantspõhivarad.

5. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud piiranguid tohib ületada vaid erandjuhtudel. Niisugusel juhul nõuavad pädevad ametiasutused krediidiasutuselt siiski kas omavahendite suurendamist või muude samaväärsete meetmete võtmist.

6. Liikmesriigid võivad sätestada, et pädevad ametiasutused ei kohalda lõigetes 1 ja 2 sätestatud piiranguid, tingimusel et summa, mille võrra krediidiasutuse oluline osalus ületab need piirangud, kaetakse täielikult omavahenditest ning et viimaseid ei võeta arvesse maksevõime suhtarvu arvutamisel. Kui mõlemad lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangutest on ületatud, tuleb omavahendite arvelt katta see summa, mis on suurem.

1. Iga krediidiasutus, mille tütarettevõtja on krediidi- või finantseerimisasutus või mis omab sellises asutuses osalust, kuulub artiklis 54 sätestatud ulatuses ja korras järelevalve alla oma konsolideeritud finantsseisundi põhjal. Sellist järelevalvet teostatakse vähemalt lõigetes 5 ja 6 nimetatud juhtudel.

2. Iga krediidiasutus, mille emaettevõtja on finantsvaldusettevõtja, kuulub artiklis 54 sätestatud ulatuses ja korras järelevalve alla selle finantsvaldusettevõtja konsolideeritud finantsseisundi põhjal. Sellist järelevalvet teostatakse vähemalt lõigetes 5 ja 6 nimetatud juhtudel. Finantsvaldusettevõtja finantsseisundi konsolideeritus ei tähenda mingil juhul, et pädevatelt asutustelt nõutakse järelevalve teostamist finantsvaldusettevõtja üle eraldi.

3. Liikmesriigid või artikli 53 kohaselt teostatava konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused võivad otsustada, et krediidi- või finantseerimisasutust või krediidiasutuse abiettevõtjat, mis on tütarettevõtja või milles omatakse osalust, ei pea võtma konsolideeritud järelevalve alla järgmistel juhtudel:

— konsolideeritav äriühing asub kolmandas riigis, kus vajaliku teabe edastamisele on õiguslikud takistused,

— pädevate asutuste arvates ei ole konsolideeritaval äriühingul krediidiasutuste järelevalve eesmärkide seisukohalt märkimisväärset tähendust ja kõikidel juhtudel, kui konsolideeritava äriühingu bilansimaht on väiksem kui 10 miljonit eurot või 1 protsent emaettevõtja või osalust omava ettevõtja bilansi kogumahust. Kui eespool loetletud tingimustele vastab mitu ettevõtjat, tuleb nad siiski hõlmata konsolideerimisse, kui neil ühiselt on eespool mainitud eesmärkide seisukohalt märkimisväärne tähendus, või

— konsolideeritud järelevalve eest vastutavate pädevate asutuste

(1) 24. juuli 1973. aasta esimene nõukogu direktiiv 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜTL 228, 16.8.1973, lk 3). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 95/26/EÜ.

(2) 5. märtsi 1979. aasta esimene nõukogu direktiiv 79/267/EMÜ otsese elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜTL 63, 13.3.1979, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 95/26/EÜ.

arvates konsolideeritava äriühingu finantsseisundi konsolideerimine ei vasta kõnealuste krediidiasutuste järelevalve eesmärkidele või on nende suhtes eksitav.

4. Kui lõike 3 teises ja kolmandas taandes sätestatud juhtudel ei võta liikmesriigi pädevad asutused tütarcrediidiasutust konsolideeritud järelevalve alla, võivad nende liikmesriikide pädevad asutused, kus tütarcrediidiasutus asub, küsida ematettevõtjalt teavet, mis hõlbustaks nende järelevalvet selle krediidiasutuse üle.

5. Järelevalve maksevõime ja selle üle, et omavahendid oleksid tururiskide katmiseks piisavad, ning suurte riskide kontsentreerumise kontrollimine toimub konsolideeritud alusel vastavalt käesolevale artiklile ja artiklitele 53-56. Vajaduse korral võtavad liikmesriigid tarvilikke meetmeid, et kooskõlas lõikega 2 võtta finantsvaldusettevõtjad konsolideeritud järelevalve alla.

Artikli 51 lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangute järgimist jälgitakse ja kontrollitakse lähtudes krediidiasutuse konsolideeritud või osaliselt konsolideeritud finantsseisundist.

6. Pädevad asutused tagavad, et kõikides äriühingutes, mis kuuluvad vastavalt lõigetele 1 ja 2 krediidiasutuse üle teostatava konsolideeritud järelevalve alla, on piisavad sisekontrolli mehhanismid konsolideeritud järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja teabe saamiseks.

7. Ilma et see piiraks teiste direktiivide vastavate sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid loobuda lõikes 5 sätestatud põhimõtete konsolideerimata või osaliselt konsolideeritud alusel kohaldamisest krediidiasutuse suhtes, mis ematettevõtjana kuulub konsolideeritud järelevalve alla, ning iga sellise krediidiasutuse tütarettevõtja suhtes, mille kohta kehtib selles liikmesriigis tegevusloa nõue ja mis kuulub seal järelevalve alla ning on võetud ematettevõtjaks oleva krediidiasutuse üle teostatava konsolideeritud järelevalve alla. Sama erand on lubatud, kui ematettevõtja on finantsvaldusettevõtja, mille asukoht on krediidiasutusega samas liikmesriigis, tingimusel et see ettevõtja kuulub järelevalve alla krediidiasutusega samadel alustel ja vastab eriti lõikes 5 sätestatud normidele.

Mõlemal esimeses lõigus sätestatud juhul tuleb võtta meetmeid, et tagada kapitali adekvaatne jaotumine pangakontsernis.

Kui pädevad asutused kohaldavad nimetatud põhimõtteid selliste krediidiasutuste suhtes konsolideerimata alusel, võivad nad omavahendite arvutamisel lähtuda artikli 34 lõike 2 viimases lõigus sätestatust.

8. Kui krediidiasutus, mille ematettevõtja on krediidiasutus, asub ning omab tegevusloa mõnes teises liikmesriigis, kohaldavad nimetatud tegevusloa väljaandnud pädevad asutused kõnealuse krediidiasutuse suhtes lõikes 5 sätestatud põhimõtteid konsolideerimata või, kui see on asjakohane, siis osaliselt konsolideeritud alusel.

9. Olenemata lõike 8 nõuetest võivad krediidiasutusena tegutseva ematettevõtja tütarettevõtjale tegevusloa väljaandnud pädevad asutused anda vastastikuse kokkuleppe alusel vastutuse järelevalve eest üle nendele pädevatele asutustele, kes on ematettevõtjale tegevusloa välja andnud ja jälgivad tema tegevust. Komisjoni tuleb nüüsgustest kokkulepetest ja nende sisust teavitada. Komisjon edastab selle teabe teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja panganduse nõuandekomiteele.

10. Liikmesriigid näevad ette, et konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused võivad tütarettevõtjalt, mille krediidiasutuse või finantshooldehinguna tegutsev ematettevõtja ei ole võetud konsolideeritud järelevalve alla, nõuda artiklis 55 nimetatud teavet. Sellisel juhul kohaldatakse kõnealuses artiklis sätestatud teabe edastamise ja kontrolli korda.

Artikkel 53

Konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused

1. Kui ematettevõtja on krediidiasutus, teostab konsolideeritud järelevalvet pädev asutus, kes sellele krediidiasutusele artikli 4 alusel tegevusloa välja andis.

2. Kui krediidiasutuse ematettevõtja on finantsvaldusettevõtja, teostab konsolideeritud järelevalvet pädev asutus, kes sellele krediidiasutusele artikli 4 alusel tegevusloa välja andis.

Kui kahes või enamas liikmesriigis tegevusloa omavate krediidiasutuste ematettevõtja on üks ja sama finantsvaldusettevõtja, teostab konsolideeritud järelevalvet krediidiasutuse üle pädev asutus, kes on selleks volitatud liikmesriigis, kus see finantsvaldusettevõtja asutati.

Kui ühelgi tütarcrediidiasutusel ei ole tegevusloa liikmesriigis, kus see finantsvaldusettevõtja asutati, püüavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused (sealhulgas selle liikmesriigi pädev asutus, kus finantsvaldusettevõtja asutati) jõuda kokkuleppele, kes nendest konsolideeritud järelevalvet teostab. Sellise kokkuleppe

puudumise korral teostab konsolideeritud järelevalvet pädev asutus, kes on välja andnud tegevusloa neist kõige suurema bilansimahuga krediidiasutusele; kui bilansimahud on võrdsed, teostab konsolideeritud järelevalvet pädev asutus, kes esimesena andis välja artiklis 4 nimetatud tegevusloa.

3. Asjaomased pädevad asutused võivad ühisel kokkuleppel lõike 2 esimeses ja teises lõigus sätestatud korrast loobuda.

4. Lõike 2 kolmandas lõigus ja lõikes 3 nimetatud kokkulepetes tuleb ette näha selline koostöö- ja teabe edastamise kord, mis aitaks kaasa konsolideeritud järelevalve eesmärkide saavutamisele.

5. Kui liikmesriikides on krediidid- ja finantseerimisasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalveks rohkem kui üks pädev asutus, võtavad liikmesriigid nende asutuste töö koordineerimiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 54

Konsolideerimise viis ja ulatus

1. Järelevalve teostamiseks peavad konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused nõudma kõikide emaettevõtja tütarettevõtjateks olevate krediidid- ja finantseerimisasutuste täielikku konsolideerimist.

Kui pädevate asutuste arvates on emaettevõtja vastutus piiratud temale kuuluva osaga kapitalist teiste aktsionäride või piisava maksevõimega liikmete vastutuse tõttu, võivad nad lubada osaliselt konsolideeritud järelevalve alla võtmist. Teiste aktsionäride või osanike ja liikmete vastutus peab olema otseselt väljendatud, vajaduse korral formaalse, allkirjaga kinnitatud kohustusena.

2. Konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused peavad järelevalve teostamiseks nõudma konsolideerimist proportsionaalselt osalusele krediidid- ja finantseerimisasutuste puhul, mida juhib konsolideeritav ettevõtja koos ühe või mitme mitte-konsolideeritava ettevõtjaga, kui kõnealuste ettevõtjate vastutus on piiratud neile kuuluva osaga kapitalist.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud osaluse või kapitaliseoste korral määravad pädevad asutused, kas ja kuidas konsolideerimine

toimub. Eriti võivad pädevad asutused lubada või nõuda kapitaliseoste meetodi kasutamist. See meetod ei tähenda siiski kõnealuste äriühingute võtmist konsolideeritud järelevalve alla.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, määravad pädevad asutused, kas ja kuidas toimub konsolideerimine järgmistel juhtudel:

- pädevate asutuste arvates mõjutab krediidiasutus oluliselt üht või mitut krediidid- või finantseerimisasutust, omamata nendes asutustes osalust või muid kapitaliseoseid,
- kaht või enamat krediidid- või finantseerimisasutust juhitakse ühtselt, ilma et see tuleneks lepingust või nende asutamislepingust või põhikirjast,
- kahe või rohkema krediidid- või finantseerimisasutuse haldus-, juht- või järelevalveorganite liikmed on enamuses samad isikud.

Eriti võivad pädevad asutused lubada või nõuda direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 12 ettenähtud meetodi kasutamist. See meetod ei tähenda siiski kõnealuste äriühingute võtmist konsolideeritud järelevalve alla.

5. Kui konsolideeritud järelevalve nõue tuleneb artikli 52 lõigetest 1 ja 2, võetakse krediidiasutuse abiettevõtja konsolideeritud järelevalve alla käesoleva artikli lõigetes 1-4 sätestatud juhtudel ning meetoditele vastavalt.

Artikkel 55

Segavaldusettevõtjate ja nende tütarettevõtjate poolt esitatav teave

1. Kuni konsolideerimismeetodite edasise kooskõlastamiseni näevad liikmesriigid ette, et kui ühe või mitme krediidiasutuse emaettevõtja on segavaldusettevõtja, siis kõnealustele krediidiasutustele tegevusloa väljaandmise ja nende järelevalve eest vastutavad pädevad asutused peavad neilt nõudma tütar-krediidiasutuste järelevalve teostamiseks vajaliku teabe esitamist, pöördudes selleks segavaldusettevõtja ja tema tütar-ettevõtjate poole kas otseselt või tütar-krediidiasutuste kaudu.

2. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused võivad ise või asutuseväliste inspektorite kaudu kohapeal kontrollida segavaldusettevõtjatelt ja nende tütar-ettevõtjatelt saadud teabe vastavust.

Kui segavaldusettevõtja või üks tema tütarettevõtjatest on kindlustusselts, võib kasutada ka artikli 56 lõikes 4 ettenähtud menetlust. Kui segavaldusettevõtja või üks tema tütarettevõtjatest asub mõnes teises liikmesriigis kui selles, kus asub tütar krediitiasutus, tehakse kohapealset teabe vastavuse kontrolli artikli 56 lõikes 7 sätestatud korras.

Artikkel 56

Meetmed konsolideeritud järelevalve hõlbustamiseks

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et ei ole mingeid õiguslikke takistusi konsolideeritud järelevalve alla võetud äriühingute, segavaldusettevõtjate ja nende tütarettevõtjate või artikli 52 lõikes 10 nimetatud tütarettevõtjate omavahelisele teabevahetusele artiklite 52-55 ja käesoleva artikli kohase järelevalve huvides.

2. Kui emaettevõtja ja ükskõik milline tema krediitiasutusena tegutsevatest tütarettevõtjatest asuvad eri liikmesriikides, edastavad iga liikmesriigi pädevad asutused üksteisele vajalikku teavet konsolideeritud järelevalve teostamiseks või selle hõlbustamiseks.

Kui emaettevõtja asukohaliikmesriigi pädevad asutused ise artiklis 53 sätestatud korras konsolideeritud järelevalvet ei teosta, võivad sellise järelevalve eest vastutavad pädevad asutused taotleda, et selle liikmesriigi pädevad asutused nõuaksid emaettevõtjalt konsolideeritud järelevalve teostamiseks vajalikku teavet ja edastaksid selle järelevalve eest vastutavatele pädevatele asutustele.

3. Liikmesriigid lubavad lõikes 2 nimetatud teabe vahetamist oma pädevate asutuste vahel, tingimusel et finantsvaldusettevõtjate, finantseerimisasutuste või krediitiasutuse abiettevõtjate puhul ei tähenda teabe kogumine või omamine mingil juhul, et pädevatel asutustel oleks järelevalve teostamise õigus nende asutuste või ettevõtjate üle eraldi.

Samamoodi lubavad liikmesriigid artiklis 55 nimetatud teabe vahetamist oma pädevate asutuste vahel, tingimusel et teabe kogumine või omamine ei tähenda mingil juhul, et pädevatel asutustel oleks järelevalve teostamise õigus segavaldusettevõtja ja

tema selliste tütarettevõtjate üle, mis ei ole krediitiasutused, või selliste tütarettevõtjate üle, mis on hõlmatud artikli 52 lõikega 10.

4. Kui krediitiasutus, finantsvaldusettevõtja või segavaldusettevõtja kontrollib üht või mitut tütarettevõtjat, mis on kindlustusseltsid, või teisi tegevusloa nõudega seotud investeerimisteenusid osutavaid ettevõtjaid, teevad pädevad asutused ja asutused, keda riik on volitanud järelevalve teostamiseks kindlustusseltside või teiste investeerimisteenusid osutavate ettevõtjate üle, tihedat koostööd. Ilma et see piiraks nende pädevust, annavad kõnealused asutused üksteisele teavet, mis tõenäoliselt nende ülesannete täitmist lihtsustab ja võimaldab jälgida nende järelevalve all olevate ettevõtjate tegevust ja üldist finantsseisundit.

5. Konsolideeritud järelevalve raames saadud teabe ja eriti käesolevas direktiivis sätestatud pädevate asutuste vahelise teabevahetuse puhul kehtib artiklis 30 määratletud ametisaladuse hoidmise kohustus.

6. Konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused koostavad nimekirja artikli 52 lõikes 2 nimetatud finantsvaldusettevõtjatest. Need nimekirjad edastatakse teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja komisjonile.

7. Kui käesoleva direktiivi kohaldamisel soovivad ühe liikmesriigi pädevad asutused erijuhtudel kontrollida mõnes teises liikmesriigis asuva krediitiasutuse, finantsvaldusettevõtja, finantseerimisasutuse, krediitiasutuse abiettevõtja, segavaldusettevõtja, artiklis 55 nimetatud tütarettevõtja või artikli 52 lõikes 10 nimetatud tütarettevõtjaga seotud teabe vastavust, peavad nad taotlema selle kontrollimist asjakohase liikmesriigi pädevate asutuste poolt. Asutused, kes on sellise taotluse saanud, peavad oma pädevuse piires teabe vastavust ise kontrollima või lubama seda teha taotluse esitanud asutustel, audiitoril või ekspordil.

8. Ilma et see piiraks kriminaalõiguse sätete kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et artiklite 52-55 ja käesoleva artikli rakendamiseks kehtestatud õigus- või haldusnorme rikkuvate finants- ja segavaldusettevõtjate või nende tegevjuhtide suhtes võib rakendada sanktsioone või meetmeid, mille eesmärgiks on lõpetada tuvastatud rikkumine või kõrvaldada selle põhjused. Teatavatel juhtudel võivad sellised meetmed nõuda kohtu sekkumist. Tagamaks, et eespool mainitud sanktsioonid või meetmed annaksid soovitava tulemuse, teevad pädevad asutused tihedat koostööd, eriti kui finants- või segavaldusettevõtja juhatuse või peavõtja ei asu selle ettevõtja peakontori asukohas.

VI JAOTIS

PANGANDUSE NÕUANDEKOMITEE

Artikkel 57

Panganduse nõuandekomitee koosseis ja ülesanded

1. Komisjoni juurde moodustatakse liikmesriikide pädevate asutuste panganduse nõuandekomitee.

2. Panganduse nõuandekomitee ülesandeks on aidata komisjonil tagada käesoleva direktiivi nõuetekohane rakendamine. Lisaks sellele täidab ta muid käesoleva direktiiviga ettenähtud ülesandeid ja aitab komisjonil ette valmistada uusi nõukogule esitatavaid ettepanekuid krediitiasutuste töö edaspidise kooskõlastamise kohta.

3. Panganduse nõuandekomitee ei tegele konkreetsete krediitiasutustega seotud probleemidega.

4. Panganduse nõuandekomiteesse kuulub kuni kolm esindajat igast liikmesriigist ja komisjonist. Aeg-ajalt ja komitee eelneval nõusolekul võivad nimetatud esindajatel kaasas olla nõustajad. Lisaks sellele võib komitee kutsuda oma koosolekutel osalema asjatundjaid ja eksperte. Sekretariaaditeenuste eest hoolitseb komisjon.

5. Panganduse nõuandekomitee kehtestab töökorra ja valib liikmesriikide esindajate hulgast esimehe. Komitee käib koos regulaarsete ajavahemike tagant ja siis, kui olukord seda nõuab. Kui komisjon leiab, et olukord seda nõuab, võib ta paluda komiteel pidada erakorralise koosoleku.

6. Panganduse nõuandekomitee arutelud ja nende tulemused on konfidentsiaalsed, kui komitee ei otsusta teisiti.

Artikkel 58

Tegevusloa andmise nõuete kontrollimine

Panganduse nõuandekomitee kontrollib sisu, mille pädevad asutused on andnud artikli 5 lõikes 1 ja artikli 6 lõikes 1 nimetatud

nõuetele, muid liikmesriigis kohaldatavaid nõudeid ja andmeid, mis tuleb esitada tegevuskavas, ning teeb vajaduse korral komisjonile ettepanekuid üksikasjalikumaks kooskõlastamiseks.

Artikkel 59

Järelevalves kasutatavad suhtarvud

1. Kuni edasise kooskõlastamiseni kehtestavad pädevad asutused järelevalve jaoks, vajaduse korral lisaks nende poolt juba kohaldatavatele koefitsientidele, krediitiasutuse eri varade ja/või kohustuste suhtarvud, et kontrollida nende maksevõimet ja likviidsust ning muid hoiuste kaitse tagamise abinõusid.

Selleks otsustab panganduse nõuandekomitee, milline on esimeses lõigus nimetatud järelevalves kasutatavate suhtarvude tegurite sisu, ja sätestab nende arvutamise meetodid.

Vajaduse korral juhindub panganduse nõuandekomitee asjaomaste asutuste üle järelevalvet teostavate asutuste tehnilistest nõuannetest.

2. Vastavalt lõikele 1 kehtestatud järelevalves kasutatavad suhtarvud arvutatakse vähemalt kord kuue kuu jooksul.

3. Panganduse nõuandekomitee kontrollib lõike 1 kolmandas lõigus nimetatud järelevalveasutuste teostatud analüüsi tulemusi lõikes 2 nimetatud arvutuste põhjal.

4. Panganduse nõuandekomitee võib teha komisjonile ettepanekuid liikmesriikides kohaldatavate koefitsientide kooskõlastamiseks.

VII JAOTIS

TÄITEVVOLITUSED

Artikkel 60

Tehnilised kohandused

1. Ilma et see omavahendite osas piiraks artikli 34 lõike 3 teises lõigus nimetatud ettekannet, võetakse tehnilised kohandused järgmistes küsimustes vastu lõikes 2 sätestatud korras:

— määratluste selgitamine, et käesoleva direktiivi kohaldamisel võtta arvesse kapitaliturgude arengut,

— määratluste selgitamine, et tagada käesoleva direktiivi ühtne kohaldamine ühenduses,

— terminoloogia vastavusseviimine ja määratluste piiritlemine kooskõlas edasiste krediidiastutusi ja seotud küsimusi käsitlevate õigusaktidega,

— artikli 1 punktis 14 määratletud "A-tsooni" mõiste,

— artikli 1 punktis 19 määratletud "rahvusvaheliste arengupankade" mõiste,

— artiklis 5 ettenähtud algkapitali suuruse muutmine vastavalt majanduse ja rahanduse arengule,

— artiklites 18 ja 19 nimetatud ja I lisas esitatud loetelu sisu laiendamine või loetelus kasutatud terminite kohandamine vastavalt kapitaliturgude arengule,

— artiklis 28 loetletud küsimused, milles pädevad asutused peavad teavet vahetama,

— artiklis 43 loetletud varade mõistete kohandamine, võttes arvesse kapitaliturgude arengut,

— II ja IV lisas esitatud bilansiväliste kirjete loetelu ja klassifitseerimine ja nende käsitlemine artiklites 42, 43 ja 44 ning III lisas kirjeldatud suhtarvu arvutamisel,

— artikliga 47 ettenähtud miinimumsuhtarvu või artikliga 43 ettenähtud kaalu ajutine vähendamine võtmaks arvesse konkreetset olukorda,

— artikli 49 lõigetes 5-10 sätestatud vabastuste selgitamine.

2. Komisjoni abistab komitee.

Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

Komitee võtab vastu oma töökorra.

VIII JAOTIS

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

I PEATÜKK

ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 61

Artiklit 36 käsitlevad üleminekusätted

Taani võib lubada, et enne 1. jaanuari 1990 ühistute või fondidena tegutsenud hüpoteegikrediidiastutuste, mis on muudetud aktiivseltsideks, omavahendid hõlmavad jätkuvalt liikmete

solidaarkohustusi ja artikli 36 lõikes 1 nimetatud selliste laenusajate solidaarkohustusi, kellele esitatavaid nõudeid käsitletakse analoogiliselt selliste solidaarkohustustega, järgmiste piirangutega:

a) laenusajate solidaarkohustuste osa arvutamisel lähtutakse artikli 34 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud kirjete kogusummast, millest lahutatakse artikli 34 lõike 2 punktides 9, 10 ja 11 nimetatud kirjed;

b) arvutamise maksimaalne lähtesumma on 1. jaanuaril 1991, või kui krediidiastutust muudetakse hiljem, siis muutmise

kuupäeval arvutamiseks kasutatav lähtesumma. Arvutamise lähtesumma ei või mingil juhul ületada arvutamise maksimaalset lähtesummat;

c) pärast 1. jaanuari 1997 vähendatakse arvutamise maksimaalset lähtesummat poole võrra pärast nimetatud kuupäeva uue, artikli 34 lõike 2 punkti 1 kohase kapitali emiteerimise tagajärjel saadud tuludest;

d) omavahendite koosseisu arvatavate laenusajate solidaarkohustuste maksimaalne summa ei või mingil juhul olla suurem kui:

1991. ja 1992. aastal 50 %,

1993. ja 1994. aastal 45 %,

1995. ja 1996. aastal 40 %,

1997. aastal 35 %,

1998. aastal 30 %,

1999. aastal 20 %,

2000. aastal 10 % ja

pärast 1. jaanuari 2001 0 % arvutamise lähtesummast.

Artikkel 62

Artiklit 43 käsitlevad üleminekusätted

1. Kuni 31. detsembrini 2006 võivad liikmesriikide pädevad asutused anda oma krediitiasutustele loa kohaldada 50 %-list riskikaalu laenude suhtes, mis on asjaomaseid asutusi rahuldaval viisil täielikult tagatud 50 %-list riskikaalu lubavate liikmesriikide territooriumidel asuvatele kontoriruumidele või mitmeotstarbeliste äriruumidele seatud hüpoteegiga, järgmistel tingimustel:

i) 50 %-list riskikaalu kohaldatakse selle laenu osa suhtes, mis ei ületa punkti a või b alusel arvutatud piirmäära:

a) 50 % kõnealuse omandi turuväärtusest.

Omandi turuväärtuse peavad arvutama kaks sõltumatut hindajat, kes annavad laenu andmise ajal oma sõltumatu hinnangu. Laenu aluseks võetakse kahest hinnangust madalam.

Vähemalt kord aastas annab üks hindaja omandile uue hinnangu. Laenude puhul, mis ei ole suuremad kui 1 miljon eurot või 5 % krediitiasutuse omavahenditest, annab üks hindaja omandi väärtusele uue hinnangu vähemalt kord kolme aasta jooksul;

b) 50 % omandi turuväärtusest või 60 % hüpoteegi väärtusest, olenevalt sellest, kumb on madalam, neis liikmesriikides, kus seaduste või rakendusaktidega on hüpoteegi väärtuse hindamiseks sätestatud ranged kriteeriumid.

Hüpoteegi väärtus tähendab omandi väärtust, mille on kindlaks määranud hindaja, kes annab aruka hinnangu omandi tulevasele turustatavusele, võttes arvesse omandi pikaajalisi püsivaid omadusi, tavapäraseid ja kohalikke turutingimusi, omandi praegust kasutamist ja võimalikke alternatiivseid kasutusviise. Hüpoteegi väärtuse hindamisel ei võeta arvesse spekulatiivseid tegureid. Hüpoteegi väärtus vormistatakse arusaadavalt ja selgelt.

Hüpoteegi väärtust ja eriti selle aluseks olevaid eeldusi asjaomase turu arengu kohta hinnatakse uuesti vähemalt iga kolme aasta tagant või siis, kui turul toimub rohkem kui 10 %-line langus.

Nii punktis a kui ka punktis b tähendab turuväärtus hinda, millega huvitatud müüja saaks maad ja ehitisi sõltumatule ostjale hindamiskuupäeval lepingu alusel müüa, kui eeldada, et see vara on avalikult turul, et turuolukord võimaldab korrapäraselt võõrandamist ning et müügiläbirääkimisteks on olemas omandi laadi arvestades normaalne aeg;

ii) 100 %-list riskikaalu kohaldatakse selle laenu osa suhtes, mis ületab alalõikes i sätestatud piirmäärad;

iii) omanik peab kõnealust vara kasutama või seda välja üürima.

Esimene alalõige ei takista nende liikmesriikide, mille territooriumil kohaldatakse kõrgemat riskikaalu, pädevaid asutusi eespool kindlaksmääratud tingimustel kohaldamast 50 %-list riskikaalu nimetatud liiki laenutehingute suhtes 50 %-list riskikaalu lubavate liikmesriikide territooriumil.

Liikmesriikide pädevad asutused võivad anda oma krediitiasutustele loa kohaldada 50 %-list riskikaalu 21. juuliks 2000 tagasi maksmata laenude suhtes, kui käesolevas lõikes sätestatud

tingimused on täidetud. Sellisel juhul hinnatakse omandi väärtust vastavalt eespool sätestatud kriteeriumidele hiljemalt 21. juulil 2003.

Enne 31. detsembrist 2006 antud laenude puhul kehtib 50 %-line riskikaal kuni nende tagasimaksmistähtjani, kui krediidasutus on seotud lepinguliste kohustustega.

Kuni 31. detsembrini 2006 võivad liikmesriigi pädevad asutused anda oma krediidasutustele loa kohaldada 50 %-list riskikaalu ka laenude osade suhtes, mis on asjaomaseid asutusi rahuldaval viisil täielikult tagatud Soome 1991. aasta elamuühinguseaduse või hilisemate vastavate õigusaktide kohaselt tegutsevate Soome elamuühingute osadega, kui käesolevas lõikes sätestatud tingimused on täidetud.

Liikmesriigid teatavad komisjonile, kuidas nad käesoleva lõike sätteid kasutavad.

2. Liikmesriigid võivad kohaldada 50 %-list riskikaalu kinnisvalliinsingute puhul, mis on sõlmitud enne 31. detsembrist 2006 peakontoriga samas riigis paikneva äriotstarbelise vara suhtes ja mida reguleerivate õigusaktide kohaselt on liisinguandja renditud vara täieõiguslik omanik senikaua, kuni rentnik ei ole kasutanud oma väljaostuõigust. Liikmesriigid teatavad komisjonile, kuidas nad käesoleva lõike sätteid kasutavad.

3. Artikli 43 lõige 3 ei mõjuta selliste kahepoolsete uuendamislepingute tunnustamist pädevate asutuste poolt, mis on sõlmitud:

- Belgia puhul enne 23. aprilli 1996,
- Taani puhul enne 1. juunit 1996,
- Saksamaa puhul enne 30. oktoobrit 1996,
- Kreeka puhul enne 27. märtsi 1997,
- Hispaania puhul enne 7. jaanuari 1997,
- Prantsusmaa puhul enne 30. maid 1996,
- Iirimaa puhul enne 27. juunit 1996,
- Itaalia puhul enne 30. juulit 1996,
- Luksemburgi puhul enne 29. maid 1996,
- Madalmaade puhul enne 1. jaanuari 1996,
- Austria puhul enne 30. detsembrist 1996,
- Portugali puhul enne 15. jaanuari 1997,
- Soome puhul enne 21. augustit 1996,

- Rootsi puhul enne 1. juunit 1996 ja
- Ühendkuningriigi puhul enne 30. aprilli 1996.

Artikkel 63

Artiklit 47 käsitlevad üleminekusätted

1. Krediidasutus, kelle miinimumsuhtarv ei ole 1. jaanuariks 1991 saavutanud artikli 47 lõikega 1 ettenähtud 8 % taset, peab järk-järgult sellele tasemele lähenema. Enne nimetatud eesmärgi saavutamist ei või lasta suhtarvul saavutatud tasemest madalamale langeda. Kõik kõikumised peaksid olema ajutised ja nende põhjustest tuleks teatada pädevatele asutustele.

2. Alates 1. jaanuarist 1993 võivad liikmesriigid kuni viieks aastaks määrata direktiivi 85/611/EMÜ artikli 22 lõikes 4 määratletud võlakirjadele 10 %-lise kaalu ja kohaldada seda krediidasutuste suhtes, kui nad peavad seda vajalikuks tõsiste häirete vältimiseks oma turgude toimimises. Sellistest eranditest teatakse komisjonile.

3. Artikli 47 lõiget 1 ei kohaldata Kreeka Põllumajanduspanga suhtes kuni seitsme aasta jooksul alates 1. jaanuarist 1993. Viimane peab siiski järk-järgult lähenema artikli 47 lõikega 1 ettenähtud tasemele lõikes 1 kirjeldatud viisil.

Artikkel 64

Artiklit 49 käsitlevad üleminekusätted

1. Kui 5. veebruariks 1993 on krediidasutus võtnud enda kanda riski või riske, mis ületavad artiklis 49 sätestatud suure riskide kontsentreerumise piirmäära, nõuavad pädevad asutused, et asjaomane krediidasutus astuks samme sellise riski või selliste riskide viimiseks artiklis 49 sätestatud piiridesse.

2. Sellise riski või riskide viimiseks lubatud piiridesse töötatakse välja kord, mis võetakse vastu ja rakendatakse tähtaja jooksul, mis on pädevate asutuste arvates kooskõlas hea juhtimistava ja ausa konkurentsi põhimõtetega. Pädevad asutused teatavad komisjonile ja panganduse nõuandekomiteele vastuvõetud üldise korra ajakava.

3. Krediidasutus ei tohi võtta mingeid meetmeid, mille tagajärjel lõikes 1 osutatud riskid ületaksid taseme, mis neil oli 5. veebruaril 1993.

4. Lõike 2 alusel kohaldatav tähtaeg lõpeb hiljemalt 31. detsembril 2001. aastal. Pikema tähtajaga riskid, mille puhul laenu andev asutus on seotud lepinguliste kohustustega, võivad jääda kehtima kuni nende tähtaja lõppemiseni.

5. Kuni 31. detsembrini 1998 võivad liikmesriigid artikli 49 lõikes 1 nimetatud piirmäära tõsta 40 %-ni ja artikli 49 lõikes 2 nimetatud ülempiiri 30 %-ni. Sellisel juhul ja vastavalt lõigetele 1-4 lõpeb tähtaeg kõnealuse tähtaja lõpus kehtivate riskide artiklis 49 sätestatud piiridesse viimiseks 31. detsembril 2001.

6. Juhul kui krediidasutuste omavahendid ei ole suuremad kui 7 miljonit eurot, võivad liikmesriigid ainult selliste krediidasutuste puhul pikendada lõikes 5 sätestatud tähtaega viie aasta võrra. Liikmesriigid, kes kasutavad käesolevas lõikes sätestatud võimalust, astuvad samme konkurentsi kahjustamise vältimiseks ning teatavad sellest komisjonile ja panganduse nõuandekomiteele.

7. Lõigetes 5 ja 6 nimetatud juhtudel võib riski pidada suureks riskide kontsentreerumiseks, kui riski väärtus võrdub 15 %-ga omavahenditest või ületab selle.

8. Kuni 31. detsembrini 2001 võivad liikmesriigid kasutada vähemalt kaks korda aastas määratud sageduse asemel artikli 48 lõike 2 teises taandes nimetatud suurtest riskide kontsentreerumistest teatamise sagedust.

9. Liikmesriigid võivad täielikult või osaliselt loobuda artikli 49 lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisest krediidasutuse riskide suhtes, milleks on artikli 62 lõikes 1 määratletud ja enne 1. jaanuari 2002 võetud hüpoteeklaenu või artikli 62 lõikes 2 määratletud kinnisvaraliisingud, mis on võetud enne 1. jaanuari 2002, mõlemal juhul kuni 50 % ulatuses asjaomase vara väärtusest.

Samamoodi käsitletakse laene, mis on pädevaid asutusi rahuldaval moel täielikult tagatud esimeses lõigus nimetatud hüpoteeklaenudega samalaadsete Soome 1991. aasta elamuühinguseaduse või hilisemate vastavate õigusaktide kohaselt tegutsevate Soome elamuühingute osadega.

Artikkel 65

Artiklit 51 käsitlevad üleminekusätted

Krediidasutustel, mis 1. jaanuaril 1993 ületasid artikli 51 lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirmäärasid, on nimetatud piirmäärade saavutamiseks aega kuni 1. jaanuarini 2003.

II PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 66

Komisjoni teavitamine

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud peamiste õigus- ja haldusnormide tekstid.

Artikkel 67

Kehtetuks tunnistatud direktiivid

1. Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks direktiivid 73/183/EMÜ, 77/780/EMÜ, 89/299/EMÜ, 89/646/EMÜ, 89/647/EMÜ, 92/30/EMÜ ja 92/121/EMÜ, viimati muudetud V lisa A osas nimetatud direktiividega, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud V lisa B osas loetletud kõnealuste direktiivide ülevõtmistähtaegadega.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt VI lisa vastavtabelile.

Artikkel 68

Rakendamine

Käesolev direktiiv jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 69

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. märts 2000

Euroopa Parlamendi nimel

president

N. FONTAINE

Nõukogu nimel

eesistuja

J. GAMA

I LISA

VASTASTIKKU TUNNUSTATAVATE TEGEVUSTE LOETELU

1. Hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine
2. Laenuhingud ⁽¹⁾
3. Finantseerimisliising
4. Arveldustehingud
5. Maksevahendite (nt krediitkaardid, reisitšekid ja pangavekslid) väljaandmine ja haldamine
6. Tagatis- ja garantiitehingud
7. Tehingud nii enda arvel kui ka klientide nimel:
 - a) rahaturu instrumentidega (tšekid, vekslid, hoiusesertifikaadid jne);
 - b) välisvaluutaga;
 - c) finantsfutuuride ja -optsoonidega;
 - d) vahetuskursi- ja intressiinstrumentidega;
 - e) vabalt kaubeldavate väärtpaberitega
8. Osalemine väärtpaberite emiteerimisel ja sellega seotud teenuste pakkumine
9. Ettevõtjate nõustamine kapitali struktuuri ja tööstusstrateegiat puudutavates ja muudes seonduvates küsimustes ning ettevõtjate ühinemise ja ostmisega seotud nõustamine ja teenused
10. Rahamaakleri tegevus
11. Vara valitsemine
12. Väärtpaberite hoidmine
13. Krediidiinfo teenuste osutamine
14. Depootehingud

⁽¹⁾ Sealhulgas ka:

- tarbijakrediit,
- hüpoteeklaen,
- regressiõigusega või -õiguseta faktooring,
- äritehingute finantseerimine (sealhulgas maksekohustuste ost).

II LISA

BILANSIVÄLISTE KIRJETE LIIGITUS**Täisrisk**

- Krediiti asendavad tagatised,
- aktseptid,
- üleandepaldised teise krediidasutuse nimeta vekslitel,
- regressiõigusega tehingud,
- krediiti asendavad tühistamatud valmisolekuakrediitivid,
- tähtpäevaostutehingute alusel ostetud varad,
- tuleviku hoiustamistehingud,
- osaliselt makstud aktsiate ja osade ning väärtpaberite maksmata osa,
- muud täisriskiga kirjed.

Keskmine risk

- Väljastatud ja kinnitatud dokumentaalmaksed (vt ka keskmine/madal risk),
- tagatised ja hüvitised (sealhulgas pakkumis-, täitmis-, tolli- ja maksutagatised) ning krediiti mitteasendavad tagatised,
- direktiivi 86/635/EMÜ artikli 12 lõigetes 3 ja 5 määratletud varade müügi- ja tagasiostulepingud,
- krediiti mitteasendavad tühistamatud valmisolekuakrediitivid,
- kasutamata laenuvõimalused (laenuandmist, väärtpaberite ostu, tagatiste andmist või aktseptimisvõimalusi käsitlevad lepingud) esialgse tähtajaga rohkem kui üks aasta,
- võlakirja emissiooniteenused (NIF) ja uueneva käenduse süsteemid (RUF),
- muud keskmise riskiga kirjed.

Keskmine/madal risk

- Dokumentaalmaksed, kus saadeti on tagatiseks, ja muud automaatselt likvideeruvad tehingud,
- muud keskmise/madala riskiga kirjed.

Madal risk

- Kasutamata laenuvõimalused (laenuandmist, väärtpaberite ostu, tagatiste andmist või aktseptimisvõimalusi käsitlevad lepingud), mille esialgne tähtaeg on kõige rohkem üks aasta või mille võib igal ajal tingimusteta ja etteteatamata tühistada,
- muud madala riskiga kirjed.

Liikmesriigid kohustuvad teatama komisjonile niipea, kui nad on kokku leppinud uue bilansivälise kirje arvamises mis tahes riskiklassi viimasesse taandesse. Sellised kirjed liigitatakse ühenduse tasandil lõplikult, kui artiklis 60 sätestatud menetlus on lõppenud.

III LISA

BILANSIVÄLISTE KIRJETE KÄSITLEMINE

1. MEETODI VALIK

Pädevate asutuste nõusolekul võivad krediidasutused IV lisa punktides 1 ja 2 loetletud lepingutega seotud riskide mõõtmiseks valida ühe allpool sätestatud meetoditest. Krediidasutused, mis peavad järgima direktiivi 93/6/EMÜ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 sätteid, peavad kasutama esimest allpool esitatud meetodit. IV lisa punktis 3 loetletud lepingutega seotud riskide mõõtmiseks kasutavad kõik krediidasutused esimest allpool sätestatud meetodit.

2. MEETODID

1. meetod: turuväärtuse meetod

Etapp a: lepingute kehtiva turuväärtuse kindlaksmääramisega saadakse kõikide positiivse turuväärtusega lepingute asendamise maksumus.

Etapp b: võimaliku edaspidise krediidiriski⁽²⁾ määramiseks korrutatakse põhisummade nimiväärtused või alusvara väärtused järgmiste protsendimääradega:

TABEL 1^(a) ^(b)

Järelejäänud tähtaeg ^(c)	Intressimäärade lepingud	Valuutakurside ja kullaga seotud lepingud	Väärtpapieritega seotud lepingud	Väärismetallidega (v.a kuld) seotud lepingud	Muude kaupadega (v.a väärismetallid) seotud lepingud
Kuni üks aasta	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Üks aasta kuni viis aastat	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Rohkem kui viis aastat	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

^(a) Lepinguid, mis ei kuulu ühessegi käesolevas tabelis esitatud kategooriasse, käsitletakse muude kaupadega (v.a väärismetallid) seotud lepingutena.

^(b) Lepingute puhul, mille põhiosa makstakse tagasi mitmes osas, tuleb protsendimäär korrutada lepinguga ettenähtud maksete arvuga, mis on seni teostamata.

^(c) Lepingute puhul, mille kohaselt riskiga laenuid makstakse tagasi pärast kindlaksmääratud kuupäeva, ja juhul kui tähtaegu muudetakse selliselt, et kõnealustel kindlaksmääratud kuupäevadel on lepingu turuväärtus 0, arvestatakse järelejäänud tähtaega järgmise muutmise kuupäevani. Nimetatud tingimustele vastavate intressimäärade lepingute puhul, mille järelejäänud tähtaeg on pikem kui üks aasta, ei ole protsendimäär madalam kui 0,5 %.

Tulevikus tekkida võiva riski arvutamiseks vastavalt etapile b võivad pädevad asutused lubada krediidasutustel kuni 31. detsembrini 2006 kohaldada tabelis 1 ettenähtud protsendimäärade asemel järgmisi protsendimäärasid tingimusel, et krediidasutused kasutavad IV lisa punktides 3.b ja 3.c määratletud lepingute puhul direktiivi 93/6/EMÜ artiklis 11a sätestatud võimalust:

TABEL 1a

Järelejäänud tähtaeg	Väärismetallid (v.a kuld)	Mitteväärismetallid	Põllumajandus- saadused ja tooted (kulukaubad)	Muu, sealhulgas energiatööstuse tooted
Kuni üks aasta	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Üks aasta kuni viis aastat	5 %	4 %	5 %	6 %
Rohkem kui viis aastat	7,5 %	8 %	9 %	10 %

⁽¹⁾ Nõukogu 15. märtsi 1993. aasta direktiiv 93/6/EMÜ investimisühingute ja krediidasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (EÜT L 141, 11.6.1993, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 98/33/EÜ (EÜT L 204, 21.7.1998, lk 29).

⁽²⁾ Välja arvatud ühe vääringu ujuvate intressimäärade vahetuslepingud, mille puhul arvutatakse üksnes kehtiva lepingu asendushind.

Etapp c: kehtiva lepingu asendamise kulu ja võimaliku edaspidise krediidiriski summa korrutatakse asjaomastele vastaspooltele artiklis 43 määratud riskikaaludega.

2. meetod: riski arvestamise lihtsustatud meetod

Etapp a: iga vahendi põhisumma nimiväärtus korrutatakse järgmiste protsendimääradega:

TABEL 2

Esialgne tähtaeg ⁽¹⁾	Intressimäärade lepingud	Valuutakursside ja kullaga seotud lepingud
Kuni üks aasta	0,5 %	2 %
Rohkem kui üks aasta, kuid mitte üle kahe aasta	1 %	5 %
Lisa iga järgmise aasta eest	1 %	3 %

⁽¹⁾ Intressimäärade lepingute puhul võivad krediidasutused pädevate asutuste nõusolekul valida kas esialgse või järelejäänud tähtaja.

Etapp b: sel viisil saadud esialgne risk korrutatakse asjaomastele vastaspooltele artiklis 43 määratud riskikaaludega.

1. ja 2. meetodi puhul peavad pädevad asutused tagama, et arvessevõetav nominaalsumma on lepingust tuleneva riski adekvaatne kriteerium. Näiteks kui lepinguga nähakse ette rahavoogude mitmekordistumine, tuleb nominaalsummat korrigeerida, et võtta arvesse mitmekordistumise mõju kõnealuse lepingu riskistruktuurile.

3. LEPINGUJÄRGNE TASAARVELDUS (UUENDUSLEPINGUD JA MUUD TASAARVELDUSKOKKULEPPED)

a) Tasaarvelduse liigid, mida pädevad asutused võivad tunnustada

Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab "vastaspool" kõiki isikuid (sealhulgas füüsilisi isikuid), kes on pädevad sõlmima lepingujärgset tasaarvelduskokkulepet.

Pädevad asutused võivad riski vähendavateks pidada järgmisi lepingujärgse tasaarvelduse liike:

- i) krediidasutuse ja tema vastaspoole vahel sõlmitud kahepoolsed uuenduslepingud, mille alusel vastastikused nõuded ja kohustused ühendatakse automaatselt nii, et uuendamise tagajärjel fikseeritakse iga uuendamisega üks ühtne netosumma ja luuakse seega üks uus juriidiliselt siduv leping, mis lõpetab varasemad lepingud;
- ii) muud kahepoolsed kokkulepped krediidasutuse ja tema vastaspoole vahel.

b) Tunnustamise tingimused

Pädevad asutused võivad lepingujärgset tasaarveldust pidada riski vähendavaks ainult järgmistel tingimustel:

- i) krediidasutusel peab vastaspoolega olema lepingujärgne tasaarvelduskokkulepe, millega luuakse üks ühtne juriidiline kohustus, mis katab kõik hõlmatud tehingud selliselt, et kui vastaspool ei tule oma kohustuste täitmisega toime maksmise katkestamise, pankroti, likvideerimise või muu sarnase asjaolu tõttu, oleks krediidasutusel õigus saada või kohustus maksta ainult konkreetsete hõlmatud tehingute positiivse ja negatiivse turuväärtuse netosumma;

ii) krediidiasutus peab pädevatele asutustele edastama põhjendatud kirjalikud juriidilised seisukohad, mille põhjal asjaomased kohtud ja haldusasutused võivad vaidlustamise korral punktis i kirjeldatud juhtudel tõdeda, et krediidiasutuse nõuded ja kohustused piirduvad punktis i kirjeldatud netosummaga:

- selle õigusruumi seaduste alusel, kus vastaspool on asutatud, ja juhul, kui asjaga on seotud ettevõtja välisriigis paiknev filiaal, siis ka selle õigusruumi seaduste alusel, kus filiaal paikneb,
- nende seaduste alusel, mis reguleerivad konkreetseid hõlmatud tehinguid, ja
- nende seaduste alusel, mis reguleerivad lepingujärgseks tasaarvelduseks vajalikke mis tahes lepinguid või kokkuleppeid;

iii) krediidiasutusel peab olema kehtiv menetluskord tagamaks, et tema lepingujärgse tasaarvelduse õiguslikku kehtivust kontrollitakse pidevalt asjaomaste seaduste võimalikke muudatusi silmas pidades.

Pädevad asutused peavad olema veendunud, olles vajaduse korral selleks muude asjaomaste pädevate asutustega konsulteerinud, et lepingujärgne tasaarveldus on iga asjaomase õigusruumi seaduste kohaselt õiguslikult kehtiv. Kui mis tahes pädev asutus ei ole selles veendunud, ei käsitleta lepingujärgset tasaarvelduskokkulepet riski vähendavana kummagi lepingupartneri puhul.

Pädevad asutused võivad aktsepteerida lepingujärgse tasaarvelduse liikide kaupa koostatud põhjendatud juriidilisi seisukohti.

Riski vähendavana ei või käsitleda ühtegi lepingut, mille sätete kohaselt võib lepingust tulenevaid kohustusi täitev lepingupartner lepingulised kohustused täitmata jätnud vastaspoolele tasuda maksed osaliselt või neid üldse mitte tasuda, isegi juhul kui lepingulised kohustused täitmata jätnud pool on netovõlausaldaja ("mittetäitmisklausel").

Pädevad asutused võivad riski vähendavatena käsitada lepingujärgseid tasaarvelduskokkuleppeid, mis katavad valuutakursside lepinguid esialgse tähtajaga kuni 14 kalendripäeva, müüdid optsoone või muid samalaadseid bilansiväliseid kirjeid, mille suhtes käesolevat lisa ei kohaldata, sest nende krediidirisk on väheoluline või puudub hoopis. Kui sõltuvalt kõnealuste lepingute positiivsest või negatiivsest turuväärtusest võib nende hõlmamine teise tasaarvelduskokkuleppega põhjustada kapitalinõuete suurenemise või vähenemise, peavad pädevad asutused kohustama krediidiasutusi olema oma lähenemises järjepidevad.

c) Tunnustamise tagajärjed

i) Uuenduslepingud

Uuenduslepingutega fikseeritud ühtsed netosummad võidakse kaaluda asjaomaste brutosummade asemel. Seega võib 1. meetodit kasutada:

- etapis a: kehtiva lepingu asendamise kulu ja
- etapis b: põhisumma nimiväärtuse või alusvara väärtuse

saamiseks võtta arvesse uuenduslepingu. 2. meetodit kasutades võib etapis a põhisumma nimiväärtuse arvutamisel võtta arvesse uuenduslepingut; kohaldada tuleb tabelis 2 esitatud protsendimäärasid.

ii) Muud tasaarvelduskokkulepped

1. meetodit kasutades:

- etapis a tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud kehtivate lepingute asendamise kulu saamiseks võib võtta arvesse kokkuleppest tulenevat tegelikku oletatavat netoasenduskulu; kui tasaarvelduse tulemuseks on kehtiva lepingu asendamise netokulu arvutava krediidiasutuse netokohustus, arvestatakse kehtiva lepingu asendamise kuluks 0,

- etapis b võib kõigi tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud lepingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski tegurit vähendada järgmise võrrandi kohaselt:

$$PCE_{\text{red}} = 0,4 * PCE_{\text{gross}} + 0,6 * NGR * PCE_{\text{gross}}$$

kus:

- PCE_{red} = kõigi juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud teatava vastaspoolega sõlmitud lepingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski vähendatud tegur,
- PCE_{gross} = kõigi juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud teatava vastaspoolega sõlmitud lepingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski tegurite summa, mille arvutamiseks korrutatakse kõnealuste lepingute põhisummade nimiväärtused tabelis 1 esitatud protsendimääradega,
- NGR = “neto-bruto suhtarv”: pädevate asutuste äranägemisel kas:
- i) eraldi arvutus: kõigi juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud teatava vastaspoolega sõlmitud lepingute asendamise netomaksumuse (lugeja) ja kõigi juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud kõnealuse vastaspoolega sõlmitud lepingute asendamise brutomaksumuse (nimetaja) jagatis või
 - ii) kokkuarvutamine: juriidiliselt kehtivate tasaarvelduskokkulepetega hõlmatud lepinguid arvesse võttes kahepoolset kõigi vastaspoolte osas arvutatud lepingu asendamise netokulude summa (lugeja) ja kõigi juriidiliselt kehtivate tasaarvelduskokkulepetega hõlmatud lepingute asendamise brutomaksumuse (nimetaja) jagatis.

Kui liikmesriigid lubavad krediidasutusel meetodi valida, peavad nimetatud asutused valitud meetodit kasutama järjekindlalt.

Kui eespool esitatud valemi põhjal arvutatakse potentsiaalset tuleviku krediidiriski, võib tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud täiesti sarnaseid lepinguid käsitleda ühe lepinguna, mille põhisumma nimiväärtus võrdub netotuludega. Täiesti sarnased lepingud on valuutakursside tähtpävalepingud või samalaadsed lepingud, mille põhisumma nimiväärtus võrdub kassavooga, kui rahavoog saabub samal väärtuspäeval ja täielikult või osaliselt samas vääringus.

Kasutades 2. meetodit võib etapis a

- käsitleda tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud täiesti sarnaseid lepinguid ühe lepinguna, mille põhisumma nimiväärtus võrdub netotuludega, põhisumma nimiväärtused korrutatakse tabelis 2 esitatud protsendimääradega,
- vähendada kõigi muude tasaarvelduskokkuleppega hõlmatud lepingute puhul kohaldatavaid protsendimäärasid, nii nagu on osutatud tabelis 3:

TABEL 3

Esialgne tähtaeg ⁽¹⁾	Intressimäärade lepingud	Valuutakursside lepingud
Kuni üks aasta	0,35 %	1,50 %
Rohkem kui üks aasta, kuid mitte üle kahe aasta	0,75 %	3,75 %
Lisa iga järgmise aasta eest	0,75 %	2,25 %

⁽¹⁾ Intressimäärade lepingute puhul võivad krediidasutused pädevate asutuste nõusolekul valida kas esialgse või järelejäänud tähtaja.

IV LISA

BILANSIVÄLISTE KIRJETE LIIGID

1. **Intressimäärade lepingud:**
 - a) ühe vääringu intressimäära vahetuslepingud;
 - b) baasvahetustehingud;
 - c) tähtpäevaintressiga lepingud;
 - d) intressimäärafutuurid;
 - e) ostetud intressimääraoptioonid;
 - f) muud sarnased lepingud.

 2. **Valuutakursside lepingud ja kulda käsitlevad lepingud:**
 - a) eri vääringute intressimäära vahetuslepingud;
 - b) valuutakursside tähtpäevalepingud;
 - c) valuutafutuurid;
 - d) ostetud valuutaoptioonid;
 - e) muud sarnased lepingud;
 - f) punktides a–e nimetatud lepingute sarnased kulda käsitlevad lepingud.

 3. **Punktides 1.a–1.e ja 2.a–2.d nimetatud lepingute sarnased lepingud, mis on seotud muude baaskirjete ja indeksitega, mis käsitlevad:**
 - a) aktsiaid;
 - b) väärismetalle (v.a kuld);
 - c) muid kaupu (v.a väärismetallid);
 - d) muud sarnased lepingud.
-

V LISA

A OSA

KEHTETUKS TUNNISTATUD DIREKTIIVID JA NENDE HILISEMAD MUUDATUSED**(osutatud artiklis 67)**

Nõukogu direktiiv 73/183/EMÜ

Nõukogu direktiiv 77/780/EMÜ

Nõukogu direktiiv 85/345/EMÜ

Nõukogu direktiiv 86/137/EMÜ

Nõukogu direktiiv 86/524/EMÜ

Nõukogu direktiiv 89/646/EMÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/26/EÜ,

ainult artikli 1 esimene taane, artikli 2 lõike 1 esimene taane ja artikli 2 lõike 2 esimene taane, artikli 3 lõige 2, artikli 4 lõiked 2, 3 ja 4 osas, kus viidatakse direktiivile 77/780/EMÜ, artikli 4 lõige 6 ja artikli 5 esimene taane

Nõukogu direktiiv 96/13/EÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/33/EÜ

Nõukogu direktiiv 89/299/EMÜ

Nõukogu direktiiv 91/633/EMÜ

Nõukogu direktiiv 92/16/EMÜ

Nõukogu direktiiv 92/30/EMÜ

Nõukogu direktiiv 89/646/EMÜ

Nõukogu direktiiv 92/30/EMÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/26/EÜ

ainult artikli 1 esimene taane

Nõukogu direktiiv 89/647/EMÜ

Komisjoni direktiiv 91/31/EMÜ

Nõukogu direktiiv 92/30/EMÜ

Komisjoni direktiiv 94/7/EÜ

Komisjoni direktiiv 95/15/EÜ

Komisjoni direktiiv 95/67/EÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 96/10/EÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/32/EÜ

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/33/EÜ (artikkel 2)

Nõukogu direktiiv 92/30/EMÜ

Nõukogu direktiiv 92/121/EMÜ

B OSA

RAKENDUSTÄHTAJAD

(osutatud artiklis 67)

Direktiiv		Rakendustähtaeg
73/183/EMÜ (EÜT L 194, 16.7.1973, lk 1)		2.1.1975 ⁽¹⁾
77/780/EMÜ (EÜT L 322, 17.12.1977, lk 30)		15.12.1979
85/345/EMÜ (EÜT L 183, 16.7.1985, lk 19)		15.7.1985
86/137/EMÜ (EÜT L 106, 23.4.1986, lk 35)		–
86/524/EMÜ (EÜT L 309, 4.11.1986, lk 15)		31.12.1986
89/299/EMÜ (EÜT L 124, 5.5.1989, lk 16)		1.1.1993
89/646/EMÜ (EÜT L 386, 30.12.1989, lk 1)	Artikli 6 lõige 2	1.1.1990
	muud sätted	1.1.1993
89/647/EMÜ (EÜT L 386, 30.12.1989, lk 14)		1.1.1991
91/31/EMÜ (EÜT L 17, 23.1.1991, lk 20)		31.3.1991
91/633/EMÜ (EÜT L 339, 11.12.1991, lk 16)		31.12.1992
92/16/EMÜ (EÜT L 75, 31.3.1992, lk 48)		31.12.1992
92/30/EMÜ (EÜT L 110, 28.4.1992, lk 52)		31.12.1992
92/121/EMÜ (EÜT L 29, 5.2.1993, lk 1)		31.12.1993
94/7/EÜ (EÜT L 89, 6.4.1994, lk 17)		25.11.1994
95/15/EÜ (EÜT L 125, 8.6.1995, lk 23)		30.9.1995
95/26/EÜ (EÜT L 168, 18.7.1995, lk 7)		18.7.1996
95/67/EÜ (EÜT L 314, 28.12.1995, lk 72)		1.7.1996
96/10/EÜ (EÜT L 85, 3.4.1996, lk 17)		30.6.1996
96/13/EÜ (EÜT L 66, 16.3.1996, lk 15)		15.4.1996
98/32/EÜ (EÜT L 204, 21.7.1998, lk 26)		21.7.2000
98/33/EÜ (EÜT L 204, 21.7.1998, lk 29)		21.7.2000

⁽¹⁾ Artikli 3 lõike 2 punktis g osutatud piirangute kaotamise osas lubati Madalmaadel siiski rakendamist edasi lükata kuni 2. juulini 1977. (Vt direktiivi 73/183/EMÜ artikli 8 teine lõik.)

VI LISA

VASTAVUSTABEL

Käesolev direktiiv	Direktiiv 77/780/EMÜ	Direktiiv 89/299/EMÜ	Direktiiv 89/646/EMÜ	Direktiiv 89/647/EMÜ	Direktiiv 92/30/EMÜ	Direktiiv 92/121/EMÜ	Direktiiv 96/10/EMÜ
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 esimene taane				Artikli 1 esimene taane	Artikli 1 punkt a	
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 teine taane		Artikli 1 lõige 3				
Artikli 1 lõige 3			Artikli 1 lõiked 5-9				
Artikli 1 lõiked 4-8					Artikli 1 kuues taane		
Artikli 1 lõige 9			Artikli 1 lõiked 10 ja 11		Artikli 1 seitsmes taane	Artikli 1 punkt c	
Artikli 1 lõiked 10 ja 11			Artikli 1 lõige 12		Artikli 1 kaheksas taane	Artikli 1 punkt d	
Artikli 1 lõige 12			Artikli 1 lõige 13	Artikli 2 lõike 1 teine kuni viies taane			
Artikli 1 lõiked 14-17				Artikli 2 lõike 1 kuues kuni kaheksas taane			
Artikli 1 lõiked 18-20					Artikli 1 kolmas kuni viies taane		
Artikli 1 lõiked 21-23						Artikli 1 punkt h	
Artikli 1 lõige 24						Artikli 1 punkt m	
Artikli 1 lõige 25							
Artikli 1 lõige 26	Artikli 1 viies taane			Artikli 2 lõike 1 üheksas taane			
Artikli 1 lõige 27			Artikli 2 lõige 1	Artikli 1 lõige 1			
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1				Artikkel 2		
Artikli 2 lõige 2							
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõige 2						

Käesolev direktiiv	Direktiiv 77/780/EMÜ	Direktiiv 89/299/EMÜ	Direktiiv 89/646/EMÜ	Direktiiv 89/647/EMÜ	Direktiiv 92/30/EMÜ	Direktiiv 92/121/EMÜ	Direktiiv 96/10/EÜ
Artikli 2 lõige 4	Artikli 2 lõige 3						
Artikli 2 lõike 5 esimene, teine ja kolmas lõik	Artikli 2 lõike 4 punktid a, b ja c						
Artikli 2 lõige 6			Artikli 2 lõige 3	Artikli 1 lõige 3		Artikli 2 lõike 2 punkt b	
Artikkel 3			Artikkel 3				
Artikkel 4	Artikli 3 lõige 1		Artikli 4 lõige 1				
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 3 lõike 2 esimene lõik						
Artikli 5 lõike 1 teine lõik	Artikli 10 lõike 1 kolmas lõik						
Artikli 5 lõige 2			Artikli 4 lõike 2 sissejuhatav lause, punktid a, b ja c				
Artikli 5 lõiked 3-7			Artikli 10 lõiked 1-5				
Artikli 6 lõige 1	Artikli 3 lõike 2 esimene lõik, kolmas taane ja teine lõik						
Artikli 6 lõige 2	Artikli 3 lõike 2 punkt a						
Artikli 7 lõiked 1 ja 2			Artikli 1 lõike 10 teine lõik ja artikli 5 lõiked 1 ja 2				
Artikli 7 lõige 3	Artikli 3 lõike 2 kolmas, neljas ja viies lõik						
Artikkel 8	Artikli 3 lõige 4						
Artikkel 9	Artikli 3 lõike 3 punkt a						
Artikkel 10	Artikli 3 lõige 6						
Artikkel 11	Artikli 3 lõige 7						
Artikkel 12			Artikkel 7				
Artikkel 13			Artikli 6 lõige 1				

Käesolev direktiiv	Direktiiv 77/780/EMÜ	Direktiiv 89/299/EMÜ	Direktiiv 89/646/EMÜ	Direktiiv 89/647/EMÜ	Direktiiv 92/30/EMÜ	Direktiiv 92/121/EMÜ	Direktiiv 96/10/EMÜ
Artikli 14 lõige 1	Artikli 8 lõige 1		Artikli 11 lõiked 1-5				
Artikli 14 lõige 2	Artikli 8 lõige 5		Artikli 1 lõike 10 teine lõik				
Artikkel 15	Artikkel 5		Artikli 13 lõige 2				
Artikli 16 lõiked 1-5			Artikli 18 lõige 1				
Artikli 16 lõige 6			Artikli 18 lõige 2				
Artikkel 17			Artikkel 19				
Artikkel 18			Artikli 23 lõige 1				
Artikkel 19			Artikkel 20				
Artikli 20 lõiked 1-6			Artikli 23 lõige 2				
Artikli 20 lõige 7			Artikkel 21				
Artikli 21 lõiked 1 ja 2			Artikkel 8				
Artikli 21 lõige 3			Artikkel 9				
Artikkel 22							
Artikli 23 lõige 1			Artikli 13 lõiked 1 ja 3				
Artikli 23 lõiked 2-7			Artikli 14 lõige 2				
Artikkel 24	Artikkel 9		Artikkel 15				
Artikkel 25					Artikkel 8		
Artikkel 26							
Artikkel 27							
Artikkel 28	Artikli 7 lõige 1						
Artikkel 29							
Artikli 30 lõiked 1-5	Artikli 12 lõiked 1-5						
Artikli 30 lõige 6	Artikli 12 lõige 5a						
Artikli 30 lõige 7	Artikli 12 lõige 5b						
Artikli 30 lõige 8	Artikli 12 lõige 6						
Artikli 30 lõige 9	Artikli 12 lõige 7						
Artikli 30 lõige 10	Artikli 12 lõige 8						

Käesolev direktiiv	Direktiiv 77/780/EMÜ	Direktiiv 89/299/EMÜ	Direktiiv 89/646/EMÜ	Direktiiv 89/647/EMÜ	Direktiiv 92/30/EMÜ	Direktiiv 92/121/EMÜ	Direktiiv 96/10/EÜ
Artikkel 31	Artikkel 12a		Artikkel 17				
Artikkel 32							
Artikkel 33	Artikkel 13						
Artikli 34 lõige 1		Artikli 1 lõige 1					
Artikli 34 lõiked 2-4		Artikli 2 lõiked 1-3					
Artikkel 35		Artikkel 3					
Artikkel 36		Artikkel 4					
Artikkel 37		Artikkel 5					
Artikkel 38		Artikli 6 lõiked 1 ja 4					
Artikkel 39		Artikkel 7					
Artikkel 40				Artikli 3 lõiked 1-4, 7 ja 8			
Artikkel 41				Artikkel 4			
Artikkel 42				Artikkel 5			
Artikkel 43				Artikkel 6			
Artikkel 44				Artikkel 7			
Artikkel 45				Artikkel 8			
Artikkel 46				Artikli 2 lõige 2			
Artikkel 47				Artikkel 10			
Artikkel 48						Artikkel 3	
Artikkel 49						Artikli 4 lõiked 1 kuni lõike 7 punkt r teise lõigu esimene lause ja lõike 7 punkt s kuni lõige 12	
Artikkel 50						Artikli 5 lõiked 1-3	
Artikli 51 lõiked 1-5			Artikli 12 lõiked 1-5				
Artikli 51 lõige 6			Artikli 12 lõige 8				
Artikli 52 lõiked 1-7					Artikli 3 lõiked 1-7		

Käesolev direktiiv	Direktiiv 77/780/EMÜ	Direktiiv 89/299/EMÜ	Direktiiv 89/646/EMÜ	Direktiiv 89/647/EMÜ	Direktiiv 92/30/EMÜ	Direktiiv 92/121/EMÜ	Direktiiv 96/10/EÜ
Artikli 52 lõiked 8 ja 9				Artikli 3 lõiked 5 ja 6	Artikli 3 lõiked 8 ja 9	Artikli 5 lõiked 4 ja 5	
Artikli 52 lõige 10					Artikli 3 lõige 10		
Artikkel 53					Artikkel 4		
Artikkel 54					Artikkel 5		
Artikkel 55					Artikkel 6		
Artikkel 56					Artikkel 7		
Artikkel 57	Artikkel 11						
Artikkel 58	Artikli 3 lõige 5						
Artikkel 59	Artikkel 6						
Artikkel 60		Artikkel 8	Artikkel 22	Artikkel 9		Artikkel 7	
Artikkel 61		Artikkel 4a					
Artikli 62 lõiked 1 ja 2				Artikli 11 lõiked 4 ja 5			Artikkel 2
Artikli 62 lõige 3							
Artikkel 63							
Artikkel 64				Artikli 11 lõiked 1-3			
Artikkel 65							
Artikkel 66	Artikli 14 lõige 2	Artikli 9 lõige 2	Artikli 12 lõige 7 Artikli 24 lõige 3	Artikli 12 lõige 2		Artikli 6 lõiked 1-9	
Artikkel 67	-	-	-	-	-	-	-
Artikkel 68	-	-	-	-	-	-	-
Artikkel 69	-	-	-	-	-	-	-
I lisa			Lisa				
II lisa				I lisa			
III lisa				II lisa			
IV lisa				III lisa			
V lisa	-	-	-	-	-	-	-
VI lisa	-	-	-	-	-	-	-